

แนวทางการพัฒนามาตรการทางภาษีอากรเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย : ศึกษากรณี
มาตรการเพื่อส่งเสริมศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศและมาตรการขจัดภาษีซ้อนในเงินปันผลที่ได้จากการ
ลงทุนในต่างประเทศ

ณัฐกนก บุญยประภา

รายงานเอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชากฎหมายการเงินและภาษีอากร

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2562

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา	4
1.3 สมมติฐาน	5
1.4 ขอบเขตการศึกษา	5
1.5 วิธีการศึกษา	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักการสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน	7
2.1 หลักการในการส่งเสริมการลงทุนและมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุน	7
2.1.1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของนโยบายเพื่อการส่งเสริมการลงทุน	7
2.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในประเทศต่าง ๆ	11
2.1.3 ประเภทของนโยบายเพื่อการส่งเสริมการลงทุน	12
2.1.4 นโยบายส่งเสริมการลงทุนกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน	16
2.2 หลักความเป็นกลางในระบบการจัดเก็บภาษี (Tax Neutrality)	20
2.2.1 หลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนในระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลก (worldwide tax system)	21
2.2.2 หลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนในระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขต (territorial tax system)	22
2.3 มาตรการฝ่ายเดียวที่ใช้ในการขจัดภาษีซ้อนระหว่างประเทศ (Unilateral Relief)	22
2.3.1 มาตรการฝ่ายเดียวที่ใช้ในการขจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศ	25
2.3.1.1 วิธีการยกเว้นภาษี (Participation Exemption)	25
2.3.1.2 วิธีการเครดิตภาษี (Participation Credit)	27
บทที่ 3 มาตรการทางด้านภาษีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทย	30
3.1 มาตรการฝ่ายเดียวในการขจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศ	30

3.1.1	ที่มาของการออกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548	30
3.1.2	บทบัญญัติกฎหมายภาษีว่าด้วยการเก็บภาษีเงินปันผล	36
3.2	มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre: IBC) ของประเทศไทย	39
3.2.1	ที่มาของการออกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561	39
3.2.2	ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre : IBC)	45
บทที่ 4	มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศของต่างประเทศต่าง ๆ	53
4.1	การจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศของต่างประเทศ	53
4.1.1	การจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา	53
4.2	มาตรการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของต่างประเทศ	59
4.2.1	มาตรการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของประเทศสิงคโปร์	59
4.2.2	มาตรการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของประเทศฟิลิปปินส์	64
บทที่ 5	แนวทางที่เหมาะสมในการออกมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย	69
5.1	สภาพปัญหาและประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย	69
5.1.1	มาตรการฝ่ายเดียวในการจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศตามกฎหมายไทย	69
5.1.2	มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศของไทย	74
5.2	แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนามาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย	79
5.2.1	มาตรการฝ่ายเดียวในการจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศตามกฎหมายไทย	79
5.2.2	มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศของไทย	83
บทที่ 6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	86
	รายการอ้างอิง	89
	ภาคผนวก	93

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

สืบเนื่องมาจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลก ส่งผลให้บริษัทหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องนำรายได้ที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศมารวมกันเพื่อคำนวณภาษีนิติบุคคลที่ตนต้องเสียให้แก่ประเทศถิ่นที่อยู่อันต่างจากระบบจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขตซึ่งเป็นระบบภาษีที่จะยกเว้นภาษีเงินได้ให้กับเงินได้ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศโดยมุ่งเน้นจัดเก็บภาษีจากเงินได้ที่เกิดในประเทศของตนเท่านั้นซึ่งประเทศที่มีระบบจัดเก็บภาษีลักษณะเช่นนี้ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศมาเลเซีย และ ฮองกง เป็นต้น ด้วยความแตกต่างของระบบภาษีทั้งสองระบบนี้ จึงทำให้นักลงทุนมีภาระทางภาษีที่ไม่เท่ากันตามระบบภาษีที่มีหลักการในการจัดเก็บภาษีที่แตกต่างกัน

การที่ประเทศไทยใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลก ส่งผลให้เมื่อผู้ประกอบการในประเทศไทยจะนำเงินปันผลที่ตนได้จากการเข้าไปถือหุ้นอยู่ในบริษัทต่างชาติกลับเข้ามาในราชอาณาจักร ผู้ประกอบการในประเทศไทยต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 20 (ตามกฎหมายไทย) และภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 10 ทั้งยังต้องเสียภาษีให้แก่รัฐที่เป็นหลักแหล่งเงินได้ของเงินปันผลนั้นด้วยจึงเป็นการเสียภาษีที่ซ้ำซ้อนจากเงินได้จำนวนเดียวกัน ในขณะที่ผู้ประกอบการที่มาจากประเทศที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขตจะถูกจัดเก็บภาษีเฉพาะกับเงินได้ที่เกิดขึ้นภายในประเทศนั้นเท่านั้น โดยไม่ได้คำนึงว่าผู้มีเงินได้ดังกล่าวนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศใด ทำให้ผู้ประกอบการในประเทศเหล่านั้นได้ผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูงกว่าผู้ประกอบการในประเทศไทยที่ไปลงทุนต่างประเทศ ส่งผลให้นักลงทุนไปตั้งบริษัทในประเทศที่มีระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขตมากกว่าประเทศไทย

แม้ว่าจะมีการออกมาตรการขจัดภาษีซ้อนหลายฝ่ายด้วยการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนเพื่อช่วยลดภาระทางภาษีให้แก่นักลงทุน แต่การที่อนุสัญญาภาษีซ้อนเป็นเพียงข้อตกลงระหว่างประเทศจึงยังคงไม่มีผลใช้บังคับในประเทศไทยได้ เว้นแต่มีการออกกฎหมายภายในเพื่อมารองรับอนุสัญญาดังกล่าวให้มีผลใช้บังคับได้ซึ่งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการออกกฎหมายภายในและการเจรจาเกี่ยวกับเงื่อนไขต่าง ๆ ในอนุสัญญาต่างจากการออกมาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวที่สามารถออกกฎหมายซึ่งมีผลใช้บังคับในทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาในการเจรจาระหว่างรัฐและการออกกฎหมายเพื่อรองรับอีก ทั้งการที่มาตรการขจัดภาษีซ้อนหลายฝ่ายนั้นมีข้อผูกมัดเป็นการเฉพาะระหว่างประเทศที่ได้ตกลงทำอนุสัญญาเท่านั้นซึ่งข้อตกลงของแต่ละอนุสัญญาที่ทำกับแต่ละประเทศก็จะมีกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการขจัดภาษีซ้อนที่แตกต่างกัน เช่น อาจให้ยกเว้นทั้งหมด หรือ บางส่วนจึงทำให้ใน

บางกรณีไม่สามารถที่จะขจัดภาษีซ้อนให้แก่นักลงทุนได้ทั้งหมดและเป็นการไม่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจที่มีการประกอบธุรกิจไปทั่วโลกที่จำเป็นต้องพิจารณาอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศแต่ละฉบับตามประเทศที่ตนได้เข้าไปประกอบธุรกิจว่ามีภาระทางภาษีเพียงใด

การที่มาตรการขจัดภาษีซ้อนหลายฝ่ายยังคงมีข้อจำกัดบางประการจึงนำไปสู่การใช้มาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวโดยการออกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 ซึ่งมาตรา 5 วิสตี¹ ได้วางหลักให้ใช้มาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวด้วยวิธีการยกเว้นการจัดเก็บภาษี (exemption) จากเงินปันผลที่ได้จากต่างประเทศโดยมีเงื่อนไขว่า บริษัทไทยจะต้องถือหุ้นในบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 และเงินปันผลต้องมาจากกำไรสุทธิที่มีการเสียภาษีในประเทศของบริษัทผู้จ่ายเงินปันผล ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ทั้งนี้ไม่ว่าประเทศของบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลจะมีกฎหมายลด หรือ ยกเว้นภาษีสำหรับกำไรสุทธิให้กับบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลหรือไม่ก็ตาม เพื่อให้แก่นักลงทุนหรือผู้ประกอบการไทยมีภาระภาษีที่น้อยลง อันเป็นการสอดคล้องกับหมายเหตุท้ายพระราชกฤษฎีกาที่สนับสนุนให้มีการขยายขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจไทยในการไปลงทุนประกอบการในต่างประเทศ ทั้งยังเป็นการดึงดูดให้มีการจัดตั้งบริษัทภายในประเทศไทยเพื่อที่จะสามารถใช้วิธีการขจัดภาษีซ้อนดังกล่าวได้

อย่างไรก็ดี การขจัดภาษีซ้อนภาษีให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศด้วยวิธีการยกเว้นภาษีจัดเป็นนโยบายทางภาษีที่ขัดต่อหลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุน ซึ่งในประเทศไทยที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกจะพิจารณาถึงหลักความเป็นกลางในการส่งออกทุนเป็นหลัก โดยให้ความสำคัญว่าจะไม่ให้เหตุผลทางภาษีก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติระหว่างการลงทุนในประเทศกับการออกไปลงทุนยังต่างประเทศ ภาษีจะต้องมีความเป็นกลางในการเลือกรูปแบบการลงทุน การที่มาตรา 5 วิสตี แห่งพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าวกำหนดให้ใช้วิธีการยกเว้นในการขจัดภาษีซ้อนย่อมมีผลเป็นการบิดเบือนหลักการดังกล่าว ทั้งการกำหนดให้ยกเว้นโดยมีเงื่อนไขดังกล่าวก็ไม่ทำให้นักลงทุนประเทศไทยสามารถแข่งขันกับประเทศที่มีระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขตได้ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายทุนไปยังประเทศที่ผู้ลงทุนมีภาระทางภาษีที่ต่ำกว่า เช่น ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ ส่งผลให้นักลงทุนรายใหญ่มุ่งลงทุนในประเทศอื่นมากกว่าประเทศไทย

¹ มาตรา 5 วิสตี ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน 3 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร ให้แก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย สำหรับเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินปันผลซึ่งได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (1) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดต้องถือหุ้นในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนนับแต่วันที่ได้นั้นมาจนถึงวันที่ได้รับเงินปันผล และ
- (2) เงินปันผลต้องมาจากกำไรสุทธิที่มีการเสียภาษีในประเทศของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผล โดยอัตราภาษีดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบห้าของกำไรสุทธิ ทั้งนี้ไม่ว่าประเทศของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลจะมีกฎหมายลดหรือยกเว้นภาษีสำหรับกำไรสุทธิให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นหรือไม่ก็ตาม

แม้ว่าการใช้วิธีจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้นจะขัดต่อหลักความเป็นกลางที่ประเทศที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกยึดเป็นหลักสำคัญในการออกนโยบายทางภาษีก็ตาม แต่ในปัจจุบันจะพบว่าหลายประเทศที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกได้มีการพัฒนาระบบการจัดเก็บภาษีกับบริษัทและผู้ประกอบการภายในประเทศจากเดิมที่เน้นระบบจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกเปลี่ยนแปลงเป็นมาตรการทางภาษีที่เป็นระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขตมากยิ่งขึ้น เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้เปลี่ยนวิธีการจัดภาษีซ้อนจากเงินปันผลที่ได้รับจากต่างประเทศจากวิธีการเครดิตเป็นวิธีการยกเว้นเพื่อขจัดภาระทางภาษีจากต่างประเทศและส่งเสริมให้มีการลงทุนในประเทศมากยิ่งขึ้น

แม้จะมีการตราพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 มาเพื่อดึงดูดให้มีการลงทุนภายในประเทศด้วยการยกเว้นภาษีเงินปันผลที่ได้จากต่างประเทศแต่ในปัจจุบันรูปแบบการประกอบธุรกิจมักอยู่ในรูปแบบการประกอบธุรกิจที่บริษัทข้ามชาติจะมีบริษัทลูกเป็นจำนวนมากกระจายอยู่ในประเทศต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความยุ่งยาก หากจะดำเนินการบริหารและสั่งการโดยตรงจากบริษัทแม่ที่อยู่ไกลจากบริษัทลูก จึงมีแนวโน้มว่าจะมีการรวมศูนย์หน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องการบริหารจัดการภายในกลุ่ม เช่น ส่วนงานสนับสนุนทางด้านเทคนิค งานวิจัยพัฒนา งานบริหารจัดการต่าง ๆ รวมถึงการบริหารทางการเงินไว้ที่เดียวเพื่อประสิทธิภาพในการจัดการและสามารถบริหารค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการที่จะให้แต่ละประเทศต่างมีหน่วยสนับสนุนของตนเอง² จึงทำให้แต่ละประเทศมีการออกมาตรการทางภาษีต่าง ๆ เพื่อดึงดูดให้บริษัทข้ามชาติที่มีบริษัทลูกกระจายอยู่ในประเทศต่าง ๆ มาตั้งสำนักงานใหญ่ขึ้นในประเทศของตนเพื่อทำหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุม และให้บริการแก่บริษัทในเครือที่อยู่ในภูมิภาคนั้น ๆ หากประเทศไหนสามารถดึงดูดให้บริษัทข้ามชาติมาลงทุนในประเทศของตนด้วยการตั้งสำนักงานใหญ่ในการบริหารระดับภูมิภาค หรือ ระดับโลกได้ย่อมทำให้เกิดการกระตุ้นทางเศรษฐกิจ เนื่องจาก การตั้งสำนักงานใหญ่มักกล่าวเป็นการลงทุนโดยตรงที่มีการจัดตั้งบริษัท มีสำนักงานในประเทศนั้นทำให้สินทรัพย์ที่เกิดจากการลงทุนทางตรงแปรเปลี่ยนเป็นตัวเงินได้ยากต่างจากการลงทุนในตราสารทุน ทำให้มีเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจในระยะยาวช่วยให้ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศดีขึ้นส่งผลดีต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในประเทศ ทั้งการจัดตั้งสำนักงานใหญ่ในการบริหารหรือการให้บริการแก่บริษัทในเครือยังก่อให้เกิดการจ้างงานในประเทศ มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีวิทยาการต่าง ๆ ทำให้ประสิทธิภาพในการบริหาร การผลิตและบุคลากรได้รับการพัฒนาทำให้มีทักษะและความชำนาญมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงได้มีการออกมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศในประเทศไทยเพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุน โดยเริ่มมีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีต่าง ๆ แก่บริษัทที่เข้ามาจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค

² กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศกระทรวงพาณิชย์. รอบรู้เศรษฐกิจ ตามติดตลาดโลก. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.ditp.go.th/contents_attach/95200/95200.pdf [8 เมษายน 2564]

(Regional Operation Headquarters - ROH) และ สำนักงานใหญ่ระหว่างประเทศ (International Headquarters - IHQ) ตามลำดับ

ภายหลังจากที่ประเทศไทยตกลงเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการป้องกันการถูกกัดกร่อนฐานภาษีและการโอนกำไรไปต่างประเทศ (Base Erosion and Profit Shifting: BEPS) ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนเรื่องมาตรการภาษีที่ถูกจัดเป็นมาตรการภาษีที่เป็นภัย อันได้แก่ สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Operating Headquarters : ROH), สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ(International Headquarters : IHQ), บริษัทการค้าระหว่างประเทศ (International Trading Center : ITC) ของประเทศไทย ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงได้ทำการเพิกถอนสิทธิประโยชน์ของมาตรการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคหรือสำนักงานใหญ่³ และมีการออกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 ที่ว่าด้วยการจัดตั้งและการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre: IBC) มาแทนที่มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (ROH1) สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค 2 (ROH2) สำนักใหญ่ข้ามประเทศ (IHQ) และมาตรการบริษัทการค้าระหว่างประเทศ (ITC) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติตามโครงการต่อต้านการกัดกร่อนฐานภาษี และการโยกย้ายกำไร (BEPS) ขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD)

อย่างไรก็ตามหากนำมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre: IBC) ของไทยเปรียบเทียบกับมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งสำนักงานใหญ่ของต่างประเทศในการบริหาร ควบคุมบริษัทต่าง ๆ ในเครือแล้วจะพบประเด็นว่ามาตรการทางภาษีของประเทศไทยยังคงมีประเด็นเรื่องการกำหนดระยะเวลาในการให้สิทธิประโยชน์ที่จำกัด มีการกำหนดกฎระเบียบขั้นตอนต่าง ๆ ที่ซับซ้อนจากการมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานซึ่งเหตุดังกล่าวย่อมส่งผลให้พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 674 ไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนได้จริง ทั้งยังกำหนดเงื่อนไขการจัดตั้งที่ส่งผลให้การจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ต้องการให้เกิดการลงทุนด้วยทุนจำนวนใหม่ภายในประเทศอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาระบบจัดระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกในประเทศไทย

³ KPMG Thailand . ไทยเสนอมาตรการศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศเพื่อแทน IHO เดิม. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://home.kpmg/th/en/home/insights/2019/04/thailand-tax-updates-25april2019.html> [8 เมษายน 2564]

- 2) เพื่อศึกษาหลักการขจัดภาษีซ้อนรูปแบบอื่นนอกจาก การยกเว้นภาษี (exemption) ที่ประเทศไทยใช้ในการขจัดความซ้ำซ้อนทางภาษี ซึ่งเป็นมาตรการฝ่ายเดียวที่ประเทศไทยใช้ด้วยการออกกฎหมายภายใน
- 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาจากความไม่เหมาะสมของการยกเว้นภาษีให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศ ตามมาตรา 5 วิสติ แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548
- 4) เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดเก็บภาษีจากเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศ ให้เหมาะสมสำหรับระบบการจัดเก็บภาษีที่ประเทศไทยใช้อยู่ในปัจจุบัน ให้สามารถแข่งขันได้เท่าเทียมกับประเทศที่มีระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขต
- 5) เพื่อศึกษาถึงมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre: IBC) ของประเทศไทย
- 6) เพื่อศึกษาถึงความไม่เหมาะสมบางประการของมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre: IBC) ของประเทศไทยในปัจจุบันในการดึงดูดนักลงทุนให้ลงทุนในประเทศไทย

1.3 สมมติฐาน

มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศ และ มาตรการขจัดภาษีซ้อนในเงินปันผลที่ได้จากการลงทุนในต่างประเทศไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนให้ลงทุนในประเทศไทยได้จริงจึงควรปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมเพื่อดึงดูดนักลงทุนให้ลงทุนในประเทศไทย

1.4 ขอบเขตการศึกษา

วิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกโดยที่จะศึกษามาตรการหลักที่ใช้ในการส่งเสริมการลงทุนสองมาตรการด้วยกัน ได้แก่ มาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวสำหรับเงินปันที่บริษัทหรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยได้รับจากการไปลงทุนในต่างประเทศ ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 และ มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre: IBC) ในประเทศไทย ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 โดยศึกษาในประเด็นที่ว่ามาตรการภาษีดังกล่าวไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนให้ลงทุนในประเทศไทยได้อย่างแท้จริง ประเด็นความเหมาะสมของมาตรการทางภาษีในการยกเว้นเงินปันผลที่บริษัทไทยได้รับจากต่างประเทศกับหลักความเป็นกลางในการส่งออกทุน ตลอดจนศึกษาถึงแนวทางในการ

แก้ไขปัญหและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันเพื่อดึงดูดนักลงทุนให้ลงทุนในประเทศไทยด้วยการเปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกาที่เคยมีการใช้มาตรการขจัดภาษีซ้อนจากเงินปันผลที่ได้รับจากต่างประเทศทั้งวิธีการเครดิตภาษี และวิธีการยกเว้นภาษี และประเทศสิงคโปร์กับประเทศฟิลิปปินส์ที่มีการใช้มาตรการทางภาษีเพื่อดึงดูดนักลงทุนให้มีการจัดตั้งสำนักงานใหญ่ในประเทศของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการออกมาตรการภาษีดังกล่าว

1.5 วิธีการศึกษา

วิจัยฉบับนี้ใช้วิธีการศึกษาแบบการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากบทบัญญัติของกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับมาตรการทางภาษีเพื่อการส่งเสริมการลงทุน หนังสือคำอธิบายกฎหมาย ตำราทางวิชาการ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต วารสารต่าง ๆ รวมถึงขอคำปรึกษาจากอาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ปัญหาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาพร้อมทั้งเสนอข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทราบถึงหลักการและแนวคิดพื้นฐานของกฎหมายภาษีอากร
- 2) ทราบถึงหลักการและขอบเขตของนโยบายต่าง ๆ ที่มุ่งส่งเสริมให้มีการลงทุนภายในประเทศ
- 3) ทราบถึงหลักการในการออกมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยและต่างประเทศ ประเทศเพื่อเปรียบเทียบที่ข้อดีและข้อเสียที่ต่างกัน
- 4) ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในการออกมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยกับกับหลักความเป็นกลางในการส่งเสริมการลงทุน
- 5) ศึกษาปัญหาที่เกิดจากการที่มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนของไทยที่ส่งผลให้เสียเปรียบนักลงทุนต่างชาติที่มาจากประเทศที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขต
- 6) นำเสนอแนวทางการพัฒนาในการออกมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้เทียบเท่ากับการจัดเก็บภาษีในระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขต

บทที่ 2

ทฤษฎีและหลักการสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน

2.1 หลักการในการส่งเสริมการลงทุนและมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุน

2.1.1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของนโยบายเพื่อการส่งเสริมการลงทุน

การลงทุนถือว่าเป็นตัวชี้วัดระบบเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ประเทศต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญกับการลงทุนเป็นหลัก การลงทุนในปัจจุบันสามารถจำแนกรูปแบบการลงทุนที่สำคัญได้ สองประเภทด้วยกัน ได้แก่ การลงทุนโดยตรง (Direct Investment) และการลงทุนในหลักทรัพย์ (ตราสารหนี้ ตราสารทุน) (Portfolio Investment)⁴

การลงทุนโดยตรง (Direct Investment) เป็นการลงทุนที่ผู้ลงทุนได้มีส่วนเข้าไปร่วมในการบริหารกิจการที่ต้นตอการลงทุนโดยการลงทุนทางตรงสามารถจำแนกประเภทของการลงทุนได้สองประการ ได้แก่ การลงทุนโดยตรงภายในประเทศ และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นการที่บริษัทต่างประเทศมีความต้องการควบคุมการบริหารกิจการในประเทศอื่น ๆ หรือ เคลื่อนย้ายเงินทุนจากประเทศหนึ่งไปประเทศต่าง ๆ อันเป็นการที่ผู้ลงทุนได้คาดเดาว่าจะได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าการลงทุนในประเทศ ดังนั้นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจึงเป็นการลงทุนที่ผู้ลงทุนในต่างประเทศมีส่วนร่วมในการควบคุม⁵ เช่น การตั้งสาขาในประเทศที่ต้องการลงทุน การตั้งบริษัท โรงงานเพื่อทำการผลิตในประเทศที่ต้องการลงทุน หรือการซื้อหุ้นของบริษัทที่ตั้งขึ้นในประเทศที่ต้นตอการลงทุน เป็นต้น ต่างกับการลงทุนโดยอ้อม (Portfolio Investment) ที่เป็นการลงทุนในลักษณะของการถือครองหลักทรัพย์เป็นตราสารทุน (Equity securities) หรือตราสารหนี้ (Debt securities) ทุกประเภท เช่น พันธบัตร (Bonds) ตั๋วเงิน (Notes) และเครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ (Money market instruments)⁶

ในการพัฒนาเศรษฐกิจสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาจะให้ความสำคัญแก่การลงทุนเป็นอย่างมาก เนื่องจากประเทศที่กำลังพัฒนาส่วนมากรวมทั้งประเทศไทยมักจะประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนปัจจัยทุน อัน

⁴ ส่วนสถิติภาคต่างประเทศฝ่ายสถิติและข้อสนเทศ. สถิติภาคต่างประเทศของไทย : อ่านได้ ใช้เป็น ตอนที่ 1 ฐานะการลงทุนระหว่างประเทศของไทย (IIP). [ออนไลน์] แหล่งที่มา : https://www.bot.or.th/Thai/Statistics/Articles/Doc_Lib_statisticsHorizon/IIP.pdf [15 มกราคม 2564]

⁵ เอกสารประกอบการเรียนรามคำแหง. บทที่ 4 การลงทุนระหว่างประเทศ. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : [http://old-book.ru.ac.th/e-book/i/IB416\(48\)/ib416-4.pdf](http://old-book.ru.ac.th/e-book/i/IB416(48)/ib416-4.pdf) [15 มกราคม 2564]

⁶ ส่วนสถิติภาคต่างประเทศ ฝ่ายสถิติและข้อสนเทศ. สถิติภาคต่างประเทศของไทย : อ่านได้ ใช้เป็น ตอนที่ 1 ฐานะการลงทุนระหว่างประเทศของไทย (IIP). [ออนไลน์] แหล่งที่มา : https://www.bot.or.th/Thai/Statistics/Articles/Doc_Lib_statisticsHorizon/IIP.pdf [15 มกราคม 2564]

เกิดจากการที่ประเทศนั้นมีการสะสมทุนภายในไม่เพียงพอกับความ ต้องการ และรายได้ประชาชาติต่อหัวของ ประชากรอยู่ในระดับต่ำ รายได้ส่วนใหญ่ของประชาชนถูกใช้เพื่อการบริโภคในสัดส่วนที่สูง (High Marginal Propensity to Consume) เมื่อเทียบกับการออมจึงทำให้ระดับการออมภายในประเทศต่ำไม่เพียงพอกับความ ต้องการในการลงทุน⁷ จึงไม่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจของตนให้ไปเป็นประเทศที่พัฒนาได้จึงมีความจำเป็นต้องใช้ การลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาเพิ่มทุนสะสมให้แก่ประเทศของตนนอกเหนือจากการลงทุนโดยตรง ภายในประเทศ

นอกจากการลงทุนโดยตรงจะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ประเทศที่กำลังพัฒนาสามารถพัฒนาประเทศ ของตนให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว การลงทุนโดยเฉพาะการลงทุนจากต่างประเทศยังช่วยส่งเสริมการจ้างงานเป็น การเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในประเทศที่ได้รับการลงทุนจากต่างประเทศ เพิ่มการลงทุนทางด้านการศึกษาและ พัฒนาในประเทศที่ได้รับการลงทุน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าการลงทุนจากต่างประเทศนั้นถูกนำไปลงทุนในโครงการชนิด ใด นอกจากนี้การลงทุนยังทำให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศผู้มาลงทุน เนื่องจากมีการนำสินค้าทุนหรือ เทคโนโลยีใหม่และกระบวนการการผลิตรูปแบบใหม่มาใช้ ทั้งยังมีการเพิ่มความรู้ด้านการจัดการและการพัฒนา ด้านทักษะซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถถูกถ่ายทอดไปยังบริษัทภายในประเทศได้ การพัฒนาทางด้านทักษะนั้นอาจเกิดขึ้น จากการฝึกอบรมจากทางบริษัทโดยตรงหรือจากการเรียนรู้ด้วยการลงมือทำงานเอง ดังนั้นแรงงานในประเทศจะ ได้รับความรู้และทักษะต่าง ๆ จากการเรียนรู้ขั้นตอนการผลิตและการบริหารจัดการภายในบริษัท จึงช่วยเพิ่ม ศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองให้มีคุณภาพ และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ในอนาคต ส่งผลต่อ การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ⁸

ประเทศไทยในช่วงระยะเวลาของรัฐบาลในยุคแรก พ.ศ. 2475 - พ.ศ. 2481 ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว รัฐบาลมีนโยบายเพียงแต่เน้นในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจจากปัจจัยธรรมชาติ เช่น การขุดคลองลอกสันดอนเพื่อ ช่วยคมนาคม การรักษาอัตราแลกเปลี่ยน การหาตลาด การส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น ในขณะที่ประเทศไทยได้รับ ผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกตกต่ำ ต่อมาในช่วง พ.ศ. 2481 - 2500 เป็นภาวะที่เศรษฐกิจโลกเริ่มปรับตัวได้บ้าง นโยบายของรัฐบาลจึงได้กล่าวถึงการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมในครอบครัว และ อุตสาหกรรมที่มีการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมการพาณิชย์ทั้งในและต่างประเทศทั้งยังมีการเผยแพร่ สินค้าไทยในต่างประเทศโดยเฉพาะสินค้าทางการเกษตร⁹ ในช่วงระยะเวลาพ.ศ. 2475 - 2500 จะเห็นได้ว่า

⁷ ฐานัญญา โฆษะพนม และ จิตติวรรณ ศรีเจริญ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจเศรษฐศาสตร์ และการศึกษา ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2559) : 76

⁸ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) ในประเทศไทย. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : https://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2557/may2557-2.pdf [15 มกราคม 2564]

⁹ เอกสารประกอบการเรียนรามคำแหง. บทที่ 3 นโยบายการค้าต่างประเทศของประเทศไทย. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://old-book.ru.ac.th/e-book/e/EC454/chapter3.pdf>

ประเทศไทยไม่ได้มีนโยบายธนาคารธุรกิจที่เน้นดึงดูดให้เกิดการลงทุนภายในประเทศแต่อย่างใด แม้ประเทศไทยจะถูกจัดเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและมีเศรษฐกิจขนาดเล็ก ทำให้ประสบปัญหาขาดแคลนปัจจัยทุนที่จะใช้ในการลงทุนภายในประเทศเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการส่งเสริมการลงทุนไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบใดก็ตามเพื่อให้มีการสะสมทุนภายในประเทศอันจะนำมาซึ่งการพัฒนาาระบบเศรษฐกิจให้กลายเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจเกิดขึ้นจะพบว่าประเทศไทยได้เริ่มมีการให้ความสำคัญกับการลงทุนไม่ว่าจะเป็นการลงทุนจากต่างประเทศหรือภายในประเทศโดยมุ่งเน้นให้เกิดการลงทุนภายในประเทศให้มากยิ่งขึ้นดังที่เห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับต่าง ๆ ดังนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 1-2 (พ.ศ.2504 – 2514) จะพบว่ารัฐบาลได้มีการวางนโยบายทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเร่งรัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยการพัฒนาอุตสาหกรรมและส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชนเป็นพิเศษ ทั้งยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง การพลังงาน และการชลประทานขณะเดียวกันก็ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้า มีการตั้งโรงงานผลิตสินค้าทดแทนการนำเข้า สาธารณูปโภค และมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ส่งผลให้มีเงินลงทุนที่ไหลเข้ามาในประเทศไทยซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของหุ้นเรือนหุ้น (Equity) หรือเป็นการลงทุนโดยตรง แม้ว่าผลการดำเนินการในแผนฯ ฉบับที่ 1 จะประสบความสำเร็จ เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่ในช่วงของแผนฯ ฉบับที่ 2 ได้เกิดเหตุการณ์หลายอย่างซึ่งผลกระทบต่อการพัฒนาทำให้การลงทุนจากต่างประเทศลดลง จนมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3-4 (พ.ศ.2515-2524) ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการส่งออกเงิน การลงทุนจากต่างประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก ช่วงนี้เงินลงทุนต่างประเทศเพิ่มขึ้นในรูปเงินกู้ (Loan) ทั้งนี้ ในช่วงแผนฯ 1-3 นักลงทุนต่างชาติจะให้ความสนใจด้านอุตสาหกรรมภายในประเทศเป็นอันดับแรกรองลงมาเป็นปัจจัยด้านแรงงานสิทธิพิเศษทางด้านภาษีและการคุ้มครองของรัฐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) เป็นการเน้นการพัฒนาเชิงรุกจึงได้มีการกำหนดเรื่องสำคัญในการพัฒนา คือ การเร่งพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกให้เป็นที่ตั้งอุตสาหกรรมหนัก อุตสาหกรรมเบา อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกและอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ครบวงจร ทั้งยังเร่งปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมโดยใช้มาตรการทางภาษีและสิ่งจูงใจเพื่อส่งเสริมการผลิตเพื่อส่งออกและการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาคส่งผลให้บทบาทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมากขึ้นโดยเฉพาะช่วงปลายของแผนฯ ในขณะเดียวกันการเพิ่มขึ้นของการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ (Portfolio Investment) ก็เพิ่มสูงขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามในช่วงกลางแผนฯ ฉบับที่ 5 ประเทศไทยประสบกับปัญหาเรื่องวิกฤตการณ์น้ำมันและการส่งออกตกต่ำส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมชะลอตัวจนต้องมีการลดค่าเงินบาทและนำไปสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ในช่วงแผนฯ ฉบับดังกล่าวการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นมาก เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกฟื้นตัวประกอบกับประเทศไทยมีความได้เปรียบทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ มีแรงงานฝีมือ

ค่าแรงงานถูก จนกระทั่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7-8 (พ.ศ.2535 – 2544) ประเทศไทยต้องประสบ ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ปัญหาเงินเฟ้อ ที่ก่อให้เกิดการโจมตีค่าเงินบาท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงมุ่งแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจภายในประเทศเป็นหลัก ส่งผลให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 – 2549) เน้นการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้เข้าสู่สมดุลยั่งยืนสร้างความพร้อมและพัฒนาความเข้มแข็งทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี¹⁰ ภายหลังจากแผนฯ ฉบับที่ 9 มีการรวมตัวของกลุ่มเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงในตลาดการเงินของโลก ทำให้การเคลื่อนย้ายเงินทุน สินค้า และบริการระหว่างประเทศมีความคล่องตัวมากขึ้น ประกอบกับการก่อตัวของศตวรรษแห่งเอเชียที่มีจีนและอินเดียเป็นตัวการสำคัญในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจโลกส่งผลให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ต้องดำเนินนโยบายการค้าในเชิงรุก สร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดีเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศและส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ ปรับปรุงกฎระเบียบและพัฒนาระบบมาตรฐานในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศ ให้สนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิตและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จนเข้าสู่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) เป็นช่วงที่การปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจโลกแบบหลายศูนย์กลาง รวมทั้งภูมิภาคเอเชีย ทวีความสำคัญเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ อาทิฮ่องกงเกาหลีสิงคโปร์ ไต้หวันและกลุ่มประเทศอาเซียน ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทย แผนฯ ฉบับที่ 11 จึงมุ่งพัฒนาตลาดเงินและตลาดทุน รวมทั้งกำลังแรงงานให้เอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ พัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรสินทางปัญญา พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงการขนส่ง ทั้งยังมีการปฏิรูปกฎหมาย และกฎระเบียบต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจให้เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขัน และ สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก¹¹ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. (2560 – 2564) ฉบับปัจจุบัน เป็นช่วงที่การลงทุนภาคเอกชนชะลอตัวลงตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก มีการลดลงของขีดความสามารถในการแข่งขันและการลดลงของแรงขับเคลื่อนจากการลงทุนของภาครัฐ จึงเน้นให้เศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพและมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น¹²

เมื่อการลงทุนมีความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในแง่ของการจ้างงาน การถ่ายทอดความรู้ หรือการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) หรือจะเป็นการขยายกิจการที่ดี หากรัฐสามารถดึงดูดนักลงทุนให้มีการลงทุนได้ย่อมก่อให้เกิดผลดีแก่ประเทศเป็นอย่างมาก ดังที่เห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

¹⁰ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. นโยบายการค้าการลงทุนของไทยในอดีตถึงปัจจุบัน : บทเรียนสู่อนาคต. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://www.thaifita.com/trade/strat_chap4.pdf

¹¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://old.mutto.ac.th/muttonews/attachment/TP719_183627.pdf

¹² สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422

และสังคมแห่งชาติที่ได้มีการให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้มีการลงทุนภายในประเทศด้วยนโยบายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี หรือ มีใช้ทางภาษีเพื่อที่จะให้ประเทศไทยสามารถเป็นประเทศที่พัฒนาและได้รับประโยชน์ต่าง ๆ จากการลงทุน ด้วยเหตุนี้รัฐจึงมีความจำเป็นต้องออกนโยบายต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการลงทุนให้ดึงดูดนักลงทุนให้มีการลงทุนในประเทศไทยให้ได้

2.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในประเทศต่าง ๆ

การตัดสินใจของนักลงทุนในการเลือกประเทศใดประเทศหนึ่งเพื่อลงทุนนั้นมีปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องหลายประการด้วยกัน โดยสามารถจำแนกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนในการลงทุนในประเทศต่าง ๆ ได้หลายประการด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นบรรยากาศในการลงทุนในประเทศของประเทศผู้รับการลงทุน การเข้าร่วมเป็นภาคีต่าง ๆ ของประเทศผู้รับการลงทุน จำนวนทรัพยากรและแรงงานรวมถึงอัตราค่าจ้างของประเทศผู้รับการลงทุน และภาระทางภาษีจากการลงทุน

บรรยากาศในการลงทุนรวมถึงภูมิศาสตร์ของประเทศถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่นักลงทุนใช้ในการตัดสินใจลงทุนในประเทศนั้น บรรยากาศในการลงทุนสามารถจำแนกออกมาได้เป็นเสถียรภาพทางการเมือง โครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน รวมไปถึงเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยเสถียรภาพทางการเมืองจัดเป็นปัจจัยที่สอดคล้องกับการออกนโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐ หากปรากฏว่าประเทศนั้นขาดเสถียรภาพทางการเมือง ย่อมส่งผลกระทบต่อการค้าเงินกิจการ การลงทุนต่าง ๆ ที่อาจไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ทั้งยังอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายต่าง ๆ ที่รัฐให้แก่ลงทุน ทำให้เกิดความไม่แน่นอนของการได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ในส่วนโครงสร้างพื้นฐานย่อมเข้ามาเกี่ยวข้องกับการลงทุน เนื่องจาก เป็นสิ่งที่สำคัญในการเอื้อต่อการประกอบธุรกิจต่าง ๆ เช่น การคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของประเทศ การขาดโครงสร้างพื้นฐานย่อมเป็นการไม่เอื้ออำนวยในการประกอบธุรกิจ ทั้งยังอาจทำให้การลงทุนดังกล่าวมีต้นทุนที่สูงขึ้น สำหรับเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศนั้น หากประเทศที่เป็นผู้รับทุนไม่มีเสถียรภาพในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราอาจมีผลทำให้ผู้ประกอบการต้องประสบการขาดทุนหรือได้ผลกำไรน้อยกว่าที่คาดคะเนไว้และมูลค่าของทรัพย์สินเมื่อคิดในหน่วยของเงินตราต่างประเทศอาจจะมีค่าที่ลดลงได้¹³

การเข้าร่วมเป็นภาคีต่าง ๆ ของประเทศรวมไปถึงจำนวนทรัพยากรและแรงงานรวมถึงอัตราค่าจ้างก็จัดเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง นักลงทุนมักจะไปลงทุนในประเทศที่มีการเข้าร่วมภาคีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมกลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ เพื่อให้ตนได้รับสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิก หรือ การเข้าร่วมภาคีที่ให้ความสำคัญแก่ทรัพย์สินทางปัญญาต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับการคุ้มครอง การที่จำนวนแรงงานรวมถึงอัตราค่าจ้างของ

¹³ ฐานัญญา โอมะพนม และ จิตติวรรณ ศรีเจริญ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจเศรษฐศาสตร์และการศึกษา* ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2559) : 79

แรงงานถูกจัดเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง เนื่องจาก หากประเทศนั้นมีอัตราค่าจ้างแรงงานที่สูงย่อมส่งผลต่อต้นทุนในการประกอบกิจการของนักลงทุนด้วย นักลงทุนจึงมักเลือกประเทศที่มีอัตราค่าจ้างแรงงานที่ต่ำเพื่อให้ตนมีต้นทุนที่น้อย

ปัจจัยประการสุดท้ายที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในประเทศใดประเทศหนึ่ง ได้แก่ ภาวะทางภาษีจากการลงทุน ภาวะทางภาษีถือเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งในการประกอบธุรกิจ หากการลงทุนในประเทศนั้นมีภาวะทางภาษีที่สูงย่อมส่งผลทำให้ต้นทุนสูงตามไปด้วยส่งผลทำให้นักลงทุนได้รับผลกำไรตอบแทนจากการลงทุนน้อยลง ภาวะทางภาษีที่สูงอาจจะมากจากรูปแบบของระบบภาษีของประเทศที่รับการลงทุน การที่ประเทศผู้รับทุนไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีต่าง ๆ จากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ หรือการกำหนดอัตราภาษีที่สูงกว่าประเทศอื่น การดังกล่าวย่อมส่งผลให้นักลงทุนมีภาวะทางภาษีที่มากทำให้นักลงทุนมักจะนิยมไปเลือกลงทุนในประเทศที่มีภาวะทางภาษีที่น้อยกว่า

การพิจารณาถึงปัจจัยที่นักลงทุนใช้ในการตัดสินใจเลือกประเทศในการลงทุนนั้น ไม่สามารถพิจารณาแค่เพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งได้เท่านั้น แต่จำเป็นต้องพิจารณาหลาย ๆ ปัจจัยประกอบกัน จากการที่ปัจจัยต่าง ๆ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการลงทุนจึงทำให้ภาครัฐมีการออกนโยบายต่าง ๆ เพื่อการส่งเสริมการลงทุนในประเทศของตนไม่ว่าจะเป็นนโยบายทางภาษี หรือ มีใช้ทางภาษีกก็ตาม

2.1.3 ประเภทของนโยบายเพื่อการส่งเสริมการลงทุน

นโยบายเพื่อการส่งเสริมการลงทุนสามารถจำแนกได้ออกเป็นสองประเภทด้วยกัน ได้แก่ มาตรการทั่วไป และ มาตรการทางภาษี

2.1.3.1 มาตรการทั่วไปเพื่อการส่งเสริมการลงทุน

มาตรการทั่วไปที่ได้มีการออกมาเพื่อส่งเสริมการลงทุนไม่ได้มีแค่เพียงมาตรการภาษีเท่านั้น แต่ยังคงมีมาตรการอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ หรือ การลงทุนอีกด้วย เพื่อเป็นการจูงใจและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ลงทุน มาตรการทั่วไปเพื่อการส่งเสริมการลงทุนดังกล่าวสามารถยกตัวอย่างได้ ดังนี้

1. การให้สิทธิประโยชน์ในที่ดิน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

ในการถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินตามกฎหมายของไทยไม่ได้เปิดโอกาสให้ชาวต่างชาติสามารถถือครองอสังหาริมทรัพย์ได้อย่างเสรี บุคคลที่มีสัญชาติไทย และนิติบุคคลที่มีสัญชาติไทย (บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถือหุ้นไม่น้อยกว่า 51% ของทุนจดทะเบียน) เท่านั้น จึงจะสามารถซื้อที่ดินและถือครองกรรมสิทธิ์

ที่ดินได้ อย่างไรก็ตามกรณีของบริษัทที่มีบุคคลที่มีสัญชาติไทยถือหุ้นมากกว่า 51% ของทุนจดทะเบียนจะสามารถถือครองสิทธิประโยชน์ที่ดินได้ต้องอาศัยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 27¹⁴ ที่ให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนในการถือกรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับส่งเสริมได้ ซึ่งนอกจากจะใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อใช้สร้างอาคารโรงงานแล้ว ยังสามารถใช้สร้างเป็นสำนักงาน และที่พักอาศัยของพนักงานได้อีกด้วย โดยที่ดินซึ่งได้รับอนุมัติให้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน จะต้องใช้ในกิจการที่ได้รับส่งเสริมเท่านั้น หากจะใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น หรือจะให้ผู้อื่นใช้จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการก่อน กรณีที่บริษัทยกเลิกกิจการจะต้องจำหน่ายที่ดินดังกล่าวภายใน 1 ปี นับจากวันที่เลิกกิจการ แต่หากไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจจำหน่ายที่ดินนี้ได้ตามบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

2. การให้สิทธิพิเศษแก่แรงงานต่างด้าวในการเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร

โครงการที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนจะได้รับอนุญาตให้นำช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการที่เป็นคนต่างด้าว ตลอดจนคู่สมรสและบุคคลที่อยู่ในอุปการะของช่างฝีมือและผู้ชำนาญการดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักรได้ โดยช่างฝีมือและผู้ชำนาญการที่เป็นคนต่างด้าวดังกล่าว จะได้รับอนุญาตให้ทำงานในโครงการที่ได้รับการส่งเสริมตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด การอนุญาตให้ช่างฝีมือและผู้ชำนาญการต่างด้าวเข้ามาทำงานในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับคนไทย และเพื่ออำนวยความสะดวกให้โครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น คณะกรรมการจึงจะกำหนดตำแหน่งหน้าที่การงานของคนต่างด้าว ตลอดจนจำนวนและระยะเวลาที่จะอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานให้สอดคล้องกับความจำเป็นของแต่ละโครงการเป็นกรณีๆ ไป

3. การให้เงินสนับสนุนการลงทุน การวิจัย และพัฒนา การส่งเสริม นวัตกรรมหรือการพัฒนาบุคลากรเฉพาะด้าน

2.1.3.2 มาตรการทางภาษีเพื่อการส่งเสริมการลงทุน

¹⁴ มาตรา 27 ให้ได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามจำนวนที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร ทั้งนี้ ที่ดินที่จะได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ตามบัตรส่งเสริม จะต้องใช้เพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเท่านั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการก่อน

เมื่อผู้ได้รับการส่งเสริมเลิกกิจการ ให้บริษัทจำหน่ายที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เลิกกิจการนี้ ถ้าผู้ได้รับการส่งเสริมฝ่าฝืน อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจจำหน่ายที่ดินนี้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรการทางภาษีเพื่อการส่งเสริมการลงทุนถือเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญประการหนึ่งในการพิจารณาของนักลงทุนว่าจะเลือกลงทุนในประเทศใด โดยสามารถจำแนกมาตรการทางภาษีเพื่อการส่งเสริมการลงทุนได้ ดังนี้

1. การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับนิติบุคคลจะมีทั้งการยกเว้นอัตราภาษีเงินได้ที่ยกเว้นภายในระยะเวลาที่จำกัดกับการยกเว้นภาษีเงินได้ในเงินได้บางประเภทโดยการยกเว้นอัตราภาษีเงินได้ดังกล่าวต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายได้กำหนดไว้

สำหรับมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุน จะพบการให้สิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในลักษณะของการยกเว้นอัตราภาษีเงินได้ที่ยกเว้นภายในระยะเวลาที่จำกัด ทำให้การเสียภาษีของนิติบุคคลที่โดยปกติแล้วจะมีการคำนวณกำไรสุทธิในแต่ละรอบบัญชีเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามอัตราที่ประมวลรัษฎากรกำหนดได้รับการยกเว้นไม่จำเป็นต้องเสียภาษีนิติบุคคลภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หากกิจการดังกล่าวได้มีการขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2560 มาตรา 31¹⁵

2. การลดอัตราภาษี

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีต้องมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยการนำรายได้หักด้วยรายจ่ายเพื่อคำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิโดยปกตินิติบุคคลทั่วไปจะต้องเสียภาษีนิติบุคคลในอัตรา ร้อยละ 20 ตามบัญชีท้ายประมวลรัษฎากร

¹⁵ มาตรา 31 ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ให้พิจารณากำหนดเป็นสัดส่วนของเงินลงทุนโดยไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน ซึ่งต้องมีกำหนดเวลาไม่เกินแปดปีนับแต่วันที่มีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น

ในกรณีที่กิจการใดเป็นกิจการที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศเป็นพิเศษตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมในกิจการดังกล่าว ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมที่กำหนดเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินแปดปีนับแต่วันที่มีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น

รายได้ที่ต้องนำมาคำนวณกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี ให้รวมถึงรายได้จากการจำหน่ายผลพลอยได้และรายได้จากการจำหน่ายสินค้าสำเร็จรูปตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

ในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุนในระหว่างเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณีคณะกรรมการอาจอนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมนำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นในระหว่างเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลัง ระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้

การคำนวณเงินลงทุนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุนจึงได้มีการลดอัตราภาษีเพื่อการส่งเสริมการลงทุน โดยมักให้แก่กิจการบางประเภท ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้เพิ่มเติมถึงคุณสมบัติของกิจการที่จะได้รับการยกเว้น เช่น พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตรารัษฎากร (ฉบับที่ 693) พ.ศ. 2563 ที่ลดอัตราภาษีให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหรือพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 ที่ลดอัตราภาษีให้แก่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่ตั้งขึ้นในประเทศไทย

3. การหักรายจ่ายจากการลงทุนและการเครดิตภาษีจากการลงทุน

เมื่อบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้มีการจ่ายเงินซื้อทรัพย์สินหรือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ออกไปตามกฎหมายแล้วจะถือเป็นรายจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงเท่านั้น แต่ก็มีรายจ่ายบางส่วนที่กฎหมายให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรให้ถือเป็นรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นจากที่จ่ายจริงได้¹⁶

การหักรายจ่ายจากการลงทุนอันเป็นการส่งเสริมการลงทุน เช่น รายจ่ายจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ค่าทำบัญชี และค่าสอบบัญชี ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 630) พ.ศ. 2560 และพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 667) พ.ศ. 2561 ที่ให้สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ 100 % ของรายจ่ายที่เกิดจากการตั้งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ค่าทำบัญชี และค่าสอบบัญชีเป็นระยะเวลา 5 รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกัน นับแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่ได้จดทะเบียนตั้งนิติบุคคล

4. การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเร่ง

ตามประมวลกฎหมายรัษฎากร มาตรา 65 ตี (5) รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนจัดเป็นรายจ่ายต้องห้ามที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ อย่างไรก็ตามรายจ่ายที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้มีการซื้อทรัพย์สินเพื่อเข้ามาใช้ในกิจการหากทรัพย์สินที่ซื้อมาเป็นทรัพย์สินที่ใช้งานเกินกว่า 1 รอบระยะเวลาบัญชีจะถูกจัดเป็นรายจ่ายเพื่อการลงทุนอันสามารถนำมาหักเป็นค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินได้

¹⁶ สมชาย วิจารณ์สุธีธร และคณะ. *ประมวลสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร*. (กรุงเทพฯ : ธรรมนิติเพรส), หน้า 19.

การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินต้องเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน (ฉบับที่ 145) พ.ศ. 2527¹⁷ ซึ่งสามารถจำแนกประเภททรัพย์สินและอัตราค่าเสื่อมราคาที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 145) ได้สองประเภท ได้แก่ ประเภทที่คำนวณไม่เกินอัตราร้อยละที่กฎหมายกำหนดและประเภทที่คำนวณโดยใช้วิธีการตามนโยบายพิเศษ

การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินประเภทที่คำนวณโดยใช้วิธีการตามนโยบายพิเศษจะสามารถหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินได้เร็วกว่าประเภทที่คำนวณไม่เกินอัตราร้อยละที่กฎหมายกำหนดอันเป็นการให้สิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมการลงทุน

5. การนำผลขาดทุนไปใช้หลังจากพ้นระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้

หากนิติบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนได้ประกอบกิจการขาดทุนก็สามารถที่จะนำผลขาดทุนสะสมยกมาหักกับกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีได้ แต่ผลขาดทุนดังกล่าวจะใช้ได้ไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชี โดยจะต้องเป็นขาดทุนสุทธิทางภาษีนับย้อนหลังไปไม่เกิน 5 รอบบัญชีนับจากปัจจุบันเท่านั้น

ในส่วนของการส่งเสริมการลงทุนที่ได้มีการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลอยู่แล้วก็สามารถนำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นในระหว่างเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ภายใต้เงื่อนไขที่ได้มีการกำหนดไว้

6. การลดหรือยกเว้น อากรนำเข้า อากรส่งออก

การลดหรือยกเว้น อากรนำเข้า อากรส่งออกมักจะเป็นสิทธิประโยชน์ที่ให้แก่ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ดังที่เห็นได้จาก พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 36 ที่ให้คณะกรรมการสามารถอนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษในการยกเว้นอากรขาเข้า สำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ ผลิต ผสม หรือประกอบผลิตภัณฑ์หรือผลิตผล เฉพาะที่ใช้ในการส่งออกออกไป ยกเว้นอากรขาเข้า สำหรับของที่ผู้ได้รับการส่งเสริมนำเข้ามาเพื่อส่งกลับ หรือการยกเว้นอากรขาออกสำหรับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบ

2.1.4 นโยบายส่งเสริมการลงทุนกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน

¹⁷ เรื่องเดียวกัน หน้า 65

ระบบการจัดเก็บภาษีที่ทั่วโลกส่วนใหญ่ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้ มีอยู่ด้วยกัน 2 ระบบใหญ่ อันได้แก่ ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกและระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขตโดยระบบการจัดเก็บภาษีทั้งสองระบบต่างมีหลักการการจัดเก็บที่แตกต่างกัน¹⁸

จากระบบการจัดเก็บภาษีที่สามารถจำแนกได้สองระบบนั้น การจัดเก็บภาษีในรูปแบบระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลก (worldwide tax system) จะมีการจัดเก็บภาษีจากเงินได้ของผู้มีถิ่นที่อยู่ไม่ว่าผู้มีถิ่นที่อยู่จะเป็นบุคคลที่มีสภาพเป็นบุคคลธรรมดา หรือ มีสภาพเป็นนิติบุคคลก็ตามอันจะทำการจัดเก็บภาษีจากเงินได้ที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ได้รับจากทั่วโลก โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับแหล่งที่เงินได้นั้นได้เกิดขึ้นไม่ว่าเงินได้นั้นจะเป็นเงินได้จากที่ใดก็ตาม หากเงินได้นั้นมีถิ่นที่อยู่ในประเทศที่มีการจัดเก็บภาษีแบบระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกผู้มีเงินได้จะต้องนำเงินได้ดังกล่าวมารวมคำนวณเสียภาษีเงินได้ในประเทศที่ผู้นั้นมีถิ่นที่อยู่ด้วย ทำให้กล่าวได้ว่าระบบการจัดเก็บภาษีดังกล่าวทำให้ผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศที่ใช้ระบบการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกมีความรับผิดชอบภาษีอย่างไม่จำกัด (unlimited tax liability) จากการที่ให้อำนาจรัฐถิ่นที่อยู่เก็บภาษีอย่างกว้างขวางโดยรวมเงินได้ที่เกิดขึ้นนอกอาณาเขตของรัฐถิ่นที่อยู่ (foreign source income)¹⁹

ในทางตรงกันข้ามกับระบบการจัดเก็บภาษีในรูปแบบระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขต (territorial tax system) ประเทศที่ใช้ระบบการจัดเก็บภาษีในลักษณะนี้จะมีการจัดเก็บภาษีเฉพาะกับเงินได้ที่เกิดขึ้นภายในอาณาเขตของประเทศของตนเท่านั้น โดยไม่ได้คำนึงว่าผู้มีเงินได้ดังกล่าวจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศใด ส่งผลให้ประเทศที่ใช้ระบบในการจัดเก็บภาษีรูปแบบนี้มีอำนาจที่จำกัด (limited tax liability) โดยการจัดเก็บภาษีในระบบดังกล่าวประเทศที่ใช้ระบบนี้จะไม่สามารถเก็บภาษีจากเงินได้ที่เกิดขึ้นนอกอาณาเขตของตนได้ คงจัดเก็บภาษีเงินได้ได้เพียงเงินได้ที่เกิดขึ้นในอาณาเขตของตนได้เท่านั้น²⁰

ภาษีเป็นปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนของภาคเอกชน นอกจากนี้แรงจูงใจทางด้านภาษี ยังมีผลกระทบต่อการเพิ่มระดับการลงทุนทางตรงระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญ การที่แต่ละประเทศมีการจัดเก็บภาษีด้วยระบบที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่อภาระทางภาษีที่ต่างกัน กล่าวคือการจัดเก็บภาษีในรูปแบบระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกจะมีภาระทางภาษีที่มากกว่าระบบการจัดเก็บภาษีในรูปแบบระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขตจึงส่งผลให้หลาย ๆ ประเทศที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกต้องมีการออกนโยบายทางภาษีต่าง ๆ ที่จะทำให้นัก

¹⁸ The Nation Law Review. worldwide tax system vs territorial tax system. [Online], 2017 , February 1. Available from : <https://www.natlawreview.com/article/worldwide-tax-system-vs-territorial-tax-system> [2 February 2021]

¹⁹ พล ศิริบุคต์, สารพันปัญหาภาษีระหว่างประเทศ, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2561), หน้า 11

²⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 4

ลงทุนมีภาระทางภาษีซึ่งถือเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งในการประกอบกิจการ หรือ การลงทุนต่าง ๆ ที่ต่ำลงเพื่อให้สามารถดึงดูดนักลงทุนได้เทียบเท่ากับประเทศที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามแหล่งเงินได้ทั่วโลก

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีระบบภาษีจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกส่งผลให้ ธุรกิจไทยมีภาระภาษีที่ซ้ำซ้อนและอาจต้องขอใช้การบรรเทาความซ้ำซ้อนของภาระภาษีผ่านกฎหมายภายใน หากไม่มีการบรรเทาความซ้ำซ้อนทางภาษีย่อมส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายเงินลงทุนออกไปนอกประเทศ ทั้งยังส่งผลให้ไม่มีการดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศ เนื่องจาก หากมีการเข้ามาลงทุนในประเทศไทยซึ่งใช้ระบบภาษีจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกจะทำให้นักลงทุนที่ได้เข้ามาจดทะเบียนตั้งบริษัทแม่ตามกฎหมายไทยต้องนำเอาเงินได้ที่ได้จากทั่วโลกมาเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย แม้เงินได้นั้นจะไม่ได้เกิดขึ้นในประเทศไทยก็ตาม ส่งผลให้เงินปันผลที่ได้รับจากการไปลงทุนในต่างประเทศต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศที่เงินปันผลนั้นได้เกิดขึ้น และ เสียภาษีให้แก่ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศถิ่นที่อยู่ด้วย ทำให้มีภาระทางภาษีที่มากกว่าการลงทุนในประเทศอื่นที่ใช้ระบบจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขต หรือ ประเทศที่มีการขจัดภาษีซ้อนให้แก่ักลงทุนที่ได้เข้ามาลงทุนตั้งบริษัทในประเทศของตน ทำให้ักลงทุนเลือกไปลงทุนในประเทศอื่นที่มีปัจจัยอื่น ๆ ใกล้เคียงกันและมีภาระทางภาษีที่ต่ำ ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการออกนโยบายต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อที่จะดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในประเทศดังที่เห็นได้จากมาตรการขจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre: IBC) ของประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 เป็นต้น

มาตรการขจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 เป็นนโยบายทางภาษีของรัฐเพื่อส่งเสริมการลงทุนในรูปแบบที่ทำให้มีการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยจะงดเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้เฉพาะเงินได้ประเภทเงินปันผลเท่านั้นซึ่งเงินปันดังกล่าวจำเป็นต้องเป็นเงินปันผลที่บริษัทไทยได้รับจากต่างประเทศเท่านั้นตามเงื่อนไขที่ได้มีการกำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 442) ส่วนมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre: IBC) ของประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 เป็นกฎหมายที่มีรูปแบบในการให้สิทธิประโยชน์ภาษีที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นการลดหรือยกเว้น อากรนำเข้า อากรส่งออก การลดอัตราภาษีไม่ว่าจะเป็นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่พนักงานต่างด้าวที่มีการทำงาน ณ สำนักงานศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศในประเทศไทย รวมไปถึงภาษีเงินได้นิติบุคคลภายในกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยก่อนที่ประเทศไทยจะประสบกับกับการระบาดของโควิด-19 ที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจโลกและวิกฤตการเงิน ในช่วงต้นปี 2563 จะพบว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะลดลงจากร้อยละ 4.2 ในปี 2561 เป็นร้อยละ 2.4 ในปี 2562 โดยปัจจัยหลักที่ทำให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะลดลง ได้แก่ อุปสงค์ต่อการส่งออกที่อ่อนแอลง สะท้อนผลกระทบจากความตึงเครียดทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน การชะลอตัวของการลงทุน ทำให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจหดตัวลงถึงร้อยละ 1.8 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และเมื่อประเทศไทยประสบกับกับการระบาดของโควิด-19 ในช่วงต้นปี 2563 ยิ่งทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยหดตัวถึง ร้อยละ 2.2 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ยิ่งไปกว่านั้นประเทศไทยยังได้ประสบกับภาวะการไหลออกของเงินทุน ความอ่อนไหวของภาคการเงินอันเป็นผลมาจากสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ และหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ที่มีแนวโน้มแย่งจากการระบาดที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ บัญชีเดินสะพัดของไทยเกินดุลแคบลง และการไหลออกของเงินทุนก็เพิ่มขึ้น ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลแคบลงที่ร้อยละ 7.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศในไตรมาสที่ 1 ของปี 2563 และคาดว่าจะแคบลงไปกว่านี้อีกในไตรมาสที่สองของปี 2563 โดยมีรายรับจากการท่องเที่ยวที่ลดลงอย่างชัดเจน²¹

การที่ประเทศไทยประสบกับการไหลออกของเงินทุนจึงชี้ให้เห็นได้ว่านโยบายส่งเสริมการลงทุนของไทยในปัจจุบันควรเน้นให้เกิดการลงทุนโดยตรงภายในประเทศและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้เข้ามาในประเทศเป็นอย่างมาก แม้ประเทศไทยจะมีมาตรการทางภาษีเพื่อการส่งเสริมการลงทุนหลากหลายก็ตาม แต่มาตรการทางภาษีบางประการยังคงมีประเด็นปัญหาอยู่ว่าสามารถดึงดูดนักลงทุนได้จริงหรือไม่ ควรปรับให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ควรดึงดูดนักลงทุนให้มากกว่านี้ เพื่อสามารถแข่งขันกับประเทศที่ใช้ระบบ ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขตเช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย ที่มีอัตราภาษีต่ำ มาตรการทางภาษีที่เป็นประเด็นปัญหาดังกล่าว ได้แก่ มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre: IBC) ของประเทศไทย ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 และมาตรการขจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 ทั้งมาตรการขจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศก็ยังคงมีประเด็นว่าควรจะใช้มาตรการดังกล่าวเพื่อดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาทำการลงทุนภายในประเทศไทยในรูปแบบการจดทะเบียนตั้งบริษัทเพื่อให้เกิดการไหลเวียนเงินเข้ามาในระบบ เกิดการจ้างงาน ทั้ง ๆ ที่ขาดความเป็นกลางในการลงทุน หรือควรยึดหลักการความเป็นกลางในการลงทุน แทนที่จะใช้ดึงดูดนักลงทุน

²¹ ธนาคารโลก. รายงานตามติดเศรษฐกิจไทยประเทศไทยท่ามกลางวิกฤตโควิด-19 มิถุนายน 2563. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://pubdocs.worldbank.org/en/293541593435178813/TEM-July-2020-Executive-Summary-Thai-final.pdf> [18 มกราคม 2564]

2.2 หลักความเป็นกลางในระบบการจัดเก็บภาษี (TAX NEUTRALITY)

ในระบบภาษีที่มีความเป็นกลางนั้น การจัดเก็บภาษีจะต้องไม่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐในการพิจารณาว่ามาตรการทางด้านภาษีที่รัฐนำมาบังคับใช้มีปัญหาในเรื่องของความเป็นกลางหรือไม่ เพราะหากความเป็นกลางทางภาษีนั้นถูกบิดเบือนไป (distortion) ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อ การตัดสินใจทางเศรษฐกิจ เช่น ในระบบเศรษฐกิจที่มีความเป็นกลางทางภาษี ประชาชนสามารถตัดสินใจที่จะเลือก บริโภคระหว่าง คุณก็ผสมซ็อกโกแลตชิป หรือ คุณก็ผสมข้าวโอ๊ต โดยขึ้นอยู่กับรสนิยมการเลือกบริโภคของ ประชาชนแต่ละคน และต้นทุนของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว แต่ถ้าหากความเป็นกลางทางภาษีนั้นถูกบิดเบือนไปจากการ ที่รัฐมีมาตรการที่จะเก็บภาษีกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นคุณก็ผสมซ็อกโกแลตชิป แต่ไม่จัดเก็บภาษีกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นคุณก็ ผสมข้าวโอ๊ต ผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ ภาษีจะเป็นปัจจัยที่เข้ามามีผลกระทบต่อ การตัดสินใจทางเศรษฐกิจ เพราะ ประชาชนที่อยากบริโภคคุณก็ผสมซ็อกโกแลตชิปจะหันไปบริโภคคุณก็ผสมข้าวโอ๊ตแทน เพราะ มีต้นทุนทางภาษีที่ ถูกกว่า

เมื่อภาวะภาษีขาดความเป็นกลาง ก็จะทำมาซึ่งการชักนำให้ผู้คนมีการวางแผนภาษีเพื่อให้กิจกรรมทาง เศรษฐกิจที่ตนเองได้ดำเนินการอยู่นั้นมีภาวะที่จะต้องเสียภาษีให้แก่รัฐน้อยที่สุด โดยการจ้างนักกฎหมายหรือนัก บัญชีเข้ามาวางโครงสร้างธุรกรรมทางการเงินให้มีภาวะภาษีน้อยที่สุด²²

ความเป็นกลางทางภาษีในที่นี้เน้นอยู่ 3 ด้านด้วยกัน²³ ได้แก่

- ความเป็นกลางในการเลือกรูปแบบหน่วยธุรกิจ (Legal Form) ไม่ว่าจะเลือกรูปแบบของวิสาหกิจ รูปแบบใดจะเป็นบุคคลตามกฎหมายหรือไม่ ภาวะภาษีไม่ควรแตกต่างกัน
- ความเป็นกลางในการจัดหาเงินทุนมาใช้ในกิจการ (Financing Decision) หน่วยธุรกิจดำเนินได้ต้องมีการ จัดหาเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงาน และภาวะภาษีระหว่างการเลือกรูปแบบการลงทุนการเป็นเจ้าของ หรือ เจ้าของไม่ควรแตกต่างกัน
- ความเป็นกลางในการเลือกประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่นิยมเลือกวิธีการ ส่งเสริมการลงทุนโดยการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี หากเป็นการให้สิทธิประโยชน์ที่ฟุ่มเฟือยและขาดการ ตรวจสอบการให้ประโยชน์แก่บุคคลเฉพาะกลุ่มย่อมก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อส่วนรวมได้

²² Jason Furman, “The Concept of Neutrality in Tax Policy” , Paper presented at Testimony Before the U.S. Senate Committee on Finance Hearing on “Tax Fundamentals in Advance of Reform” , 2008 , April 15.

²³ อุษณีย์ พรจตุรวิธ, “ระบบภาษีเงินได้แบบแยกเงินได้เป็น 2 ประเภทเพื่อความเป็นกลางทางภาษี,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชา กฎหมายภาษี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555), หน้า 55.

หากพิจารณาในมุมของภาษีระหว่างประเทศนั้นจะมีหลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยในทางกฎหมายภาษีระหว่างประเทศนั้น มีทฤษฎีความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนเป็นกรอบความคิดในการกำหนดนโยบายภาษีระหว่างประเทศ เพื่อให้ภาษีอากรไม่ขัดขวางการเคลื่อนย้ายทุนอย่างเป็นอิสระ กล่าวคือ การออกกฎหมายภาษีออกมาบังคับใช้กับผู้เสียภาษีนั้น ภาษีจะต้องไม่มีส่วนต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน ซึ่งเป็นผู้เสียภาษี²⁴ อย่างไรก็ตาม การออกนโยบายทางภาษีของแต่ละประเทศนั้นจะยึดหลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนหรือไม่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป เนื่องจากการออกนโยบายทางภาษีแต่ละอย่างจำเป็นต้องพิจารณามุมมองของแต่ละประเทศว่าให้ความสำคัญกับหลักความเป็นกลางมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ระบบการจัดเก็บภาษีที่ต่างกัน และบริบททางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศย่อมเป็นหลักสำคัญในการพิจารณาว่าจะให้ความสำคัญแก่ความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนหรือไม่

หลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนจะมีหลักการและการให้ความสำคัญกับความเป็นกลางที่แตกต่างกันตามแต่ละระบบภาษีอันสามารถจำแนกเป็นหลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนในระบบภาษี ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกกับหลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนในระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขต

2.2.1 หลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนในระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลก (WORLDWIDE TAX SYSTEM)

หลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนในระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลก คือหลักความเป็นกลางในการส่งออกทุน (Capital Export Neutrality : CEN) โดยให้หลักการสำคัญว่าจะไม่เป็นการเลือกปฏิบัติระหว่างการลงทุนในประเทศกับการออกไปลงทุนยังต่างประเทศ ทั้งนี้หลักความเป็นกลางในการส่งออกทุนยังเรียกร้องให้ประเทศถิ่นที่อยู่นำวิธีเครดิตภาษี (Credit Method) มาใช้ โดยภาษีที่จัดเก็บจากเงินได้ที่เกิดขึ้นจากแหล่งเงินได้ในต่างประเทศ จะต้องเท่ากับภาษีที่จัดเก็บจากเงินได้ที่เกิดขึ้นภายในประเทศผ่านวิธีการให้เครดิตสำหรับภาษีที่เสียไปในต่างประเทศ ทั้งนี้จะต้องไม่มีสิ่งจูงใจหรือขัดขวางด้านเหตุผลทางภาษีสำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ต่อการลงทุนภายในประเทศหรือออกไปลงทุนยังต่างประเทศ

ภายใต้แนวคิดนี้ประเทศถิ่นที่อยู่จะยอมให้ผู้ลงทุนใช้วิธีเครดิตภาษีต่างประเทศ โดยนำภาษีที่ได้เสียไปในต่างประเทศมาหักออกจากภาระภาษีในประเทศตนอย่างเต็มที่ และหากภาษีที่เสียต่างประเทศมากกว่าในประเทศประเทศถิ่นที่อยู่จะยอมคืนภาษีส่วนเกินให้แก่ผู้ลงทุนด้วย²⁵ อย่างไรก็ตามความเป็นกลางในการส่งออกทุนก็ไม่ใช้

²⁴ สุเมธ ศิริคุณโชติ, กฎหมายภาษีอากรระหว่างประเทศ, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลา , 2554), หน้า 20 – 21.

²⁵ David A. Weisbach, “The USE OF NEUTRALITIES IN INTERNATIONAL TAX POLICY,” National Tax Journal 68(3) (September 2015) : 637.

วิธีการที่สมบูรณ์แบบ เนื่องจาก เป็นการยากที่ประเทศถิ่นที่อยู่จะยอมคืนภาษีส่วนเกินให้ผู้ลงทุนเพื่อให้มีภาระภาษีเท่ากับการลงทุนในประเทศ โดยทั่วไปแล้วหลักความเป็นกลางในการส่งออกทุนนั้นมักจะถูกให้ความสำคัญในประเทศที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกควบคู่ไปกับการเครดิตภาษีให้กับเงินได้ที่มาจากต่างประเทศที่ถูกเก็บภาษีไปแล้วในประเทศแหล่งเงินได้เพื่อไม่ให้เกิดการจัดเก็บภาษีที่ซ้ำซ้อนในประเทศแหล่งเงินได้และประเทศถิ่นที่อยู่²⁶

2.2.2 หลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนในระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขต (TERRITORIAL TAX SYSTEM)

หลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนในระบบภาษี ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขตคือหลักความเป็นกลางในการนำเข้าทุน (Capital Import Neutrality : CIN) ซึ่งเป็นหลักการที่ตรงกันข้ามกับหลักความเป็นกลางในการส่งออกทุน เนื่องจาก หลักการนี้ให้ความสำคัญกับการลงทุนใด ๆ ที่มีเงินได้เกิดขึ้นในประเทศที่ได้มีการไปลงทุนจะต้องเสียภาษีในอัตราเท่ากันทั้งหมด โดยไม่คำนึงถึงว่าผู้ลงทุนจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่มาจากประเทศใดก็ตาม หลักความเป็นกลางในการนำเข้าทุนจึงเป็นหลักที่สนับสนุนให้ประเทศที่ผู้ลงทุนมีแหล่งเงินได้มีสิทธิเก็บภาษีอย่างเต็มที่ และให้ประเทศที่ผู้ลงทุนมีถิ่นที่อยู่ยกเว้นการจัดเก็บภาษี อันเป็นการให้ประเทศที่ผู้ลงทุนมีถิ่นที่อยู่จัดภาษีซ้อนด้วยการยกเว้นภาษี (exemption)²⁷ ซึ่งประเทศที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขตนั้นจะให้ความสำคัญกับหลักความเป็นกลางในการนำเข้าทุนเป็นสำคัญ²⁸

2.3 มาตรการฝ่ายเดียวที่ใช้ในการขจัดภาษีซ้อนระหว่างประเทศ (UNILATERAL RELIEF)

เงินได้บางประการเป็นเงินได้ที่ต้องเสียภาษีให้ประเทศที่มีความเกี่ยวข้องกับเงินได้ดังกล่าวหลายประเทศ ส่งผลทำให้ผู้เสียภาษีมักจะทางภาษีที่สูง นักลงทุนจึงต้องมีการวางแผนภาษีโดยเลือกลงทุนในประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำหรือเลือกตั้งบริษัทในประเทศที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขตแทนที่ประเทศที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลก จึงก่อให้เกิดการใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อขจัดความซ้ำซ้อนทางภาษีไม่ว่าจะเป็นมาตรการฝ่ายเดียวหรือมาตรการหลายฝ่ายเพื่อลดภาระทางภาษีให้แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีลง

²⁶ Christopher Hanna. Rethinking International Tax Reform [online]. 2014. Available from : <https://www.buscenter.org/publications/articles/2014/10/rethinking-international-tax-reform.html> [23 January 2021]

²⁷ David A. Weisbach, "The USE OF NEUTRALITIES IN INTERNATIONAL TAX POLICY," National Tax Journal 68(3)(September 2015) : 637

²⁸ Christopher Hanna. Rethinking International Tax Reform [online]. 2014. Available from : <https://www.bushcenter.org/publications/articles/2014/10/rethinking-international-tax-reform.html> [23 January 2021]

แม้จะมีการออกมาตรการการจัดภาษีซ้อนหลายฝ่ายด้วยการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนเพื่อช่วยลดภาระทางภาษีให้นักลงทุนแต่การจัดภาษีซ้อนหลายฝ่ายด้วยการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนนั้นก็ยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของระยะเวลาในการดำเนินการให้นักลงทุนทำอนุสัญญาภาษีซ้อนที่ได้ทำการตกลงกันนั้นมีผลบังคับใช้ในประเทศ หรือในเรื่องของการเอื้ออำนวยให้นักลงทุนภายในประเทศในการดำเนินการวางแผนธุรกิจของตนให้เสียภาษีน้อยที่สุด เนื่องจาก การประกอบธุรกิจในปัจจุบันมักเป็นการประกอบธุรกิจที่ไร้ขอบเขต มิได้ประกอบธุรกิจแค่เพียงประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น จึงทำให้นักลงทุนที่มีรายละเอียดข้อตกลงต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามแต่ละประเทศคู่สัญญาสร้างความลำบากในการวางแผนประกอบธุรกิจของนักลงทุน ทั้งยังอาจมีการตกลงกันที่ไม่ได้มีการจัดภาษีในส่วนที่ซ้ำซ้อนไปทั้งหมด ประเทศต่าง ๆ จึงได้มีการออกมาตรการการจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวมาเพิ่มเติม

การจัดความซ้ำซ้อนของภาษีฝ่ายเดียวนั้น คือ การที่รัฐบาลของประเทศหนึ่ง (โดยทั่วไป คือ รัฐถิ่นที่อยู่) ออกกฎหมายภายในเพื่อขจัดความซ้ำซ้อนของภาษีอากรแต่ฝ่ายเดียวโดยไม่ต้องเจรจาทกลงกับประเทศอื่น การจัดความซ้ำซ้อนฝ่ายเดียว แม้จะสะดวกและสามารถดำเนินการได้รวดเร็ว แต่ยังคงมีข้อเสียที่ไม่ก่อให้เกิดความมั่นใจแก่นักลงทุน เนื่องจาก ประเทศผู้ออกกฎหมายหรือกฎหมายอาชญากรรมเล็กน้อยเมื่อใดก็ได้ ประเทศที่ออกมาตรการจัดความซ้ำซ้อนเชิงภาษีแต่ฝ่ายเดียว ย่อมสูญเสียประโยชน์และเปรียบเสมือนการย้ายเงินคงคลังของตนที่ควรจะได้รับจากการจัดเก็บภาษีไปยังประเทศที่กำลังจัดเก็บภาษี ทำให้มาตรการจัดความซ้ำซ้อนแต่เพียงฝ่ายเดียวเป็นวิธีการที่ไม่พึงประสงค์ในเชิงนโยบายของรัฐ

อย่างไรก็ดีการจัดความซ้ำซ้อนทางภาษีฝ่ายเดียวยังคงเป็นสิ่งสำคัญที่รัฐยังต้องออกกฎหมายภายในเพื่อบรรเทาภาระทางภาษีโดยการจัดความซ้ำซ้อนทางภาษีฝ่ายเดียวอันสามารถจำแนกวิธีการในการจัดภาษีซ้อนได้สามวิธี ได้แก่ กรณีที่รัฐถิ่นที่อยู่ออกกฎหมายภายในเพื่ออนุญาตให้ผู้เสียภาษีของตนนำภาษีที่เสียในต่างประเทศมาหักเป็นรายจ่าย (deduction) เพื่อคำนวณเงินได้สุทธิที่ต้องเสียภาษีในประเทศ หรือ การออกกฎหมายเพื่อนำภาษีในต่างประเทศมาเป็นเครดิตหักออกจากภาษีในประเทศ (foreign tax credit) หรือออกกฎหมายเพื่อยกเว้นภาษีบนเงินได้ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ (exemption)²⁹ ทั้งนี้วิธีการทั้ง 3 วิธีอาจเปรียบเทียบโดยแสดงเป็นตารางได้ ดังนี้

²⁹ พล ศิริคุปต์, สารพันปัญหาภาษีระหว่างประเทศ, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561), หน้า 15.

ตารางเปรียบเทียบวิธีขจัดภาษีซ้อน³⁰

	วิธี Deduction	วิธี Credit	วิธี Exemption
(1) เงินได้จากต่างประเทศ	100	100	100
(2) ภาษีเงินได้ในต่างประเทศ (สมมติว่ามีจำนวน 20)	20	20	20
(3) นำภาษีเงินได้ในต่างประเทศมาหักเป็นรายจ่าย	20	-	-
(4) เงินได้สุทธิในประเทศ	80	100	-
(5) ภาษีเงินได้ในประเทศก่อนหักเครดิตภาษี (สมมติว่า 30%)	24	30	-
(6) หักภาษีเงินได้ในต่างประเทศ	-	20	-
(7) ภาระภาษีสุดท้ายในประเทศ	24	10	-
(8) รวมภาษีเงินได้ทั้งในประเทศและในต่างประเทศ (2)+(7)	44	30	20

จากตารางดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า วิธีการนำภาษีที่เสียในต่างประเทศมาหักเป็นรายจ่ายเป็นวิธีที่ให้ประโยชน์กับผู้มีเงินได้น้อยที่สุด เนื่องจาก ผู้มีเงินได้ต้องเสียภาษีรวมทั้งหมดถึง 44 ดังนั้นประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่มักไม่นิยมใช้วิธีนำภาษีที่เสียในต่างประเทศมาหักเป็นรายจ่ายใน ส่วนของวิธีการนำภาษีในต่างประเทศมาเป็นเครดิตหักออกจากภาษีในประเทศนั้นจะมีความเป็นกลางมากที่สุด เนื่องจาก ไม่ว่าผู้มีเงินได้จะมีเงินได้จากแหล่งในประเทศ หรือ จากแหล่งในต่างประเทศก็ตาม (หากอัตราภาษีเงินได้ในต่างประเทศไม่สูงกว่าอัตราภาษีเงินได้ในประเทศแล้ว) เงินได้จากทั้ง 2 แหล่งจะมีภาระภาษีรวมที่ 30 ซึ่งเท่ากับอัตราภาษีเงินได้ในประเทศ ดังนั้น ประเทศซึ่งต้องการให้กฎหมายภาษีมีความเสมอภาคและความเป็นกลางระหว่างการลงทุนในต่างประเทศ จึงมักเลือกใช้วิธีเครดิตมากกว่าวิธีอื่น³¹

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาตามตารางข้างบนดังกล่าวจะพบว่าวิธีการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้นภาษีบนเงินได้ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศเป็นวิธีการที่ง่ายสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจในการควบคุมตรวจสอบการเสียภาษี ทั้งยังเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการใช้ขจัดภาษีซ้อน อย่างไรก็ตามแม้ว่าวิธีการยกเว้นภาษีจะเป็นวิธีการที่ใช้อย่างกว้างขวาง และถูกกำหนดไว้ในต้นแบบของอนุสัญญาภาษีซ้อนของ OECD และ UN (โดยปรากฏอยู่ใน Article 23A ของทั้งสองอนุสัญญา) แต่วิธีการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้นภาษี หากมองในมุมมองนโยบายภาษี

³⁰ เรื่องเดียวกัน , หน้า 16.

³¹ เรื่องเดียวกัน , หน้า 17.

จะพบว่าวิธีนี้ยังคงไม่ใช่วิธีที่เป็นธรรม ทั้งยังขาดความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุน ถ้าหากว่าภาษีเงินได้ต่างประเทศที่ได้รับการยกเว้นนั้นต่ำกว่าภาษีเงินได้ในประเทศ ก็จะทำให้ผู้มีเงินได้จากต่างประเทศที่ได้รับการยกเว้นภาษีในรัฐถิ่นที่อยู่ มีภาระภาษีน้อยกว่าผู้มีเงินได้ในประเทศประเภทอื่น ๆ ที่อยู่ในข่ายบังคับต้องเสียภาษี และไม่ได้รับการยกเว้นภาษี จากความไม่มีประสิทธิภาพของวิธีการภาษีซ้อนดังกล่าวจึงทำให้เป็นวิธีการที่ยากที่จะบอกได้ว่าวิธีการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้นเป็นวิธีการที่เหมาะสม³²

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในแง่มุมมองของนักลงทุนที่ย่อมต้องการมีภาระทางภาษีที่ต่ำที่สุดเพื่อให้ตนได้รับผลกำไรจากการประกอบธุรกิจให้ได้มากที่สุดแล้วจะพบว่า การที่ประเทศถิ่นที่อยู่ได้มีการออกมาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวด้วยวิธีการนำภาษีที่เสียในต่างประเทศมาหักเป็นรายจ่ายจะทำให้นักลงทุนที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศมีภาระทางภาษีที่มากที่สุด เนื่องจาก เป็นการนำเอาภาษีมาหักเป็นรายจ่ายทำให้นักลงทุนยังคงต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศถิ่นที่อยู่เต็มจำนวน ต่างจากประเทศถิ่นที่อยู่ที่ใช้วิธีการเครดิตภาษีที่ทำให้นักลงทุนมีภาระทางภาษีที่ลดลง แม้วิธีการดังกล่าวจะเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับนโยบายทางภาษีว่าด้วยความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนก็ตาม แต่วิธีการดังกล่าวก็ยังคงไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนได้ดีเทียบเท่ากับการที่ประเทศถิ่นที่อยู่ใช้วิธีการยกเว้นภาษี เนื่องจาก เป็นวิธีที่ทำให้นักลงทุนมีภาระทางภาษีที่ต่ำที่สุดด้วยการไม่ต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศถิ่นที่อยู่เลย ด้วยเหตุนี้แล้ววิธีการที่สามารถดึงดูดนักลงทุนได้มากที่สุดด้วยการทำให้นักลงทุนมีภาระทางภาษีที่ต่ำที่สุดก็คงจะเป็นวิธีการยกเว้นภาษี แม้วิธีการดังกล่าวจะขัดกับหลักความเป็นกลางในการส่งออกทุนก็ตาม

2.3.1 มาตรการฝ่ายเดียวที่ใช้ในการขจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศ

นักลงทุนในหลาย ๆ ประเทศเข้าไปลงทุนในบริษัทต่างประเทศซึ่งไม่ใช่ประเทศที่ตนมีถิ่นที่อยู่ด้วยวิธีการลงทุนด้วยตราสารทุนหรือด้วยวิธีการเข้าไปถือหุ้นในบริษัทต่างประเทศ ดังนั้นในมุมมองระหว่างประเทศจึงตระหนักถึงการขจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลซึ่งได้รับจากบริษัทต่างประเทศวิธีการขจัดภาษีซ้อนที่ใช้ในปัจจุบัน มีอยู่สองวิธีด้วยกัน ได้แก่ การขจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลด้วยวิธีการยกเว้นภาษี โดยจะต้องเข้าไปมีความผูกพันในระดับที่สำคัญกับบริษัทต่างประเทศที่เข้าไปถือหุ้น (โดยจะกล่าวในหัวข้อที่ 2.3.1.1) และด้วยวิธีการเครดิตภาษีทางอ้อม (โดยจะกล่าวในหัวข้อที่ 2.3.1.2)

2.3.1.1 วิธีการยกเว้นภาษี (PARTICIPATION EXEMPTION)³³

วิธีการยกเว้นภาษีเป็นวิธีการที่ประเทศที่ใช้ระบบภาษีตามหลักอาณาเขตใช้ในการขจัดภาษีซ้อนโดยให้ความสำคัญกับความเป็นกลางในการนำเข้าทุนว่าหากเงินได้ไม่ได้เกิดขึ้นในเขตแดนของตนแต่เกิดขึ้นในประเทศที่

³² Brian J. Arnold, *International Tax Primer*, 3rd ed. (United Kingdom : Kluwer Law International B.V.,2016), p. 48-50.

³³ Ibid., p. 51.

ได้มีการไปลงทุนจะต้องเสียภาษีในอัตราเท่ากันทั้งหมด เช่น ประเทศสิงคโปร์ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ได้มีการใช้วิธีการยกเว้นภาษีเพื่อขจัดภาษีซ้อนให้กับภาษีเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทต่างประเทศแม้จะไม่ได้มีระบบภาษีตามหลักอาณาเขตก็ตาม ดังที่เห็นได้จากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และ สหราชอาณาจักร ก็ได้รับเอาวิธีดังกล่าวไปใช้ เช่นเดียวกับประเทศไทย

มี 3 องค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้ในการออกแบบหลักเกณฑ์การยกเว้นภาษี (participation exemption)

- กำหนดจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นจะต้องถือเพื่อให้ได้รับยกเว้น
- ระบุแหล่งที่มาของเงินได้ที่ทำให้ได้รับเงินปันผลจากบริษัทต่างประเทศ (ว่าเป็น active income หรือ passive income) และ
- กำหนดจำนวนอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศที่บริษัทต่างประเทศนั้นตั้งอยู่ว่าต้องมีอัตราไม่ต่ำกว่าเท่าไร

โดย 3 องค์ประกอบนี้ล้วนแล้วแต่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีเครดิตภาษีทางอ้อมเช่นกัน(โดยจะกล่าวในหัวข้อที่ 2.3.1.2)

วิธีการยกเว้นภาษี (participation exemption)³⁴ นั้นถูกจำกัดให้ใช้กับเงินปันผลที่บริษัทได้รับจากบริษัทต่างชาติโดยบริษัทต้องเข้าไปผูกพันกับบริษัทต่างชาตินั้นในระดับที่สำคัญ (substantial participation) อย่างในประเทศไทยกำหนดไว้ให้บริษัทต้องเข้าไปถือหุ้นในบริษัทต่างชาติเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 (ตามพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 442) มาตรา 5 วิสติ หรืออย่างในประเทศเนเธอร์แลนด์ต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5

ในทางทฤษฎี การยกเว้นภาษีให้กับเงินปันผลนั้นควรจะจำกัดอยู่ที่เงินได้ที่มาจาก active income ที่ได้จากบริษัทต่างประเทศ เงินปันผลที่เกิดจาก passive income ไม่ควรจะได้รับการยกเว้น เพราะจะเป็นการเปิดช่องให้บริษัทที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศที่ให้ยกเว้นภาษีสามารถย้ายเงินได้ที่มีลักษณะเป็น passive income ไปยังบริษัทลูกที่อยู่ต่างประเทศได้ เพื่อลดภาระภาษีในที่จะถูกจัดเก็บในประเทศที่บริษัทนั้นมีถิ่นที่อยู่ จากวิธีการตามทฤษฎีดังกล่าวแม้จะเป็นวิธีการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีรูปแบบหนึ่ง แต่ก็สร้างภาระให้กับผู้เสียภาษีอย่างมาก ในการเก็บรวบรวมหลักฐานของชนิดเงินได้ที่บริษัทที่ตนเข้าไปถือหุ้นอยู่ได้รับจากตน ผนวกกับต้องสร้างกฎเกณฑ์ว่าเงินปันผลที่ได้รับมานั้นมาจากเงินได้ชนิดใด active income หรือ passive income เนื่องจาก วิธีดังกล่าวมีข้อยุ่งยากในการปฏิบัติตามเยอะ บางประเทศจึงละทิ้งหลักการตามทฤษฎีนี้และไปใช้มาตรการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีวิธีอื่นแทน เช่น มาตรการ CFC rules หรือ มาตรการอื่นในการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีวิธีอื่นแทน

³⁴ Ibid., p. 52.

สำหรับประเทศไทยไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามทฤษฎีที่กล่าวไปเกี่ยวกับการแยกเงินปันผลที่มาจาก active income หรือ passive income และไม่มีมาตรการอื่นป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีจากการมี Participation Exemption เช่น มาตรการ CFC rules ประเทศไทยก็ไม่มีเช่นกัน

นอกจากนี้การที่ต้องกำหนดถึงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศที่บริษัทต่างประเทศที่จ่ายเงินปันผลนั้นตั้งอยู่ได้เสียภาษีไปว่าไม่ควรมียออัตราต่ำกว่าเท่าไรนั้น เนื่องจากหากเงินได้ที่มาจากบริษัทต่างประเทศ เมื่อคำนวณด้วยอัตราภาษีต่างประเทศและบวกกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย หากรวมออกมาแล้วมีอัตราภาษีใกล้เคียงกับอัตราภาษีในประเทศที่บริษัทมีถิ่นที่อยู่ก็จะมีผลให้ประเทศถิ่นที่อยู่ไม่ต้องเก็บภาษีจากเงินปันผลดังกล่าวนี้ แม้ว่าจะใช้วิธีการเครดิตภาษีได้หากเงินปันผลที่ได้รับมาจากเงินได้ที่เสียภาษีในต่างประเทศ (ภาษีเงินได้นิติบุคคลในต่างประเทศ และ ภาษีหัก ณ ที่จ่ายเงินปันผล) มีอัตราใกล้เคียงกับอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศที่บริษัทนั้นมีถิ่นที่อยู่

2.3.1.2 วิธีการเครดิตภาษี (PARTICIPATION CREDIT)

การจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการเครดิตภาษีนั้น เป็นวิธีการที่มีความสอดคล้องกับหลักความเป็นกลางในการส่งออกทุนที่ประเทศที่ใช้ระบบภาษีจัดเก็บจากเงินได้ทั่วโลกยึดถือเป็นหลักสำคัญว่าห้ามมิให้มีการเอาระหว่างภาษีมาบิดเบือนการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนระหว่างการลงทุนในประเทศกับการออกไปลงทุนยังต่างประเทศ ประเทศที่มีการยึดหลักการดังกล่าวจึงนิยมใช้วิธีเครดิตภาษี (Credit Method) มาใช้ในการจัดภาษีซ้อน โดยสามารถจำแนกวิธีการเครดิตได้สองประการด้วยกัน ได้แก่ วิธีการเครดิตภาษีทางตรง (direct foreign tax credit) และวิธีการเครดิตภาษีทางอ้อม (Indirect or Underlying Credit)

วิธีการเครดิตภาษีทางตรงเป็นวิธีการจัดภาษีซ้อนที่ประเทศถิ่นที่อยู่มักนำมาใช้เพื่อช่วยเหลือผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศของตนให้เสียภาษีน้อยลง ไม่ซ้ำซ้อน ทั้งยังสอดคล้องกับหลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุน ด้วยการให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีสามารถนำเอาภาษีที่ตนได้มีการเสียให้แก่ประเทศแหล่งเงินได้มาหักลบกับภาษีที่ต้องเสียให้แก่ประเทศถิ่นที่อยู่ เช่น นักลงทุนที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศได้ไปลงทุนในต่างประเทศทำให้ได้รับเงินได้จากต่างประเทศ เงินได้ดังกล่าวจะต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศแหล่งเงินได้ซึ่งจัดเก็บ 15 % และจะต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศถิ่นที่อยู่ 20 % ซึ่งนักลงทุนสามารถนำเอาภาษีที่ตนได้เสียไปในประเทศแหล่งเงินได้ที่ 15 % มาหักออกจากภาษีที่เสียให้แก่ประเทศถิ่นที่อยู่ 20 % ทำให้นักลงทุนมีภาระทางภาษีที่ต้องเสียให้แก่ประเทศถิ่นที่อยู่เพียง 5 % และหากภาระภาษีของประเทศแหล่งเงินได้สูงกว่าประเทศถิ่นที่อยู่ก็จะต้องคืนภาษีที่เกินให้แก่ักลงทุน แต่ประเทศส่วนใหญ่จะไม่มี การคืนให้ อย่างไรก็ตามสำหรับเงินปันผลการใช้วิธีการเครดิตภาษีทางตรงยังคงทำให้เงินปันผลดังกล่าวมีความซ้ำซ้อนกันอยู่ในบางกรณีหากมีการหักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับเงินปันผลจำนวนดังกล่าวดังที่เห็นได้จากตัวอย่างด้านล่าง

ตัวอย่างการให้เครดิตภาษีทางตรง direct foreign tax credit โดยไม่มีการให้ underlying tax credit

1	กำไรของบริษัทลูกในต่างประเทศ	100
2	ภาษีเงินได้ในต่างประเทศของบริษัทลูก(สมมติ 20%)	20
3	เงินปันผลที่จ่ายให้กับบริษัทแม่ในไทย(100-20)	80
4	ภาษีที่บริษัทลูกหักไว้ในต่างประเทศเมื่อจ่ายเงินปันผล(สมมติว่า 10%)	8
5	ภาษีไทยที่บริษัทแม่ต้องเสียจากเงินปันผล (80*20%)	16
6	หักเครดิตภาษีต่างประเทศ (ทางตรง)	8
7	ภาษีที่ต้องชำระในไทย	8

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าเงินปันผลที่บริษัทแม่ในประเทศไทยได้รับจากบริษัทลูกในต่างประเทศจำนวน 80 นั้น จะถูกจัดเก็บภาษี 2 ระดับในต่างประเทศ ครั้งที่ 1 ในฐานกำไรของบริษัทลูก และครั้งที่ 2 ในฐานเงินปันผลที่จ่ายให้กับบริษัทแม่ มีผลให้จำนวนภาษีที่เสียไว้ในต่างประเทศมีจำนวน 28 (20+8) แต่จำนวนเครดิตภาษีต่างประเทศที่บริษัทไทยมีสิทธิได้รับ มีเพียงแค่ 8 เท่านั้นตามที่ปรากฏในตารางข้อที่ 6 ดังนั้นการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการเครดิตภาษีทางตรงแต่เพียงอย่างเดียวจึงไม่สมบูรณ์ เพราะกำไรที่ได้ในต่างประเทศยังคงมีการซ้ำซ้อนอยู่³⁵ ย่อมส่งผลทำให้นักลงทุนมีภาระทางภาษีที่มากจากการขจัดภาษีซ้อนที่ยังคงมีความซ้ำซ้อนอยู่อันส่งผลกระทบต่อ การดึงดูดนักลงทุนที่ไม่สามารถดึงดูดให้มีการลงทุนได้ดีเท่าวิธีการยกเว้น

สำหรับวิธีการเครดิตภาษีทางอ้อมจะเป็นการการเครดิตภาษีที่บริษัทต่างประเทศได้เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลไปจากกำไรก่อนมีการจ่ายเงินปันผล การเครดิตภาษีทางอ้อมเป็นวิธีการที่ให้บริษัทที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศที่มีการให้เครดิตภาษีเงินปันผลที่บริษัทนั้นได้รับจากการเข้าไปถือหุ้นอยู่ในบริษัทต่างชาติ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการเครดิตภาษีเงินได้ต่างประเทศนั้น จะยินยอมให้เครดิตเฉพาะภาษีที่เก็บจากเงินได้ที่ได้รับหลังการจ่ายเงินปันผลเท่านั้น (การเครดิตภาษีทางตรง) แต่หลักการเครดิตภาษีทางอ้อมนั้นไม่สนใจการมีสภาพเป็นนิติบุคคลคนละคนกันระหว่างบริษัทที่รับเงินปันผล กับ บริษัทผู้จ่ายเงินปันผล (ignore the separate corporate existence of the resident and foreign corporation) เพื่อวัตถุประสงค์ในการเครดิตภาษีโดยเฉพาะ³⁶

เช่นเดียวกันกับการได้รับสิทธิตามหลักการ ยกเว้นภาษี (participation exemption) ที่ได้กล่าวไปในหัวข้อ 2.4.1.1 ในการที่จะใช้หลักการเครดิตภาษีทางอ้อมนั้น บริษัทผู้รับเงินปันผลจะต้องมีส่วนได้ส่วนเสียใน

³⁵ พล ธีรคุปต์, สารพันปัญหาภาษีระหว่างประเทศ, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2561), หน้า 132.

³⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 133.

ระดับสูงกับบริษัทต่างประเทศที่ตนเข้าไปถือหุ้นนั้นเช่นกัน เช่น จะต้องเข้าไปถือหุ้นอยู่ในบริษัทต่างประเทศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ถึง ร้อยละ 25³⁷ เป็นต้น

ตัวอย่างวิธีการให้ underlying tax credit อาจแสดงตารางได้ ดังนี้³⁸

1	กำไรของบริษัทลูกในต่างประเทศ	100
2	ภาษีเงินได้ในต่างประเทศของบริษัทลูก(สมมติ 20%)	20
3	เงินปันผลที่จ่ายให้กับบริษัทแม่ในไทย(100-20)	80
4	ภาษีที่บริษัทลูกหักไว้ในต่างประเทศเมื่อจ่ายเงินปันผล(สมมติว่า 10%)	8
5	เงินปันผลที่บริษัทแม่ต้องรับรู้เป็นรายได้ (80+20) การให้ underlying tax credit มีความจำเป็นต้อง +20 คือการ gross up เงินปันผลที่บริษัทแม่ได้รับ ด้วยจำนวนภาษีที่บริษัทลูกได้เสียไปก่อน	100
6	ภาษีไทยที่บริษัทแม่ต้องเสียจากเงินปันผล (100*20%)	20
7	หักเครดิตภาษีต่างประเทศ	28
8	ภาษีที่ต้องชำระในไทย	0

จากตัวอย่างตามตารางจะเห็นได้ว่านักลงทุนสามารถนำภาษีเงินได้ในต่างประเทศเครดิตภาษีไทยได้ทั้งหมด และไม่มีภาระต้องเสียภาษีเงินได้ในประเทศไทยจากเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทลูกซึ่งเป็นบริษัทต่างประเทศอีก อย่างไรก็ตามแม้วิธีการดังกล่าวจะสามารถขจัดภาษีที่ซ้ำซ้อนได้ทั้งหมด แต่จะพบว่ามีขั้นตอนในการคำนวณภาษีที่ซับซ้อนกว่าวิธีอื่น ๆ ทั้งหากเปรียบเทียบกับวิธีการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวด้วยวิธีการยกเว้นแล้วจะพบว่าวิธีการยกเว้นยังคงดึงดูดนักลงทุนได้มากกว่าวิธีการการเครดิตภาษีทางอ้อม เนื่องจาก วิธีการยกเว้นภาษีเป็นการที่ประเทศถิ่นที่อยู่ยกเว้นภาษีให้แก่แก่นักลงทุนทั้งหมดโดยไม่นำเอาภาษีที่ได้ที่การเสียไปแล้วมาหักกลับจึงทำให้นักลงทุนได้รับประโยชน์ในแง่ที่ว่ามีการขจัดภาษีซ้อนเกินกว่าที่มีการซ้ำซ้อนกันจริง ต่างจากการเครดิตภาษีทางอ้อมที่เป็นการขจัดภาษีซ้อนเฉพาะส่วนที่มีการซ้ำซ้อนเท่านั้น หากไม่ได้มีเงินได้ที่ถูกจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อนทั้งหมด นักลงทุนก็ยังคงต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศถิ่นที่อยู่ในส่วนที่ไม่ซ้ำซ้อนอยู่ดี

³⁷ Brian J. Arnold, *International Tax Primer*, p. 59.

³⁸ พล อีรคุปต์, สารพันปัญหาภาษีระหว่างประเทศ, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561), หน้า 134.

บทที่ 3

มาตรการทางด้านภาษีที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทย

มาตรการทางภาษีเพื่อการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยมีอยู่หลายมาตรการด้วยกันดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 อย่างไรก็ตามมาตรการทางภาษีที่จะทำการศึกษาถึงปัญหาในการดึงดูดนักลงทุนว่ายังไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนให้มาลงทุนในประเทศไทยนั้นได้จริงมีอยู่สองมาตรการด้วยกัน ได้แก่ มาตรการฝ่ายเดียวในการจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 และ มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre: IBC) ของประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561

3.1 มาตรการฝ่ายเดียวในการจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศ

3.1.1 ที่มาของการออกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548

โดยทั่วไปการบังคับจัดเก็บภาษีจากผู้มีเงินได้โดยรัฐต่าง ๆ จะอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับแหล่งของเงินได้ หรือ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับตัวบุคคลผู้มีเงินได้โดยในทางทฤษฎีอาจจำแนกเป็นหลักเกณฑ์สำคัญ ๆ ได้ 3 หลัก ได้แก่³⁹ หลักแหล่งเงินได้ (Source rule) หลักถิ่นที่อยู่ (Resident rule) และหลักสัญชาติหรือความเป็นพลเมือง (Citizenship rule) โดยเป็นอำนาจของแต่ละรัฐในการเลือกหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับตัวบุคคลผู้มีเงินได้หรือแหล่งของเงินได้ ทั้งนี้สามารถจำแนกหลักเกณฑ์ที่แต่ละประเทศใช้ในการกำหนดความสัมพันธ์เพื่อจัดเก็บภาษีได้สองระบบด้วยกัน ได้แก่ ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลก และระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขต

ในระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลก (worldwide tax system) นั้น จะมีการจัดเก็บกับเงินได้ของผู้มีถิ่นที่อยู่ อันจะจัดเก็บภาษีจากเงินได้ที่ผู้มีถิ่นที่อยู่นั้นได้รับจากทั่วโลก โดยไม่ได้มีการให้ความสำคัญเลยว่าจะเป็นเงินได้ที่ได้เกิดขึ้น ณ ที่ใด หากผู้มีเงินได้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศที่มีระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกผู้เสียภาษีจำเป็นต้องนำเงินได้นั้นไม่ว่าเกิดขึ้นจากที่ใดก็ตามมารวมคำนวณเสียภาษีเงิน

³⁹ ธนภณ (เพริศพิบูลย์) แก้วสถิต, คำอธิบายภาษีเงินได้ระหว่างประเทศและหลักการทั่วไปของอนุสัญญาภาษีซ้อน, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: บริษัทชวนพิมพ์ 50 จำกัด, 2554), หน้า 3.

ได้ในประเทศที่ผู้นั้นมีถิ่นที่อยู่ด้วย⁴⁰ โดยอาจกล่าวได้ว่าระบบดังกล่าวนี้ทำให้ผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศที่ใช้ระบบการจัดเก็บภาษีดังกล่าวมีความรับผิดชอบทางภาษีอย่างไม่จำกัด (unlimited tax liability) เพราะให้อำนาจรัฐถิ่นที่อยู่เก็บภาษีอย่างกว้างขวางโดยรวมเงินได้ที่เกิดขึ้นนอกอาณาเขตด้วย (foreign source income)⁴¹ ในทางตรงกันข้ามกับระบบการจัดเก็บภาษีในรูปแบบ ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขตอย่างสมบูรณ์แบบ (a pure territorial tax) ประเทศที่ใช้ระบบภาษีในลักษณะนี้จะมีการจัดเก็บภาษีเฉพาะกับเงินได้ที่เกิดขึ้นภายในประเทศนั้นเท่านั้น โดยไม่คำนึงว่าผู้มีเงินได้ดังกล่าวนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศใด ดังนั้นภาระภาษีจากระบบดังกล่าวส่งผลให้ประเทศที่ใช้ระบบในการจัดเก็บภาษีรูปแบบนี้มีอำนาจที่จำกัด (limited tax liability) เนื่องจาก ไม่อาจเก็บภาษีจากเงินได้ที่เกิดขึ้นนอกอาณาเขตของตน⁴² โดยแต่ละประเทศจะมีการใช้ระบบภาษีที่ต่าง เช่น ประเทศไทยสำหรับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และ ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่จะใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกต่างกับประเทศสิงคโปร์ที่ใช้ระบบภาษีการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขต โดยสามารถจำแนกความแตกต่างของระบบภาษีทั้งสองประเภทได้ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบระบบภาษีแบบWorld-Wide IncomeและTerritorial⁴³

	World-Wide Income(ไทย)	Territorial ⁴⁴
1. หลักการ	- รายได้รายจ่าย กำไรขาดทุนไม่ว่าจะเกิดขึ้นในประเทศหรือเกิดขึ้นในต่างประเทศต้องรวมยื่นในประเทศเพื่อคิดภาษี	- ยกเว้นภาษีให้กับเงินได้ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ (มีรายละเอียดแตกต่างกันในแต่ละประเทศ) โดยจะจัดเก็บเฉพาะเงินได้ที่เกิดขึ้นในประเทศเป็นหลัก

⁴⁰ The Nation Law Review. ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกvs ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขต[Online]. 2017 , February 1. Available from : <https://www.natlawreview.com/article/worldwide-tax-system-vs-territorial-tax-system> [26 February 2021]

⁴¹ พล อธิราช, สารพันปัญหาภาษีระหว่างประเทศ, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2561), หน้า 11.

⁴² เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

⁴³ เวทวงศ์ พวงทรัพย์ และคณะ. International Headquarter เพื่อผลักดันการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค. [ออนไลน์] แหล่งที่มา :http://www2.fpo.go.th/FPO/member_profile/itadmin/upload/file/International%20Headquarters.pdf%20 [26 กุมภาพันธ์ 2564] หน้า 39.

⁴⁴ เป็นการรวบรวมจากหลายแหล่งโดยเฉพาะ Office of Tax Policy (2007) และ Skadden Arps Slate Meagher & Flom LLP and Washington Council & Yong (2002) หลักการ ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขตคือ ยกเว้นการเก็บภาษีเงินได้ที่เกิดในต่างประเทศ แต่ประเทศในโลกมีระบบภาษีและกฎระเบียบแตกต่างกัน เจื่อนไขภาษีแตกต่าง มีผลในทางปฏิบัติแตกต่างกันในเรื่องดังกล่าว แต่ทุกประเทศที่ยกตัวอย่างว่าใช้ระบบ Territorial นี้มีการยกเว้นภาษีเงินได้จากเงินปันผลที่เกิดในต่างประเทศ

	World-Wide Income(ไทย)	Territorial ⁴⁴
2. เงินได้สาขา	- เงินได้ของสาขาที่เกิดในต่างประเทศต้องรวมเสียภาษีในประเทศตามเกณฑ์สิทธิ โดยจะได้เครดิตภาษีที่เสียในต่างประเทศเป็นค่าใช้จ่ายแต่ไม่เกินภาษีที่ต้องเสียในประเทศไทย (พระราชกฤษฎีกา 300)	- หากสาขานั้นตั้งอยู่ในต่างประเทศจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ เมื่อได้รับการยกเว้นจึงไม่จำเป็นต้องมีการนำภาษีที่เสียไปมาหักเป็นค่าใช้จ่าย
3. เงินปันผล	- เงินปันผลที่เกิดนอกประเทศจำเป็นต้องส่งกลับมารวมเพื่อเสียภาษีแต่จะได้เครดิตภาษีสำหรับภาษีที่เสียในต่างประเทศแต่ไม่เกินภาษีที่ต้องเสียในประเทศไทย - อาจได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้หากเข้าตามเกณฑ์ของพระราชกฤษฎีกา 442 อันได้แก่ 1. ผู้เสียภาษีเป็นผู้ถือหุ้นมากกว่า 25 % 2. อัตราภาษีนิติบุคคลในประเทศที่ได้ลงทุนไม่น้อยกว่า 15% 3. เงินปันผลจำนวนดังกล่าวได้ผ่านการเสียภาษีมาแล้ว	- ยกเว้นภาษีเงินได้ที่เกิดในต่างประเทศจึงไม่จำเป็นต้องมีการนำภาษีที่เสียไปมาหักเป็นค่าใช้จ่าย
4. เงินได้อื่น	- Capital gain/ค่าเช่า/ดอกเบี้ยเงินได้จากบริการเงินได้บุคคลธรรมดา (resident) ในต่างประเทศต้องนำมารวมเสียภาษีในประเทศ	- ยกเว้นภาษีเงินได้ที่เกิดในต่างประเทศจึงไม่จำเป็นต้องมีการนำภาษีที่เสียไปมาหักเป็นค่าใช้จ่าย
5. ประเทศที่ใช้ระบบ	ไทย ฟิ ลิป ปิน ส์ ลาว กัมพูชา พม่า เวียดนาม อินโดนีเซีย สหรัฐ ญี่ปุ่น จีน	สิงคโปร์ มาเลเซีย ฮองกง อังกฤษ เยอรมัน ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ สวิส แลนด์ ออสเตรเลีย (เงื่อนไขแตกต่างกัน)
6. ข้อดี	<u>ผู้ประกอบการ</u> ค่าใช้จ่าย จำนวนการขาดทุนในต่างประเทศสามารถนำมาหักภาษีใน	<u>ผู้ประกอบการ</u> 1. ระบบการจัดเก็บภาษีที่เรียบง่าย ช่วยลดค่าใช้จ่าย ลดความซับซ้อนทางภาษี

	World-Wide Income(ไทย)	Territorial ⁴⁴
	<p>ประเทศได้ตามเงื่อนไขที่กรมสรรพากรได้กำหนดไว้</p> <p><u>รัฐบาล/ประเทศ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มรายได้ให้แก่รัฐจากการที่ค่าใช้จ่ายในต่างประเทศไม่สามารถนำมาหักภาษีในประเทศได้ (ผู้ประกอบการที่ไม่วางแผนภาษี) 2. ช่วยรักษาเงินตราภายในประเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> 2. ลดภาระทางภาษี 3. เพิ่มความได้เปรียบทางการแข่งขัน <p><u>รัฐบาล/ประเทศ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มรายได้รัฐบาลจากการที่ผู้ประกอบการต่างชาติใช้ประเทศของตนเป็นฐานในการลงทุนในต่างประเทศ 2. เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
7. ข้อเสีย	<ul style="list-style-type: none"> - มีการคำนวณภาษีที่สลับซับซ้อน ภาระภาษีซ้อนสูง ลดความสามารถแข่งขันของผู้ประกอบการ ไม่เป็นการส่งเสริมการลงทุนไม่ว่าจะจากต่างประเทศหรือภายในประเทศก็ตาม - บิดเบือนพฤติกรรมการลงทุน จูงใจให้มีการวางแผนภาษีหรือหนีภาษีเพื่อให้เสียภาษีให้น้อยที่สุดหรือไม่เสียเลย - สูญเสียรายได้จากการที่เอกชนเลี่ยงภาษีหรือไม่ลงทุนโดยเลือกไปลงทุนในต่างประเทศที่มีภาระทางภาษีที่ต่ำกว่า 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการหักค่าใช้จ่าย การขาดทุนไม่ได้

ภาษีจัดเป็นปัจจัยหนึ่งที่นักลงทุนใช้ในการพิจารณาในการตัดสินใจลงทุนโดยจะมีการเลือกลงทุน หรือ ทำธุรกิจ ณ ประเทศที่นักลงทุนมีภาระทางภาษีที่ต่ำ การที่แต่ละประเทศมีการใช้ระบบภาษีที่แตกต่างกันออกไปย่อมส่งผลกระทบต่อภาระของนักลงทุนที่แตกต่างกัน ในกรณีของประเทศไทยสำหรับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และ นิติบุคคลที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทยจะมีระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกทำให้เงินได้ที่บุคคลธรรมดา หรือ นิติบุคคลไทยได้รับมาอาจต้องเสียภาษีซ้ำซ้อนให้ประเทศไทยที่เป็นประเทศถิ่นที่อยู่และประเทศอื่นที่เป็นแหล่งเงินได้ ต่างจากประเทศที่ใช้ ระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขตที่จะจัดเก็บภาษีกับเงินได้ที่เกิดในประเทศของตนเป็นการเฉพาะจึงทำให้ไม่มีภาระทางภาษีที่ซ้ำซ้อนเหมือนระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลก ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนในการลงทุนในประเทศไทย โดยสามารถเปรียบเทียบภาระทางภาษีได้ดังนี้

กรณีตัวอย่าง บริษัทได้ไปลงทุนในเวียดนาม ได้มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ บริษัท ก (ประเทศไทย) บริษัท ข (ประเทศสิงคโปร์) บริษัท ค (ประเทศมาเลเซีย) บริษัทละ 100 ล้านบาท

	ไทย	สิงคโปร์	มาเลเซีย
ผลตอบแทน	100	100	100
CIT	20	0	0
รายได้สุทธิ	80	100	100

ตามในตัวอย่างข้างต้น บริษัท ก อันได้จดทะเบียนตั้งบริษัทในประเทศไทย จำต้องนำเงินได้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเกิดขึ้นประเทศไทย หรือ ต่างประเทศมาเสียภาษีให้แก่ประเทศในปีภาษีนั้น ไม่ว่าจะได้นำเงินนั้นกลับเข้ามาในประเทศไทยหรือไม่ก็ตาม ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 66 วรรคหนึ่ง⁴⁵ อันเป็นรูปแบบ ระบบภาษีแบบ ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกเมื่อบริษัท ก ได้ไปลงทุนในบริษัท A ที่ได้ จดทะเบียนตั้งบริษัทในประเทศเวียดนาม หากบริษัท A มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ บริษัท ก จำนวน 100 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวต้องรวมเสียภาษีในไทยอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 20 ที่อัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละ 20 หรือเสียภาษีในไทยเพิ่ม 20 ล้านบาท (หรือ 20% ของ 100 ล้านบาท) และต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศเวียดนาม ตามหลักแหล่งเงินได้อีก จึงเป็นการจัดเก็บภาษีสองครั้ง จากเงินได้ประเภทเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบกับประเทศสิงคโปร์ หรือ ประเทศมาเลเซียที่ใช้ระบบ ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขตที่จัดเก็บภาษีจากหลักอาณาเขต (Territorial Basis) จะพบว่าบริษัท ข (ประเทศสิงคโปร์) ที่ได้ไปลงทุน ในบริษัท A หากบริษัท A มีการจ่ายเงิน ปันผลให้แก่ บริษัท ข (ประเทศสิงคโปร์) จำนวน 100 ล้านบาท เงินปันผลจำนวนนี้จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ เนื่องจากประเทศสิงคโปร์จะจัดเก็บภาษีจากเงินได้ที่เกิดขึ้นในหรือได้รับมาจากประเทศสิงคโปร์ หากเป็นเงินได้ที่เกิดในต่างประเทศจะได้รับการยกเว้นภาษี เว้นแต่จะได้นำเงินได้นั้นเข้ามาในประเทศสิงคโปร์ เมื่อเงินปันผลที่บริษัท A จ่ายให้แก่ บริษัท ข (ประเทศสิงคโปร์) ไม่ได้เกิดขึ้นในประเทศสิงคโปร์ ทั้งยังมีได้มีการนำเงินนั้นเข้ามาในประเทศสิงคโปร์ จึงทำให้ เงินปันผล จำนวน 100 ล้านบาทที่บริษัท ข (ประเทศสิงคโปร์) ได้รับไม่มีภาระทางภาษีเกิดขึ้นในประเทศสิงคโปร์เลย เช่นเดียวกับ เงินปันผลที่บริษัท ค (ประเทศมาเลเซีย) ได้รับมาก็ย่อมไม่มีภาระทางภาษีใด ๆ เลย เนื่องจาก เงินปันผลนั้นมิได้เกิดใน

⁴⁵ มาตรา 66 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และกระทำการกิจการในประเทศไทยต้องเสียภาษีตามบทบัญญัติในส่วนนี้

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และกระทำการกิจการในอื่นๆ รวมทั้งในประเทศไทย ให้เสียภาษีในกำไรสุทธิจากกิจการ หรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำในประเทศไทยในรอบระยะเวลาบัญชีและ การคำนวณกำไรสุทธิให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับมาตรา 65 และมาตรา 65 ทวิ แต่ถ้าไม่สามารถจะคำนวณกำไรสุทธิดังกล่าวแล้วได้ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการประเมินภาษีตามมาตรา 71 (1) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประเทศมาเลเซียจึงไม่มีภาระทางภาษีเกิดขึ้นในประเทศมาเลเซียเช่นเดียวกัน คงมีเพียงภาระทางภาษีที่เกิดจากแหล่งเงินได้เท่านั้น

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักลงทุนมีการลงทุนในประเทศใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขตเป็นจำนวนมาก แม้ว่าจะมีการพยายามขจัดภาษีซ้อนด้วยการใช้อุสสัญญาภาษีซ้อนแล้วก็ตามก็อาจมิได้เป็นการส่งเสริมให้มีการลงทุนได้เพียงพอ เนื่องจาก อนุสัญญาภาษีซ้อนเป็นเพียงข้อตกลงระหว่างรัฐทั้งยังเป็นการสร้างภาระให้แก่การลงทุนที่ต้องพิจารณาการทำธุรกิจระหว่างประเทศว่าอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศใดที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ที่สุด ทำให้ประเทศไทยมีการพยายามปรับปรุงระบบภาษีเพื่อลดข้อเสียเปรียบทางภาระภาษีที่ซ้ำซ้อนเพื่อให้สามารถแข่งขันกับประเทศที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขตในการดึงดูดนักลงทุนให้มาลงทุนในประเทศไทยพร้อมกับขยายความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจไทยในการไปลงทุนประกอบการในต่างประเทศไม่ให้นักลงทุนเสียเปรียบนักลงทุนที่ได้ลงทุนในต่างประเทศ โดยการใช้มาตรการแก้ไขการจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อนระหว่างประเทศฝ่ายเดียวด้วยการออกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 เพื่อยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินปันผลที่ส่งกลับจากต่างประเทศ ดังที่เห็นได้จากท้ายหมายเหตุของพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 442 ดังกล่าวดังนี้

“หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 5 วรรคสาม แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2500 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 396) พ.ศ. 2545 ได้ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการธุรกิจเงินร่วมลงทุน โดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวต้องถือหุ้นในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดปีในรอบบัญชีติดต่อกัน หรือไม่น้อยกว่าห้าปีต่อเนื่องกันในกรณีที่วิสาหกิจดังกล่าวได้เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบกิจการธุรกิจเงินร่วมลงทุน อันจะทำให้เกิดการลงทุนในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรวมทั้งในตลาดทุนเพิ่มขึ้น สมควรลดระยะเวลาการถือหุ้นในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมลง นอกจากนั้น เพื่อสนับสนุนการขยายขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจไทยในการไปลงทุนประกอบการในต่างประเทศ สมควรยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย สำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากการถือหุ้นในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้โรงงานอยู่รวมกันในนิคมอุตสาหกรรมและช่วยแก้ไขปัญหาภาวะมลพิษ สมควรยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นโรงงานพร้อมที่ดินและย้ายสถานประกอบการเข้าไปอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมภายในวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2553 จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้”

3.1.2 บทบัญญัติกฎหมายภาษีว่าด้วยการเก็บภาษีเงินปันผล

การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากเงินปันผลจำต้องแยกเป็นสองประเภท ได้แก่ การจัดเก็บภาษีเงินปันผลที่บริษัทซึ่งตั้งตามกฎหมายไทยได้รับจากบริษัทซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยด้วยกัน กับ การจัดเก็บภาษีเงินปันผลที่บริษัทซึ่งตั้งตามกฎหมายไทยได้รับจากบริษัทซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ

ในกรณีการจัดเก็บภาษีเงินปันผลที่บริษัทซึ่งตั้งตามกฎหมายไทยได้รับจากบริษัทซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยด้วยกัน เงินปันผลดังกล่าวจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลภายใต้เงื่อนไขที่ มาตรา 65 ทวิ (10) แห่งประมวลรัษฎากรได้กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามการยกเว้นภาษีเงินปันผลที่เน้นทางด้านส่งเสริมการลงทุนให้เทียบเท่ากับนักลงทุนต่างชาติจะเป็นการยกเว้นจัดเก็บภาษีเงินปันผลที่บริษัทซึ่งตั้งตามกฎหมายไทยได้รับจากบริษัทซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ

การยกเว้นเงินปันผลที่ได้จากบริษัทต่างประเทศ เกิดจากการที่ประเทศไทยอันเป็นประเทศที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมียกเว้นที่อยู่ได้มีการจัดภาษีซ้อนจากเงินปันผลที่ได้ส่งกลับจากต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นการจัดภาษีซ้อนด้วยอนุสัญญาภาษีซ้อนที่เป็นมาตรการจัดภาษีซ้อนหลายฝ่าย หรือการจัดภาษีซ้อนด้วยการออกกฎหมายภายในอันเป็นมาตรการจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวสำหรับการจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวของประเทศไทยได้มีการจัดความซ้ำซ้อนของภาระภาษีด้วยวิธีการยกเว้นภาษีเงินปันผลด้วยการออกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 กำหนดให้บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยไม่จำเป็นต้องนำเอาเงินปันผลที่ได้จากบริษัทต่างประเทศมารวมคำนวณเป็นกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีนิติบุคคลในประเทศอีก

อย่างไรก็ตามการที่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย จะได้รับยกเว้นเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินปันผลซึ่งได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ จะต้องเป็นบริษัทที่มีข้อเท็จจริงเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามที่พระราชกฤษฎีกา(ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 มาตรา 5 วิสติ อันสามารถจำแนกเงื่อนไขดังนี้

(1) ผู้มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ ได้แก่ บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย โดยบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดผู้รับเงินปันผลต้องถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนนับแต่วันที่ได้นั้นมาจนถึงวันที่ได้รับเงินปันผล

(2) เงินปันจะต้องเป็นเงินปันผลที่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ได้รับจากบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ

(3) เงินปันผลนั้นต้องมาจากการคำนวณกำไรสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลโดยในประเทศของที่มีการเสียภาษีในประเทศของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลต้องมีการกำหนดให้เสียภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิ โดยอัตราภาษีดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบห้าของกำไรสุทธิ

(4) หากประเทศของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลมีการกำหนดให้เสียภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิแบบอัตราก้าวหน้า (Progressive Rate) หรือแบบอัตราถดถอย (Regressive Rate) จะต้องปรากฏว่าอัตราสูงสุดที่จัดเก็บไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบห้าของกำไรสุทธิ โดยไม่คำนึงว่ากำไรสุทธิที่นำมาจ่ายเงินปันผลนั้นได้เสียภาษีเงินได้ในประเทศของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลในอัตราใด

(5) กรณีที่ประเทศของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลมีกฎหมายลดหรือยกเว้นภาษีสำหรับกำไรสุทธิให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลถือว่า บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดผู้รับเงินปันผลยังคงได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินปันผลตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548

(6) กรณีประเทศของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลมีกฎหมายกำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผล มีสิทธินำภาษีที่หักจากเงินปันผลและภาษีที่ได้ชำระในต่างประเทศมาถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผล ถือว่า บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดผู้รับเงินปันผลยังคงได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินปันผลตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548

(7) กรณีประเทศของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลมีกฎหมายยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลให้แก่ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลไม่ต้องนำไปรวมคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ถือว่าของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้รับเงินปันไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินปันผลตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548⁴⁶

⁴⁶ คำชี้แจงกรมสรรพากร เรื่อง การยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยสำหรับเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินปันผลซึ่งได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ (22/12/48)

ผลจากการที่รัฐบาลได้อาศัยอำนาจ ตามมาตรา 3 แห่งประมวลรัษฎากรออกพระราชกฤษฎีกา(ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 ทำให้ภาระทางภาษีเงินปันผลที่บริษัทไทยได้รับจากบริษัทต่างประเทศมีภาระทางภาษีที่ต่ำลง ดังที่เห็นได้จากตารางด้านล่างว่าหากบริษัทไทยไม่ได้มีการได้รับสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินปันผลที่ได้จากต่างประเทศจะทำให้บริษัทไทยต้องเสียภาษีซ้ำซ้อนจากเงินได้จำนวนเดียวกันถึงสองครั้งให้แก่ประเทศถิ่นที่อยู่และประเทศแหล่งเงินได้ทำให้บริษัทไทยมีภาระทางภาษีที่มากกว่าบริษัทที่ได้จดทะเบียนตั้งบริษัทขึ้นในประเทศที่ใช้ระบบภาษีที่จัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขตที่เงินปันผลจากต่างประเทศจะเสียภาษีให้แก่ประเทศแหล่งเงินได้เท่านั้น โดยไม่ต้องเสียให้ประเทศถิ่นที่อื่น เนื่องจากเป็นเงินได้ที่มีได้เกิดขึ้นในประเทศของตน นอกจากการที่บริษัทไทยจะมีภาระทางภาษีที่มากกว่าบริษัทที่ได้จดทะเบียนตั้งบริษัทขึ้นในประเทศที่ใช้ระบบภาษีที่จัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขตแล้ว การไม่ให้สิทธิประโยชน์ดังกล่าวย่อมทำให้บริษัทไทยมีภาระทางภาษีที่มากกว่าบริษัทที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศอื่น ๆ ที่มีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีด้วย การที่บริษัทไทยมีภาระทางภาษีที่สูงย่อมส่งผลให้กำไร หรือ ผลประโยชน์ที่จะได้รับการประกอบธุรกิจลดลงด้วย ทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับนักลงทุนที่ได้ลงทุนในต่างประเทศได้ ทั้งยังก่อให้เกิดการย้ายฐานการลงทุนออกนอกประเทศไปยังประเทศที่มีปัจจัยอื่น ๆ ที่ใกล้เคียง และมีภาระทางภาษีที่ต่ำ เช่น ประเทศเวียดนาม

การที่ประเทศไทยได้มีมาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวด้วยวิธีการยกเว้นตาม พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 ย่อมส่งผลให้บริษัทไทยต้องนำเงินปันผลที่ได้รับจากการลงทุนในต่างประเทศมาเสียภาษีแค่ครั้งเดียวให้แก่ประเทศแหล่งเงินได้ ทำให้บริษัทไทยสามารถแข่งขันกับบริษัทต่างประเทศในการไปลงทุนในประเทศต่างจากการที่ตนมีภาระต้นทุนที่ต่ำกว่าทำให้มีผลกำไร หรือ ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนสูงกว่า ส่งผลให้มีการนำเงินเข้ามายังประเทศไทยเกิดการหมุนเวียนและการไหลเข้าของเงินดังกล่าวเข้ามาในระบบเศรษฐกิจ ทั้งยังเป็น การดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้มีการเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพื่อที่จะใช้มาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวด้วย วิธีการยกเว้นตาม พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 ทำให้ตนได้มีต้นทุนในการประกอบธุรกิจ ซึ่งภาษีก็จัดเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งของผู้ประกอบการต้องเสียไปเพื่อให้ได้ผลกำไรต่ำที่สุด เพื่อให้มีกำไร หรือ ผลตอบแทนกลับมาให้เยอะที่สุด ดังที่เห็นได้จากตารางข้างล่าง

	ไม่มีการขจัด ภาษีซ้อน	พระราช กฤษฎีกา 442
(1) เงินได้จากต่างประเทศ	100	100
(2) ภาษีเงินได้ในต่างประเทศ (สมมติว่ามีจำนวน 20)	20	20
(3) นำภาษีเงินได้ในต่างประเทศมาหักเป็นรายจ่าย	-	-
(4) เงินได้สุทธิในประเทศ	80	-
(5) หักภาษีเงินได้ในต่างประเทศ	-	-

(6) ภาวะภาษีสุดท้ายในประเทศ	20	-
(7) รวมภาษีเงินได้ทั้งในประเทศและในต่างประเทศ	40	20
(2)+(6)		

3.2 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (INTERNATIONAL BUSINESS CENTRE: IBC) ของประเทศไทย

3.2.1 ที่มาของการออกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561

การลงทุนถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งการลงทุนจากต่างประเทศยังช่วยส่งเสริมการจ้างงานเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในประเทศที่รับการลงทุน เพิ่มการลงทุนทางด้านการวิจัยและพัฒนาในประเทศที่ได้รับการลงทุน และยังมี การเพิ่มความรู้ด้านการจัดการและการพัฒนาด้านทักษะให้แก่แรงงานภายในประเทศอันส่งผลทำให้รายได้ต่อหัวของประชากรในประเทศเพิ่มขึ้นส่งผลต่อการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจระดับประเทศ

สิ่งที่ใช้เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการดึงดูดนักลงทุนให้มีการลงทุนในประเทศ ได้แก่ การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีต่าง ๆ แก่ผู้ลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดึงดูดนักลงทุนให้ทำการลงทุนในรูปแบบการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) เนื่องจาก การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นการเป็นการเข้ามาลงทุนในลักษณะที่ได้มีการเข้ามาดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างจริงจัง ต่างจากการลงทุนในรูปแบบการลงทุนในหลักทรัพย์ที่เป็นการลงทุนในตลาดทุนเป็นหลัก เช่น ผ่านหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง แปรเป็นเงินสดได้ง่าย เงินทุนถูกเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี และรวดเร็วจึงไม่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ดีเท่ากับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ(Foreign Direct Investment : FDI) ที่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยรวมได้เป็นอย่างดี ก่อให้เกิดประโยชน์ในหลายภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาคแรงงาน ภาคอุตสาหกรรม ทั้งยังเป็นการลงทุนแบบระยะยาว เพราะการถอนหรือเลิกกิจการไม่สามารถทำได้โดยง่าย ดังนั้นแต่ละประเทศจึงหาวิธีให้เงินที่ได้จากการลงทุนดังกล่าวไหลเวียนในประเทศของตนให้นานที่สุดเพื่อที่จะนำมาซึ่งสภาพคล่องทางเศรษฐกิจและสามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งยังทำให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญขององค์กรธุรกิจต่างชาติมาสู่คนในชาติส่งผลให้แรงงานนั้นมีศักยภาพและเข้มแข็ง⁴⁷ ประกอบกับการที่ปัจจุบันรูปแบบการประกอบกิจการมีการขยายกว้างมากขึ้นไปทั่วโลกทำให้ต้องมีการจัดตั้งสำนักงานเฉพาะเพื่อทำการควบคุม ดูแล บริหารธุรกิจสาขา

⁴⁷ วุฒิพงษ์ ศิริจันทร์วานนท์, “มาตรการสนับสนุนการลงทุน ของบริษัทข้ามชาติในอาเซียน” สรรพการสาส์น ปีที่ 62,ฉบับที่ 3 (มีนาคม 2558) : 92.

ต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้น รัษฎากร (ฉบับที่ 405) พ.ศ. 2545 เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2545 โดยการออกมาตรการให้สิทธิประโยชน์ทาง ภาษีอากรแก่บริษัทต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย ในรูปแบบการจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Operating Headquarters : ROH) ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมการให้สิทธิประโยชน์แก่สำนักงาน ปฏิบัติการภูมิภาคเป็นครั้งที่สอง โดยการออกเป็นพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการ ลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 508) พ.ศ.2553 เพื่อประกอบธุรกิจให้บริการด้านบริหารด้านเทคนิค การ ให้บริการสนับสนุนแก่วิสาหกิจในเครือของตน โดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ทั้งยกเว้นและลดอัตราภาษีเงินได้นิติ บุคคลให้แก่สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค รวมทั้งการยกเว้นและลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่สำนักงาน ปฏิบัติการภูมิภาค รวมทั้งยกเว้นและลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่คนต่างด้าวที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน ปฏิบัติการภูมิภาคเป็นต้น

เนื่องจากมาตรการให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีของบริษัทที่จัดตั้งในรูปแบบสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค กำหนดประเภทธุรกิจเฉพาะในส่วนของภาคบริการ ไม่ครอบคลุมถึงการผลิตระหว่างประเทศในส่วนการจัดซื้อและ ขายสินค้า วัตถุดิบและชิ้นส่วนที่ได้กระทำขึ้นทั้งนอกและในประเทศไทย รัฐบาลจึงได้ออกพระราชกฤษฎีกาออก ตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 518) พ.ศ. 2554 ให้สิทธิประโยชน์ ทางภาษีในกรณีจัดตั้งศูนย์กลางการจัดหาสินค้าเพื่อการผลิตระหว่างประเทศ (International Procurement Center: IPC) เพื่อส่งเสริมการประกอบกิจการจัดซื้อและขายสินค้านอกประเทศไทย และสนับสนุนการประกอบ กิจการจัดซื้อและขายวัตถุดิบและชิ้นส่วนในประเทศไทย เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าของวิสาหกิจในเครือที่ตั้งอยู่ใน ต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดต้นทุนการผลิตสำหรับการซื้อขายสินค้า วัตถุดิบ หรือชิ้นส่วนสำเร็จรูป ภายในกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมจากต่างประเทศ รวมทั้งเป็นการขยายฐานการลงทุนภาคธุรกิจอุตสาหกรรมจาก ต่างประเทศในประเทศไทย

แม้จะมีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บริษัทที่จัดตั้งเป็นสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค และศูนย์กลางการ จัดหาสินค้าเพื่อการผลิตระหว่างประเทศ แต่ประเทศไทยประสบผลสำเร็จน้อยมากในการชักจูงบริษัทต่างชาติเข้า มาลงทุนจัดตั้งสำนักงานศูนย์กลางการบริหารงานเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเดียวกัน เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย เนื่องจากมีปัญหาหลายประการ เช่น การกำหนดค่านิยมของวิสาหกิจในเครือและรายได้ที่จะได้รับสิทธิ และประโยชน์ค่อนข้างแคบไม่ชัดเจน อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของไทยจัดเก็บในอัตราร้อยละ 20 ซึ่งสูงกว่า สิงคโปร์ที่จัดเก็บในอัตราร้อยละ 17 กฎระเบียบเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศที่มีความเข้มงวด การไม่มีความ ยืดหยุ่นสำหรับผู้บริหารต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย เช่น เรื่องการขอวีซ่าการขออนุญาตทำงาน รวมทั้ง ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีจากมาตรการศูนย์บริหารเงิน เป็นต้น

จากปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นข้างต้น ประกอบกับการรวมตัวทางด้านเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ รัฐบาลจึงได้ทำการออกมาตรการส่งเสริมการลงทุนในรูปแบบสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters: IHO) ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2557 เรื่องนโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุน ประกาศ ณ วันที่ 3 ธันวาคม 2557 เพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทให้ไทยกลายเป็นศูนย์กลางทางการค้าและบริการในภูมิภาคโดยผ่อนปรนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการลงทุนให้ยืดหยุ่นมากขึ้น โดยในวันที่ 23 ธันวาคม 2557 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศในประเทศไทย รวมทั้งสิทธิประโยชน์อื่น ๆ อีกด้วยตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่า ด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 586)⁴⁸ นอกจากนี้แล้วคณะรัฐมนตรียังได้มีมติให้ความเห็นชอบการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการจัดตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศ (International Trading Center หรือ ITC) ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 587) พ.ศ. 2558 ที่ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บริษัทการค้าระหว่างประเทศด้วยการยกเว้นภาษีนิติบุคคลสำหรับรายได้ที่เกิดจากการซื้อ ขายสินค้าในต่างประเทศโดยสินค้านั้นไม่ได้มีการนำเข้ามาในประเทศไทยเพื่อมาส่งเสริมให้เกิดการใช้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการลงทุน

อย่างไรก็ตามภายหลังจากการที่ประเทศไทยได้ตกลงเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการป้องกันการถูกกัดกร่อนฐานภาษีและการโอนกำไรไปต่างประเทศ (Base Erosion and Profit Shifting: BEPS) ของ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD) อันมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการเคลื่อนย้ายกำไรเพื่อเสียภาษีในประเทศที่มีภาระทางภาษีต่ำกว่าส่งผลให้ประเทศไทยจำต้องผูกมัดกับหลักการในแผนปฏิบัติการโครงการป้องกันการถูกกัดกร่อนฐานภาษีและการโอนกำไรไปต่างประเทศ หรือ BEPS อันได้แก่ มาตรการ 5 การตอบโต้มาตรการภาษีที่เป็นภัย (Harmful Tax Practices) มาตรการ 6 การป้องกันการใช้อุสัญญาเพื่อยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนในทางที่ไม่ถูกต้อง (The Prevention of Treaty Abuse) มาตรการ 13 การจัดทำเอกสารราคาโอน (Transfer Pricing Documentation) รายงานระหว่างประเทศ (Country-by-Country Reporting: CbCR) และ มาตรการ 14 การปรับปรุงข้อโต้แย้งระหว่างประเทศ (Dispute Resolution)

ตามมาตรการตามแผนปฏิบัติการโครงการป้องกันการถูกกัดกร่อนฐานภาษีและการโอนกำไรไปต่างประเทศ หรือ BEPS ที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตามนั้น โดยหลักแล้วมาตรการ 5 การตอบโต้มาตรการภาษีที่เป็นภัย (Harmful Tax Practices) จะเป็นมาตรการที่ส่งผลให้ประเทศไทยต้องมีการแก้ไขหรือยกเลิกกฎหมาย

⁴⁸ ชลธิกานต์ สิทธิอักษร, “ปัญหาความเหมาะสมในการสนับสนุนให้บริษัทต่างประเทศเข้ามาตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศในประเทศไทย = international headquarter : IHO,” (เอกัตศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจสาขาวิชากฎหมายภาษี คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557), หน้า 19.

หลายฉบับ มาตรการ 5 การตอบโต้มาตรการภาษีที่เป็นภัย (Harmful Tax Practices) เป็นมาตรการที่ได้มีการกำหนดปัจจัยหลักห้าประการที่ใช้ในการพิจารณาว่ามาตรการภาษีนั้นเป็นมาตรการทางภาษีที่เป็นภัยหรือไม่ ปัจจัยทั้งห้าประการนั้น ได้แก่⁴⁹

1. มาตรการภาษีที่มีการยกเว้นหรือลดอัตราภาษีทำให้อัตราภาษีที่แท้จริงนั้นไม่มีอยู่หรือมีอัตราที่ต่ำ (no or low effective tax rates)
2. มาตรการภาษีที่เป็นการจัดเก็บภาษีสำหรับฐานภาษีจากการประกอบกิจการในประเทศโดยมิให้ผู้เสียภาษีที่มีฐานภาษีจากการประกอบกิจการในประเทศได้รับสิทธิประโยชน์แต่กลับให้สิทธิประโยชน์แก่ฐานภาษีจากการประกอบกิจการในต่างประเทศ เพื่อไม่ให้ประเทศได้รับผลกระทบจากการให้สิทธิประโยชน์ (ring-fencing)
3. มาตรการภาษีที่ขาดความโปร่งใส (lack of transparency) อาทิ การกำหนดรายละเอียดของมาตรการทางภาษีที่ไม่ชัดเจน การเปิดช่องให้มีการเลือกปฏิบัติหรือต่อรองกันได้เป็นการเฉพาะ
4. มาตรการทางภาษีที่ไม่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ (lack of effective exchange of information)
5. มาตรการทางภาษีที่ทำให้เกิดการประกอบกิจการโดยเป็นกิจการที่ดำเนินไปเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเท่านั้น แต่ไม่ได้สร้างกิจกรรมใด ๆ ในทางเศรษฐกิจขึ้นเปรียบเหมือนกิจการนั้นไม่มีอยู่จริง (lack of substantial activity) ได้มีการกำหนดสาระสำคัญในการพิจารณาว่าเป็นมาตรการทางภาษีที่มีการสร้างกิจกรรมในทางเศรษฐกิจจริงในกรณีมาตรการภาษีที่ไม่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาจะต้องมีกิจกรรมและรายได้จริงของกิจการนั้น โดยผู้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีต้องมีกิจกรรมที่สร้างรายได้ที่ก่อให้เกิดรายได้ที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ทั้งนี้การที่กิจกรรมสร้างรายได้หลักอยู่บนสมมติฐานที่ว่าต้องมีพนักงานประจำที่มีคุณสมบัติที่จำเป็นเพียงพอและมีรายจ่ายในการดำเนินงานเพียงพอแก่การมีกิจกรรมดังกล่าว⁵⁰

การพิจารณามาตรการภาษีว่ามาตรการภาษีใดจะเป็นมาตรการภาษีที่เป็นภัย นั้นจะต้องเป็นมาตรการทางภาษีที่มีข้อเท็จจริงว่าเป็นมาตรการภาษีที่มีการยกเว้นหรือลดอัตราภาษีทำให้อัตราภาษีที่แท้จริงนั้นไม่มีอยู่หรือมีอัตราที่ต่ำประกอบกับมีข้อเท็จจริงเป็นไปตามปัจจัยอื่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

⁴⁹ OECD. Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting. 2013. [online]. Available from : <https://www.oecd.org/ctp/ BEPS ActionPlan.pdf> [8 April 2021]

⁵⁰ เสาวคนธ์ มีแสง, “การพัฒนาแนวทางการกำหนดมาตรการทางภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุนและการเงิน ภายใต้บริบทของความร่วมมือในการป้องกันการกีดกันฐานภาษีและการโยกย้ายกำไรของประชาคมโลก,” (รายงานการศึกษาส่วนบุคคลหลักสูตรบริหารการทูต รุ่นที่ 12 สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงต่างประเทศ, 2563), หน้า 24.

การที่ประเทศไทยจำเป็นต้องผูกมัดกับหลักการในแผนปฏิบัติการโครงการป้องกันการถูกกัดกร่อนฐานภาษี และการโอนกำไรไปต่างประเทศ หรือ BEPS ส่งผลให้ประเทศไทยต้องถูกตรวจสอบเสียก่อนว่ากฎหมายภาษีของประเทศไทยนั้นมีมาตรการทางภาษีที่เป็นการกัดกร่อนฐานภาษีและการโอนกำไรไปต่างประเทศหรือไม่ อย่างไรก็ตามจากรายงานความคืบหน้าของ OECD ประจำปี 2017 เกี่ยวกับการให้สิทธิพิเศษทางภาษีที่เป็นอันตรายพบว่าประเทศไทยมีมาตรการภาษีที่ถูกจัดเป็นมาตรการภาษีที่เป็นภัย ได้แก่ สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Operating Headquarters : ROH) , สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters : IHQ), บริษัทการค้าระหว่างประเทศ. (International Trading Center : ITC)⁵¹ ส่งผลทำให้ไทยต้องมีการปรับเปลี่ยนเรื่องมาตรการภาษีที่ถูกจัดเป็นมาตรการภาษีที่เป็นภัย หากประเทศไทยไม่ยอมปรับเปลี่ยนอาจทำให้ไทยถูกตอบโต้ภายใต้หนึ่งในมาตรการของ BEPS คือการตอบโต้มาตรการภาษีที่เป็นภัย (Harmful Tax Practices) ได้

อย่างไรก็ตามสาเหตุที่มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้ง สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Operating Headquarters : ROH) , สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters : IHQ) และ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ (International Trading Center : ITC) ถูกจัดให้เป็นมาตรการทางภาษีที่ภัยนั้น ไม่ได้มีรายงานที่ระบุถึงสาเหตุดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน แต่หากนำพิจารณาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจะพบว่าสาเหตุมาจากการกำหนดเงื่อนไขในการขอสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ไม่ได้สร้างกิจกรรมใด ๆ ในทางเศรษฐกิจจากการที่ มาตรการภาษีเพื่อขอจัดตั้ง Regional Operating Headquarters : ROH) , สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters : IHQ) และ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ (International Trading Center : ITC) ไม่ได้มีกำหนดจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานว่าต้องมีขั้นต่ำเท่าไรเพื่อขอจัดตั้งเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ทั้งยังไม่ได้มีการกำหนดเงื่อนไขในการขอจัดตั้ง สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Operating Headquarters : ROH) ว่าต้องมีค่าใช้จ่ายขั้นต่ำเท่าไรในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี การไม่กำหนดเช่นนี้ย่อมทำให้กิจการดังกล่าวอาจเพียงเข้ามาขอจัดตั้งเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี แต่ไม่มีการดำเนินกิจการกันจริงในประเทศส่งผลให้ไม่มีกิจกรรมใด ๆ ในทางเศรษฐกิจเกิดขึ้น จึงเป็นมาตรการทางภาษีที่มีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจเพื่อรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเท่านั้น (lack of substantial activity) อันเข้าเงื่อนไขของการเป็นมาตรการทางภาษีที่เป็นภัย ตามแผนปฏิบัติการโครงการป้องกันการถูกกัดกร่อนฐานภาษีและการโอนกำไรไปต่างประเทศ หรือ BEPS ใน มาตรการที่ 5 ว่าด้วยมาตรการภาษีที่เป็นภัย (Harmful Tax Practices)

นอกจากนี้แล้ว หากพิจารณาถึงเงื่อนไขในการขอสิทธิประโยชน์รวมไปถึงการให้สิทธิประโยชน์จะพบว่าสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค 1 (Regional Operating Headquarters : ROH 1) มีลดอัตราภาษีเงินได้นิติ

⁵¹ OECD. *Harmful Tax Practices - 2017 Progress Report on Preferential Regimes*. [online]. Available from : <https://www.oecdilibrary.org/docserver/9789264283954en.pdf?expires=1616296141&id=id&accname=guest&checksum=36543ACDED02237DAA34B586FCDB3B35> [5 March 2021]

บุคคลเหลือร้อยละ 10 สำหรับค่าบริการ ค่าสิทธิ ดอกเบี้ย จากต่างประเทศ เฉพาะกรณีรายได้จากต่างประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของรายได้ทั้งหมด สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค 2 (Regional Operating Headquarters : ROH 2) ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าบริการจากต่างประเทศและลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเหลือร้อยละสิบสำหรับค่าบริการจากในประเทศ ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเหลือร้อยละ 10 สำหรับค่าสิทธิดอกเบี้ยจากต่างประเทศ เฉพาะกรณีรายได้ดังกล่าวจากต่างประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของรายได้รวม บริษัทการค้าระหว่างประเทศ (International Trading Center : ITC) ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้จากการซื้อขายสินค้าในต่างประเทศโดยสินค้าดังกล่าวไม่ได้เข้ามาในประเทศและรายได้จากการให้บริการเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศที่ได้รับจากต่างประเทศ สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters : IHQ) ยกเว้นการจัดเก็บภาษีนิติบุคคลจากเงินได้ ค่าสิทธิ เงินปันผล รายได้จากการโอนหุ้นที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครือในต่างประเทศ ลดอัตราภาษีจากร้อยละ 20 เหลือร้อยละ 10 สำหรับเงินได้ ค่าสิทธิ เงินปันผลรายได้จากการโอนหุ้นที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครือในประเทศไทย เป็นการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ไม่เท่ากันระหว่างเงินได้ที่ได้ภายในประเทศ และ เงินได้ที่ได้จากภายนอกประเทศ โดยเป็นการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่เงินได้ที่ได้รับจากต่างประเทศมากกว่าที่ได้รับภายในประเทศ ทั้งการที่กำหนดเงื่อนไขว่าสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค 1 (Regional Operating Headquarters : ROH 1) ต้องให้บริการบริษัทหรือสาขาต่างประเทศอย่างน้อยสามแห่ง สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค 2 (Regional Operating Headquarters : ROH 2) ให้บริการอย่างน้อยหนึ่งบริษัทในสองปีแรก สองปีถัดมาสอง ตั้งแต่ปีที่ห้าอย่างน้อยสาม สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters : IHQ) ต้องให้บริการบริษัทหรือสาขาต่างประเทศอย่างน้อยหนึ่งประเทศ การกำหนดเงื่อนไขหรือให้สิทธิประโยชน์ที่ต่างกันระหว่างเงินได้ภายในประเทศและเงินได้จากต่างประเทศเช่นนี้ย่อมส่งผลให้เข้าลักษณะของมาตรการทางภาษีที่เป็นการจัดเก็บภาษีสำหรับฐานภาษีจากการประกอบกิจการในประเทศโดยมิให้ผู้เสียภาษีที่มีฐานภาษีจากการประกอบกิจการในประเทศได้รับสิทธิประโยชน์แต่กลับให้สิทธิประโยชน์แก่ฐานภาษีจากการประกอบกิจการในต่างประเทศ เพื่อไม่ให้ประเทศได้รับผลกระทบจากการให้สิทธิประโยชน์ (ring-fencing) อันเข้าเงื่อนไขของการเป็นมาตรการทางภาษีที่เป็นภัย ตามแผนปฏิบัติการโครงการป้องกันการถูกกีดกันฐานภาษีและการโอนกำไรไปต่างประเทศ หรือ BEPS ใน มาตรการที่ 5 ว่าด้วยมาตรการภาษีที่เป็นภัย (Harmful Tax Practices)

ด้วยเหตุนี้ในวันที่ 10 ตุลาคม 2561 คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อปรับปรุงมาตรการภาษีเกี่ยวกับสำนักงานใหญ่ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติจากการที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก Inclusive Framework on BEPS โดยมีสาระสำคัญของหลักการตามที่อนุมัติ ได้แก่

1. ยุติการรับจดแจ้ง ROH, IHQ และ ITC รายใหม่ภายใต้มาตรการภาษีปัจจุบันทุกมาตรการตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป

2. มาตรการ ROH, IHQ และ ITC ในปัจจุบันจะยังคงได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีต่อไปจนครบระยะเวลา 10 หรือ 15 รอบบัญชีตามกฎหมายของมาตรการเดิม
3. เสนอมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ หรือ International Business Centre (IBC) เพื่อทดแทน ROH, IHQ และ ITC เดิมที่ยูติไป

หากประเทศไทยไม่มีมาตรการส่งเสริมให้มีใช้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการลงทุน ในขณะที่ประเทศอื่นในแถบตะวันออกเฉียงใต้มียอมส่งผลทำให้เกิดการย้ายฐานการลงทุนไปยังประเทศอื่นในเดือนมีนาคม 2561 คณะรัฐมนตรีจึงได้อนุมัติให้เพิกถอนสิทธิประโยชน์ของมาตรการที่เกี่ยวกับสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคหรือสำนักงานใหญ่ โดยให้มีผลวันที่ 1 มิถุนายน 2562 และได้มีการออกมาตรการใหม่เพื่อแทนที่มาตรการ สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Operating Headquarters : ROH) , สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters : IHQ), บริษัทการค้าระหว่างประเทศ. (International Trading Center : ITC) ได้แก่ มาตรการทางภาษีศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre : IBC) อันจัดเป็นมาตรการทางภาษีที่มีขึ้นเพื่อส่งเสริมการลงทุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตลอดจนเพื่อให้มาตรการภาษีของประเทศไทยสอดคล้องกันกลับมาตรฐานสากล ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561⁵² ดังที่เห็นได้จากหมายเหตุท้ายพระราชกฤษฎีกา ดังนี้

“หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศในประเทศไทยเพิ่มขึ้น เพื่อประกอบกิจการให้บริการด้านบริหารและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็นแก่วิสัยกิจในเครือหรือประกอบกิจการการค้าระหว่างประเทศ อันจะทำให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการลงทุนทางธุรกิจในระดับภูมิภาคและในระดับโลกและเพื่อเป็นการเพิ่มแรงจูงใจและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศสมควรลดอัตราและยกเว้นรัษฎากรให้แก่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศและคนต่างด้าวที่ปฏิบัติงานในศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศดังกล่าวจึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้”

3.2.2 ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (INTERNATIONAL BUSINESS CENTRE : IBC)⁵³

⁵² กลุ่มสารนิเทศการคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง. กระทรวงการคลังคืนมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (IBC) เพื่อขับเคลื่อนไทยเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนของภูมิภาค.(27 มีนาคม 2562) [ออนไลน์] :

https://media.thaigov.go.th/uploads/document/142/2019/03/pdf/Doc_20190327095605000000.pdf [5 มีนาคม 2564]

⁵³ พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561

3.2.2.1 ลักษณะการประกอบกิจการของศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ต้องเป็นบริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยโดยประกอบกิจการตามที่ มาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกา(ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 ได้กำหนดไว้ ดังนี้

“ให้บริการสนับสนุน” หมายความว่า ให้บริการสนับสนุนในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การบริหารงานทั่วไป การวางแผนทางธุรกิจ และการประสานงานทางธุรกิจ
- (2) การจัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน
- (3) การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์
- (4) การสนับสนุนด้านเทคนิค
- (5) การส่งเสริมด้านการตลาดและการขาย
- (6) การบริหารด้านงานบุคคลและการฝึกอบรม
- (7) การให้คำปรึกษาด้านการเงิน
- (8) การวิเคราะห์และวิจัยด้านเศรษฐกิจและการลงทุน
- (9) การจัดการและควบคุมสินเชื่อ
- (10) การให้บริการสนับสนุนอื่น ๆ ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด

“ให้บริการด้านการบริหารเงิน” หมายความว่า ให้บริการด้านการบริหารเงินในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การบริหารเงินของศูนย์บริหารเงินซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุม การแลกเปลี่ยนเงิน
- (2) การกู้ยืมและให้กู้ยืมเงินบาทของศูนย์บริหารเงินซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วย การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

“กิจการการค้าระหว่างประเทศ” หมายความว่า การจัดซื้อและขายสินค้าระหว่างประเทศ โดยอาจมีการให้บริการสำหรับสินค้าที่จัดซื้อและขายนั้นก็ได้ ทั้งนี้ บริการดังกล่าว ได้แก่

- (1) การจัดหาสินค้า
- (2) การเก็บรักษาสินค้าระหว่างรอการส่งมอบ

- (3) การจัดหาหีบห่อและบรรจุภัณฑ์
- (4) การขนส่งสินค้า
- (5) การประกันภัยสินค้า
- (6) การให้คำปรึกษาแนะนำและบริการด้านเทคนิคและฝึกอบรมเกี่ยวกับสินค้า
- (7) การให้บริการอื่น ๆ ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

3.2.2.2 เงื่อนไขในการขออนุมัติเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ

บริษัทที่ประสงค์จะเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศต้องยื่นคำร้องพร้อมแผนธุรกิจ รายชื่อวิสาหกิจในเครือในประเทศและต่างประเทศ รายละเอียดพนักงานที่มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศรวมถึงรายละเอียดคนต่างด้าวที่ขอใช้สิทธิลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร เพื่อขอรับการอนุมัติจากอธิบดี โดยบริษัทที่ประสงค์จะขออนุมัติ จำต้องมีคุณสมบัติตามที่ มาตรา 11 แห่งพระราชกฤษฎีกา(ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 ได้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

1. เป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยเพื่อประกอบกิจการให้บริการด้านบริหาร ให้บริการด้านเทคนิค ให้บริการสนับสนุน หรือให้บริการด้านการบริหารเงินแก่วิสาหกิจในเครือ
2. บริษัทที่ประสงค์จะเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศต้องมีทุนที่ได้ทำการชำระแล้วในวันสุดท้ายของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป
3. ต้องมีพนักงานที่มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศโดยทำงานประจำให้แก่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน
4. หากเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่มีเฉพาะการให้บริการด้านการบริหารเงินแก่วิสาหกิจในเครือ อาจมีพนักงานน้อยกว่าสิบคนก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน

หากต่อมาศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ ไม่มีลักษณะเป็นไปตามคุณสมบัติตามที่ มาตรา 11 แห่งพระราชกฤษฎีกา(ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 ได้กำหนดไว้อธิบดีย่อมมีอำนาจสั่งเพิกถอนการเป็นศูนย์กลางธุรกิจ นับแต่รอบระยะเวลาบัญชีแรก

3.2.2.3 สิทธิประโยชน์ทางภาษีของศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ.2561 มาตรา 7 ได้มีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศโดยการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากเดิมที่มีการจัดเก็บในอัตราร้อยละ 20 ตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร เป็นการจัดเก็บในอัตราดังต่อไปนี้แทน

- 1) ร้อยละแปดของกำไรสุทธิ สำหรับรายได้ของกิจการศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ เฉพาะศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่มีรายจ่ายของกิจการศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่ได้จ่ายให้แก่ผู้รับในประเทศไทย ไม่น้อยกว่าหกสิบล้านบาท ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี
- 2) ร้อยละห้าของกำไรสุทธิ สำหรับรายได้ของกิจการศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ เฉพาะศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่มีรายจ่ายของกิจการศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่ได้จ่ายให้แก่ผู้รับในประเทศไทย ไม่น้อยกว่าสามร้อยล้านบาท ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี
- 3) ร้อยละสามของกำไรสุทธิ สำหรับรายได้ของกิจการศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ เฉพาะศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่มีรายจ่ายของกิจการศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่ได้จ่ายให้แก่ผู้รับในประเทศไทย ไม่น้อยกว่าหกร้อยล้านบาท ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี

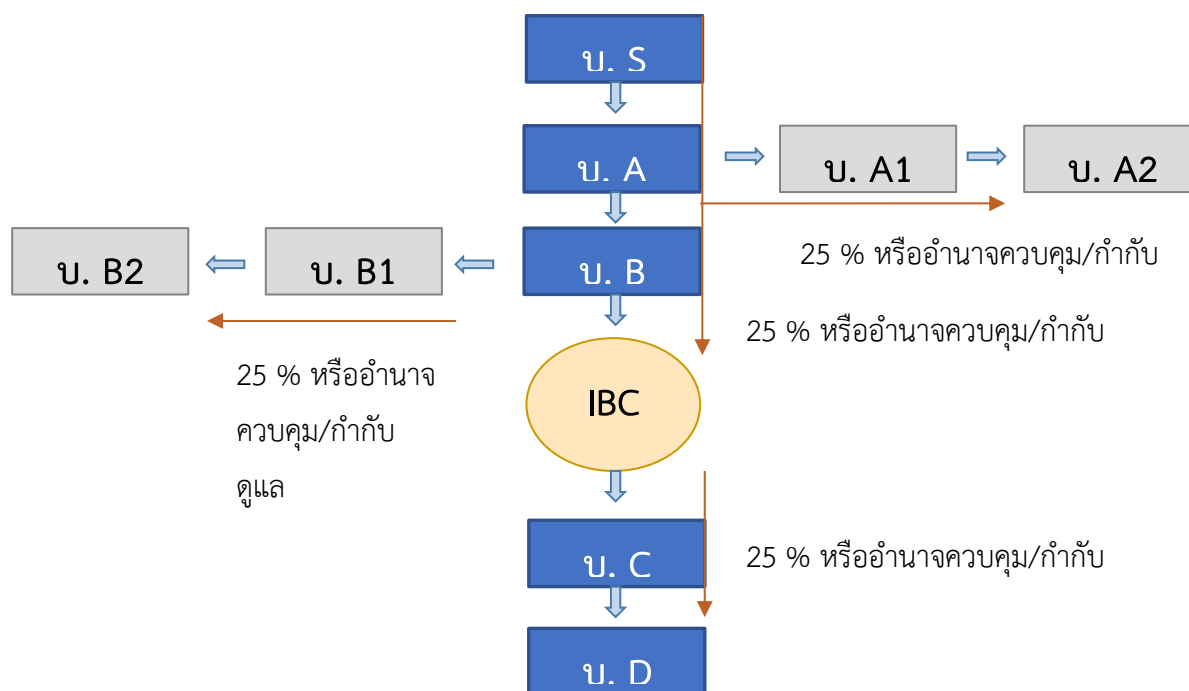
อนึ่งรายได้ของศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่จะได้รับการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจำเป็นต้องเป็นรายได้จากการให้บริการด้านการบริหาร ให้บริการด้านเทคนิค ให้บริการสนับสนุนหรือ ให้บริการด้านการบริหารเงินแก่วิสาทกิจในเครือ รวมไปถึงค่าสิทธิที่ได้รับจากวิสาทกิจในเครือ ทั้งนี้ เฉพาะค่าสิทธิที่เกิดจากผลการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่กระทำขึ้นในประเทศไทย โดยศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศได้วิจัยและพัฒนาเอง หรือจ้างผู้อื่นวิจัยและพัฒนา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด ไม่รวมถึงรายได้จากการประกอบกิจการการค้าระหว่างประเทศ

นอกจากนี้ พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ.2561 มาตรา 8 ยังได้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่ของศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศสำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากวิสาทกิจในเครือในประเทศหรือในต่างประเทศ

วิสาทกิจในเครือจะต้องเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์กับศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศตามที่พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ.2561 มาตรา 3 ได้กำหนดไว้โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งถือหุ้นในศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศทั้งทางตรง หรือทางอ้อม รวมกันคิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของทุนทั้งหมด

- 2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศถือหุ้น หรือเป็นหุ้นส่วน ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมรวมกันคิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของทุนทั้งหมด
- 3) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตาม (1) ถือหุ้น หรือเป็นหุ้นส่วน ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมรวมกันคิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของทุนทั้งหมด
- 4) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจควบคุมกิจการหรือกำกับดูแลการดำเนินงาน และการบริหารงานของศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ
- 5) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศมีอำนาจควบคุมกิจการ หรือกำกับดูแลการดำเนินงานและการบริหารงาน
- 6) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตาม (4) มีอำนาจ ควบคุมกิจการ หรือกำกับดูแลการดำเนินงานและการบริหารงาน

ไม่เพียงแต่เงินปันผลที่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศได้รับจากวิสาหกิจในประเทศหรือในต่างประเทศที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่านั้น มาตรา 14 ยังได้ให้สิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน 3 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศและมีได้ประกอบกิจการ ในประเทศไทย สำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ โดยเงินปันผลดังกล่าวจะต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- 1) เงินปันผลที่จ่ายจากรายได้ที่มาจากกาให้บริการด้านการบริหาร ให้บริการด้านเทคนิค ให้บริการสนับสนุน หรือให้บริการด้านการบริหารเงินแก่วิสาทกิจในเครือซึ่งได้รับการลดอัตราภาษีเงินได้ ตามมาตรา 7
- 2) เงินปันผลที่จ่ายจากรายได้ของสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคตามมาตรา 11 แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 405) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 3) เงินปันผลที่จ่ายจากรายได้ของสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคตามมาตรา 11/11 แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 405) พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 4) เงินปันผลที่จ่ายจากรายได้ของสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศตามมาตรา 11 (1) แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 586) พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เงินปันผลตามวรรคหนึ่ง (1) (ข) (ค) และ (ง) ต้องเป็นเงินปันผลที่ได้รับภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่มีการอนุมัติจากอธิบดีให้เป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศตามมาตรา 10

นอกจากเงินปันผลแล้วบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศและมิได้ประกอบกิจการ ในประเทศไทยยังพรับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับดอกเบี้ยที่ได้รับจากศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ ทั้งนี้เฉพาะดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมที่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ ได้กู้มา เพื่อให้กู้ยืมต่อแก่วิสาทกิจในเครือในประเทศหรือในต่างประเทศที่เป็นการให้บริการด้านการบริหารเงิน

ภาษีธุรกิจเฉพาะ

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ.2561 มาตรา 9 ได้กำหนดให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ ด้วยการยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับรายรับจากการให้บริการด้านการบริหารเงินแก่วิสาทกิจในเครือ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ.2561 มาตรา 4 ได้ให้สิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่คนต่างด้าวที่มีคุณสมบัติและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากร ประกาศกำหนด ด้วยการลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ในการหัก ณ ที่จ่ายและจัดเก็บจากอัตราก้าวหน้าที่สูงสุทธ้อยละ 35 เหลือร้อยละ 15 ของเงินได้พึงประเมินที่ให้แก่คนต่างด้าวซึ่งทำงานประจำที่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ ในกรณีที่เมื่อคำนวณตามมาตรา 50(1) แห่งประมวลรัษฎากรแล้วยังต้องเสียภาษีในอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด 3 ลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากรสูงกว่าร้อยละสิบห้าของเงินได้

คนต่างด้าวซึ่งถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายไว้แล้วในอัตราร้อยละสิบห้าของเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 4 เมื่อถึงกำหนดยื่นรายการเงินได้พึงประเมินจะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินได้พึงประเมินนั้น มารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้อีก แต่การที่คนต่างด้าวจะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินได้พึงประเมินนั้น มารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้อีกจะต้องปรากฏว่าคนต่างด้าวดังกล่าว มิได้ขอรับเงินภาษีที่ถูกหักไว้คืนหรือไม่ขอเครดิตเงินภาษีที่ถูกหักไว้ นั้น ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน นอกจากนี้ ในกรณีที่เงินได้พึงประเมินตาม มาตรา 4 ที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย น้อยกว่าร้อยละสิบห้าของเงินได้ก็ให้คนต่างด้าวผู้มีเงินได้มีสิทธิได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษี หากคนต่างด้าวนั้นยอมให้ผู้จ่ายเงินหัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละสิบห้าของเงินได้นั้น

ในกรณีที่คนต่างด้าวมีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) และ (8) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 แห่งประมวลรัษฎากรไว้แล้ว และมีสิทธิเลือกเสียภาษี ตามมาตรา 43 (3) และ (4) แห่งประมวลรัษฎากร คนต่างด้าวจะมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษี เมื่อปรากฏว่าในการยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมิน คนต่างด้าวที่มีได้นำเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40 (4) และ (8) แห่งประมวลรัษฎากรดังกล่าว และเงินได้พึงประเมินที่ถูกหัก ภาษี ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 4 มารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ และต้องไม่ขอรับเงินภาษีที่ถูกหักไว้คืนหรือไม่ขอเครดิตเงินภาษีที่ถูกหักไว้คืน ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ในการได้รับยกเว้นภาษี คนต่างด้าวต้องยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับ ยกเว้นโดยไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ด้วย

คุณสมบัติในการได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี

ศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในการลดอัตราภาษีนิติบุคคล ตามมาตรา 7 การยกเว้นการจัดเก็บภาษีเงินได้จากเงินปันผลที่ได้รับจากวิสาหกิจ ตามมาตรา 8 หรือ การยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ สำหรับรับรายรับจากการให้บริการด้านการบริหารเงินแก่วิสาหกิจตาม มาตรา 9 นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติตาม มาตรา 11 เพื่อขอในการอนุมัติการเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศแล้ว ยังจำต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้เช่นกัน

- 1) มีรายจ่ายของกิจการศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่ได้จ่ายให้แก่ผู้รับในประเทศไทย ไม่น้อยกว่าหกสิบล้านบาทในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี เว้นแต่กรณีสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคตามมาตรา 10(4) แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 405) พ.ศ. 2545 สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคตามมาตรา 11/6 (6) แห่งพระราช

- กฤษฎีกา (ฉบับที่ 405) พ.ศ. 2545 หรือ สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 586) พ.ศ. 2558 มาตรา 18 ที่ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ
- 2) มีการให้บริการด้านบริหาร ให้บริการด้านเทคนิค ให้บริการสนับสนุน หรือให้บริการ ด้านการบริหารเงิน แก่วิสาทกิจในเครือ
  - 3) ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศขาดคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดในรอบระยะเวลาบัญชีใด ให้การได้รับสิทธิประโยชน์เป็นอันระงับเฉพาะในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น หากศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศถูกระงับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นระยะเวลาติดต่อกันอย่างน้อย 2 รอบระยะเวลาบัญชีย่อมเป็นเหตุให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนการเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ หรือ IBC นับแต่รอบระยะเวลาบัญชีแรก

ระยะเวลาที่ได้รับสิทธิประโยชน์ มาตรา 12

ศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นระยะเวลา 15 รอบระยะเวลาบัญชี นับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรณีรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ยื่นคำร้องขอและได้รับอนุมัติให้เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศ ให้นำรอบระยะเวลาบัญชีนั้นเป็นรอบระยะเวลาบัญชีแรก หรือ กรณียื่นคำร้องขอและได้รับอนุมัติให้เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีใดให้นำรอบระยะเวลา บัญชีนั้นเป็นรอบระยะเวลาบัญชีแรก แม้ว่าจะมีระยเวลาน้อยกว่า 12 เดือนก็ตาม

บทที่ 4

มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศของต่างประเทศต่าง ๆ

ภาษีจัดเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการตัดสินใจของนักลงทุนว่าจะเลือกประเทศในการเป็นฐานในการลงทุน หากประเทศมีภาระทางภาษีที่ผู้ลงทุนต้องเสียเป็นอัตราต่ำย่อมทำให้นักลงทุนเลือกลงทุนในประเทศนั้นเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประเทศต่าง ๆ ต่างมีการออกนโยบายทางภาษีต่าง ๆ เพื่อดึงดูดให้มีการลงทุนภายในประเทศของตนให้เกิดเงินไหลเวียนในระบบเศรษฐกิจส่งผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

มาตรการทางภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุนที่มักนิยมกัน ได้แก่ การจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศ และ มาตรการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ โดยมาตรการทางภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุนของต่างประเทศที่จะนำมาใช้วิเคราะห์ปัญหาในบทต่อไป ได้แก่ การจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศ ตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา มาตรการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของประเทศสิงคโปร์ และ มาตรการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของประเทศฟิลิปปินส์

4.1 การจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศของต่างประเทศ

4.1.1 การจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาจัดเป็นประเทศที่มีระบบการจัดเก็บภาษีจากการเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ (Residence-Based Taxation) อันเป็นระบบภาษีนิติบุคคลทั่วโลกที่บริษัทที่มีสัญชาติสหรัฐอเมริกาต้องเสียภาษีจากรายได้ที่มาจากทั่วโลก (โดยมีการหักจ่ายให้กับรัฐบาลที่ต่างประเทศ) ทำให้บริษัทที่มีสำนักงานใหญ่ในสหรัฐอเมริกาต้องจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้ทั้งหมดไม่ว่าจะได้รับในสหรัฐอเมริกาหรือต่างประเทศก็ตาม โดยรายได้ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศจะมีการจัดเก็บภาษีเมื่อนำรายได้กลับไปมายังสหรัฐอเมริกา⁵⁴ อย่างไรก็ตามภายใต้ระเบียบข้อบังคับของสหรัฐอเมริการายได้ที่ได้มาอย่างต่อเนื่อง เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล ค่าเช่า และค่าสิทธิ จะต้องถูกเก็บภาษีให้ เป็นปัจจุบันหมายความว่าไม่สามารถเลื่อนการจ่ายภาษีส่วนนี้ได้ ซึ่งข้อนี้สามารถป้องกันไม่ให้นักลงทุนนำสินทรัพย์ที่เคลื่อนย้ายได้ง่ายไปไว้ที่ต่างประเทศเพื่อหลีกเลี่ยงการจากภาษีรายได้ในสหรัฐ⁵⁵ การที่สหรัฐมีการใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกย่อมส่งผลทำให้เงินได้ชนิดเดียวกันเกิดการจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อนทำให้

⁵⁴ The United States Senate Republican Policy Committee (RPC). TERRITORIAL VS. WORLDWIDE TAXATION. SEPTEMBER 19, 2012. [online] Available from : <https://www.rpc.senate.gov/policy-papers/territorial-vs-worldwide-taxation> OECD [15 March 2021]

⁵⁵ Kyle Pomerleau. A Hybrid Approach: The Treatment of Foreign Profits under the Tax Cuts and Jobs Act. [online] Available from : <https://taxfoundation.org/treatment-foreign-profits-tax-cuts-jobs-act/> [25 December 2020]

บริษัทที่มีสำนักงานใหญ่ที่สหรัฐอเมริกาเสียเปรียบบริษัทที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลในประเทศที่เป็นระบบภาษีที่จัดเก็บภาษีเงินได้ตามหลักอาณาเขต

ระบบภาษีของสหรัฐอเมริกาเช่นนี้ส่งผลให้บริษัทหรือนิติบุคคลทำการ “invert” ด้วยการกีดกันไม่ให้บริษัทหรือนิติบุคคลส่งผลกำไรจากต่างประเทศหรือเงินปันผลที่ได้จากการลงทุนในต่างประเทศกลับมาอันทำให้เกิดข้อเสียเปรียบในความสามารถทางการแข่งขันสำหรับบริษัทของสหรัฐอเมริกาที่ดำเนินธุรกิจอยู่ในต่างประเทศกับบริษัทของประเทศที่ใช้ระบบภาษีจัดเก็บภาษีเงินได้ตามหลักอาณาเขต⁵⁶ เช่น บริษัทข้ามชาติสัญชาติอเมริกาที่ดำเนินธุรกิจในเยอรมนีนั้นจะต้องจ่ายภาษีนิติบุคคลของเยอรมนีในอัตรา 30% และต้องเสียภาษีเพิ่มเติมอีก 5% ในส่วนของผลกำไรที่ได้จากเยอรมนีที่นำกลับเข้าสหรัฐอเมริกา ในทางตรงกันข้าม บริษัทสัญชาติฝรั่งเศสที่ดำเนินธุรกิจในเยอรมนีนั้นต้องจ่ายเพียงภาษีนิติบุคคลของเยอรมนีในอัตรา 30% ของผลกำไรที่ได้ในเยอรมนีเท่านั้นจึงได้มีการพยายามขจัดภาษีซ้อนโดยให้ผู้เสียภาษีสามารถเลือกได้ว่าจะใช้วิธีการหักค่าใช้จ่าย หรือ วิธีการเครดิตภาษี อันเป็นมาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวที่ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเลือกวิธีการขจัดภาษีซ้อนได้

มาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวด้วยวิธีการเครดิตภาษีสามารถจำแนกวิธีการดังกล่าวได้สองประเภทด้วยกัน ได้แก่ วิธีเครดิตภาษีสำหรับเงินได้ทุกประเภท และ วิธีเครดิตทางอ้อมสำหรับกรณีของเงินปันผลตาม IRS 901 – 908 ในกรณีของการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีเครดิตภาษีทางตรงสำหรับเงินได้ทุกประเภทมีการกำหนดไว้ใน IRC อันมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ผู้ที่จะมีสิทธิในการใช้วิธีเครดิตภาษีทางตรงเพื่อขจัดภาษีซ้อนนั้น สามารถเป็นได้ทั้งบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลโดยจะต้องมีถิ่นที่อยู่ที่สหรัฐอเมริกาและจะต้องมีเงินได้ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ โดยเงินได้จำนวนดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการเสียภาษีในต่างประเทศมาแล้ว
- 2) การเครดิตภาษีทางตรงจะสามารถเครดิตภาษีได้เท่าที่ไม่เกินจากจำนวนภาษีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้ทำการจ่ายภาษีแก่ต่างประเทศ ทั้งนี้ได้มีการจำกัดจำนวนการเครดิตภาษีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะสามารถเครดิตได้ด้วยสูตรการคำนวณ Overall Limitation อันได้แก่

$$\frac{\text{ภาษีซึ่งต้องเสียใน U.S.} \times \text{เงินได้จากต่างประเทศ}}{\text{เงินได้ทั้งหมดทั่วโลก}}$$

⁵⁶ ibid

- 3) ผู้เสียภาษีที่จะใช้วิธีการเครดิตภาษีได้นั้น จะต้องเป็นผู้เสียภาษีที่ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ใด ๆ เกี่ยวกับภาษีที่ผู้เสียภาษีได้จ่ายให้แก่ต่างประเทศตามหลักแหล่งเงินได้นั้น ทั้งยังต้องไม่มีการคืนภาษีทั้งหมดหรือบางส่วนจากรัฐแหล่งเงินได้ให้แก่ผู้เสียภาษี
- 4) ตามมาตรา 901(k) หากเงินได้ที่ได้รับมาเกิดในต่างประเทศโดยเป็นเงินได้ประเภทเงินปันผล ผู้เสียภาษีอันได้แก่ผู้รับเงินปันผลจะสามารถนำภาษีที่ได้จ่ายไว้ในรัฐแหล่งเงินได้มาเครดิตภาษีทางตรงได้นั้นผู้รับเงินปันผลจำเป็นต้องถือหุ้นในบริษัทที่จ่ายเงินปันผลเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน ทั้งนี้ผู้รับเงินปันผลต้องถือหุ้นในบริษัทที่จ่ายเงินปันผลระหว่าง 31 วันก่อนประกาศจ่ายเงินปันผล
- 5) ในการคำนวณจำนวนเครดิตภาษีต่างประเทศจะต้องมีการแยกคำนวณระหว่างเงินได้ประเภท passive income และ general income

ตัวอย่าง การขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีเครดิตทางตรง⁵⁷

บริษัท AB มีเงินได้ประเภท passive income จากประเทศ A จำนวน 2,000 เสียภาษี 600 (30%) และมีเงินได้ประเภท general income จากประเทศ B จำนวน 2,000 เสียภาษี 300 (30%) แต่มีผลขาดทุนประเภทเดียวกันจาก ประเทศ C จำนวน 1,000 ดังนั้น การคำนวณเครดิตภาษีต่างประเทศ บริษัท AB มีเงินได้ประเภท passive income 2,000 และ ประเภท general income 1,000 บริษัท AB จะต้องเสียภาษีสหรัฐอเมริกา 35 % ทั้งหมดจำนวน 1,050

บริษัท AB จะเครดิตภาษีต่างประเทศของเงินได้ประเภท general income ได้ 525 โดยใช้สูตรการคำนวณ Overall Limitation ได้แก่ $1050 \times 1000/2000$ กับ passive income ได้ 1050 อันมาจาก $1050 \times 2,000/2,000$ ดังนั้น บริษัท AB จะเครดิตภาษี general income ได้เพียง 525 จากที่ได้เสียไป 600 ส่วน passive income จะสามารถเครดิตได้ทั้งหมด

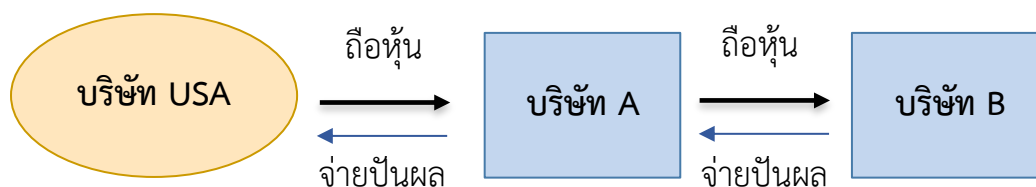
ส่วนกรณีของการขจัดภาษีซ้อนเงินปันผลโดยวิธีเครดิตภาษีทางอ้อมได้มีการกำหนดเงื่อนไขไว้ใน IRC 902 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ผู้เสียภาษีที่จะใช้วิธีเครดิตภาษีทางอ้อมเพื่อขจัดภาษีซ้อนจำเป็นต้องเป็นผู้เสียภาษีที่มีสภาพเป็นนิติบุคคลที่มีสัญชาติสหรัฐอเมริกาโดยจะต้องถือหุ้นบริษัทต่างประเทศโดยตรงอย่างน้อยร้อยละ 10 ของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียง โดยจะพิจารณาจำนวนหุ้นที่นิติบุคคลได้ถือไว้ในขณะที่ได้รับเงินปันผล
- 2) หากเงินปันผลเป็นเงินปันผลที่จ่ายโดยบริษัทลูกลำดับที่ 2 – 6 การที่จะได้รับการเครดิตได้ บริษัทแม่จะต้องถือหุ้นทางอ้อมในบริษัทลูกแต่ละลำดับอย่างน้อยร้อยละ 5 และบริษัทลูกลำดับบนต้องถือหุ้นใน

⁵⁷ มณีรัตน์ สัจจรวงษ์พนา “ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการขจัดภาษีซ้อนระหว่างประเทศภายใต้ประมวลรัษฎากรของบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งตามกฎหมายไทย” , (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2552) , หน้า 56

- บริษัทลูกลำดับล่างอย่างน้อยร้อยละ 10 ของหุ้นที่ออกเสียงด้วย นอกจากนี้หากเป็นบริษัทลูกลำดับที่ 4 – 6 บริษัทเหล่านั้นต้องเป็นบริษัทที่มีสถานะเป็น Controlled Foreign Company ด้วย
- 3) เมื่อบริษัทแม่จะทำการคำนวณภาษีประจำปี บริษัทแม่จำเป็นต้องนำเอาจำนวนเครดิตภาษีทางอ้อมมารวมเป็นเงินได้ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทลูกด้วย (Gross up) อันต่างจากเครดิตภาษีทางตรงที่ห้ามมิให้นำมารวมเป็นเงินได้เพื่อคำนวณภาษีแต่ประการใด

ตัวอย่าง การขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีเครดิตทางอ้อมสำหรับกรณีของเงินปันผล IRC 902⁵⁸

บริษัท USA เป็นบริษัทแม่สัญชาติสหรัฐอเมริกาตั้งอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ถือหุ้นในบริษัท A ซึ่งเป็นบริษัทลูกอยู่ในต่างประเทศลำดับที่ 1 จำนวน 100% และ บริษัท A ถือหุ้นในบริษัท B ซึ่งเป็นบริษัทลูกลำดับที่สอง จำนวน 100%

บริษัท B จ่ายภาษีเงินได้จำนวน 100,000 มีกำไรหลังจ่ายภาษีส่วนที่ยังไม่จัดสรร 500,000 และได้มีการจ่ายเงินปันผลให้บริษัท A จำนวน 250,000 ดังนั้น บริษัท A มีเครดิตภาษีทางอ้อมที่ได้รับจากบริษัท B เท่ากับ 50,000 $[100,000 \times (250,000 / 500,000)]$

บริษัท A มีกำไรจากการประกอบกิจการจำนวน 1,000,000 และมีเงินปันผลรับจากบริษัท B จำนวน 250,000 จ่ายภาษีเงินได้อัตรา 20% จำนวน 250,000 ทำให้มีกำไรหลังจ่ายภาษีส่วนที่ยังไม่จัดสรรจำนวน 1,000,000 และเนื่องจากบริษัท A มีภาษีเงินได้สะสมทั้งหมด 300,000 ต่อมาบริษัท A จ่ายเงินปันผลให้บริษัท USA จำนวน 75,000 ดังนั้นบริษัท USA มีเครดิตภาษีทางอ้อมที่ได้รับจากบริษัท A เท่ากับ 22,500 และต้องนำเครดิตภาษีทางอ้อมนี้ไปรวมเป็นส่วนหนึ่งของเงินปันผลที่ได้รับ เท่ากับว่าบริษัท USA มีเงินได้ทั้งสิ้น 97,500 และมีเครดิตภาษีต่างประเทศจำนวน 22,500

แม้สหรัฐอเมริกาจะได้มีการใช้วิธีการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีเครดิตภาษีซึ่งเป็นวิธีที่เน้นหลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนแต่ระบบภาษีดังกล่าวก็ยังคงสร้างความบิดเบือนอยู่สองประการ ได้แก่ การกีดกันการส่งผล

⁵⁸ เรื่องเดียวกัน , หน้า 60

กำไรกลับเข้ามาในประเทศ และการเคลื่อนย้ายทุนออกไปนอกสหรัฐอเมริกาผ่านการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในต่างประเทศ หรือที่เรียกว่า “Inversion”

สาเหตุที่มีการกีดกันไม่ให้บริษัทนำกำไรที่เกิดขึ้นนอกประเทศกลับเข้ามาในประเทศ เนื่องจากบริษัทสหรัฐอเมริกาจะต้องจ่ายภาษีให้กับรัฐบาล หากนำกำไรที่ได้จากต่างประเทศกลับเข้ามาในสหรัฐจากการสำรวจได้มีการประเมินว่าจำนวนภาษีของผลกำไรที่อยู่ในต่างประเทศที่จำเป็นต้องจ่ายแต่ถูกชะลอไว้อยู่ที่ประมาณ 2.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นอย่างต่ำ⁵⁹ แม้จะได้มีการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีเครดิตภาษีแต่ประเทศที่ใช้ระบบยกเว้นในการขจัดความซ้ำซ้อนทางภาษี หรือ ประเทศที่ใช้ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขตโดยทั่วไปแล้ว ภายใต้ระบบเหล่านี้ สำนักงานใหญ่ของบริษัทข้ามชาติในประเทศเหล่านี้จะไม่จำเป็นต้องจ่ายภาษีในส่วนของผลกำไรจากต่างประเทศเพิ่มเติมให้กับประเทศของที่ตั้งสำนักงานใหญ่ หากบริษัทย่อยในต่างประเทศจ่ายผลกำไรในรูปแบบของเงินปันผลการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีเครดิตภาษีจะขจัดภาษีซ้อนเท่าที่มีการซ้ำซ้อนเท่านั้น ต่างจากการยกเว้นที่อาจทำให้ผู้เสียภาษีได้รับการยกเว้นภาษีในส่วนเงินได้ที่ไม่มีการซ้ำซ้อนด้วย

ความบิดเบือนประการสุดท้าย คือ การสนับสนุนให้บริษัทย้ายสำนักงานใหญ่ที่จดทะเบียนตามกฎหมายสหรัฐอเมริกาออกไปนอกสหรัฐอเมริกา อันเป็นการหลีกเลี่ยงระบบภาษี ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกโดยบริษัทนั้นจะยังจำเป็นต้องจ่ายภาษีให้กับสหรัฐอยู่ ซึ่งจะจ่ายเพียงในส่วนผลกำไรภายในประเทศแต่ไม่รวมกับผลกำไรที่ได้จากต่างประเทศ ระบบภาษีนี้อันเป็นหนึ่งเหตุผลหลักที่ทำให้เกิด การผกผันขององค์กร (Corporate Inversion) ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา⁶⁰

จากข้อบกพร่องมากมายของระบบภาษีที่เก็บภาษีบนผลกำไรจากต่างประเทศของบริษัทข้ามชาติที่มีสัญชาติอเมริกาดังกล่าว ทำให้ได้มีการเสนอให้มีการปฏิรูปกฎหมายภาษี จึงทำให้เกิดการออกกฎหมาย Tax Cuts and Jobs Act of 2017 (TCJA) เพื่อการปฏิรูประบบภาษีด้วยการเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บภาษีบนผลกำไรจากต่างประเทศของบริษัทข้ามชาติสัญชาติอเมริกาไปอย่างสิ้นเชิง Tax Cuts and Jobs Act of 2017 (TCJA) ได้มีการปฏิรูปที่ผลักดันให้เปลี่ยนระบบการเก็บภาษีเป็นระบบการเก็บภายในเขตแดน (Territorial Tax System) โดยการยกเว้นกำไรที่ได้จากต่างประเทศในการเก็บภาษีภายในประเทศ แต่ในขณะเดียวกันก็ออกกฎหมายต่อต้านการถ่ายโอนกำไรระหว่างประเทศของบริษัทที่มีกำไรจากต่างประเทศสูง รายได้ที่ไม่มีตัวตน และรายได้ที่ถูกลักถ่ายโอนไปจากสหรัฐอเมริกา

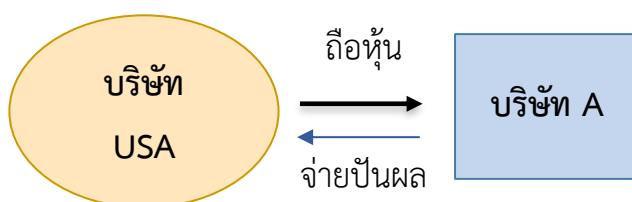
⁵⁹ Kyle Pomerleau. *A Hybrid Approach: The Treatment of Foreign Profits under the Tax Cuts and Jobs Act*. [online] Available from : <https://taxfoundation.org/treatment-foreign-profits-tax-cuts-jobs-act/> [25 December 2020]

⁶⁰ ibid

Tax Cuts and Jobs Act of 2017 (TCJA) ได้มีการจัดการทางภาษีที่จัดเก็บเพิ่มเติมบนผลกำไรจากต่างประเทศ ด้วยกระบวนการที่เรียกว่า การขจัดความซ้ำซ้อนทางภาษีด้วยวิธีการยกเว้น โดยมีการกำหนดให้ผลกำไรจากต่างประเทศที่จ่ายให้กับบริษัทสหรัฐอเมริกาในรูปแบบของเงินปันผลได้รับการยกเว้นภาษี ทำให้ไม่ต้องเสียภาษีเพิ่มเติมในสหรัฐอเมริกาบนผลกำไรจากต่างประเทศ สำหรับบริษัทสหรัฐที่จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลที่เกิดในต่างประเทศได้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- 1) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายสหรัฐที่ได้รับปันผลต้องมีอำนาจในการลงคะแนนเสียงมากกว่า 10 % หรือ 10% ของหุ้นในบริษัทต่างประเทศที่อยู่ในความดูแล (CFC)
- 2) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายสหรัฐที่ได้รับปันผลต้องมีระยะเวลาการถือครองหุ้นมากกว่า 366 วัน
- 3) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายสหรัฐที่ได้รับปันผลจะไม่สามารถยกเว้นภาษีเงินปันผลได้ หากเงินปันผลนั้นได้รับผลประโยชน์ทางภาษีในต่างประเทศแล้ว

ตัวอย่าง การขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธียกเว้นภาษีทรัพย์สินของเงินปันผล

บริษัท USA เป็นบริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายสหรัฐโดยถือหุ้นในบริษัท A (ประเทศลาว) อยู่ร้อยละ 10 % โดยได้มีการถือหุ้นในบริษัท A เป็นเวลา 400 วัน ทั้งยังไม่ได้รับผลประโยชน์ทางภาษีในต่างประเทศ เมื่อบริษัท A ได้จ่ายเงินปันผลให้บริษัท USA เงินปันผลดังกล่าวบริษัท USA จะต้องถูกจัดเก็บภาษีจากประเทศลาวอันเป็นหลักแหล่งเงินได้ และบริษัท USA จะต้องเสียภาษีให้แก่สหรัฐอเมริกาด้วย แต่กรณีดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขที่ให้อำนาจยกเว้นภาษีได้ บริษัท USA จึงไม่ต้องเสียภาษีเงินปันผลให้แก่สหรัฐอเมริกาอีก

การที่กฎหมายกำหนดให้บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายสหรัฐที่ได้รับปันผลจะไม่สามารถยกเว้นภาษีเงินปันผลได้ หากเงินปันผลนั้นได้รับผลประโยชน์ทางภาษีในต่างประเทศแล้ว เป็นการป้องกันการใช้ “เงินปันผลแบบ Hybrid” ที่ทำให้เงินปันผลจำนวนนั้นไม่ต้องเสียภาษีเลย อนึ่งระบบยกเว้นในการขจัดความซ้ำซ้อนทางภาษีจะยกเว้นการเก็บภาษีบนกำไรจากต่างประเทศทั่วไปที่จ่ายให้กับบริษัทแม่ในรูปแบบของเงินปันผล แต่ไม่รวมถึงกำไรจากการลงทุนบริษัทในสหรัฐอเมริกาที่ขายหรือยกเลิกหุ้นใน CFC โดยรายได้ในส่วนนี้จะไม่ได้รับการยกเว้นภาษี

จากการปฏิรูประบบภาษีตาม Tax Cuts and Jobs Act of 2017 (TCJA) ทำให้พบว่าระบบภาษีของสหรัฐในปัจจุบัน ไม่ใช่ระบบการเก็บภายในเขตแดน หรือระบบการเก็บภาษีเนื่องจากเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่อย่างสมบูรณ์ แต่เป็นระบบไฮบริดที่หยิบใช้หลักการและส่วนต่าง ๆ มาจากระบบภาษีนานาชาติ อันได้แก่ ระบบภาษีตามเขตแดน (แหล่งที่มา), ระบบภาษีทั่วโลก (ถิ่นที่อยู่), ระบบภาษีปลายทาง ระบบยกเว้นในการขจัดความซ้ำซ้อนทางภาษี เป็นการยกเว้น 100% ของผลกำไรต่างชาตินำกลับไปบริษัทแม่ในสหรัฐอเมริกา โดยยึดแหล่งที่มาของรายได้เป็นหลัก ทำให้ยกเว้นการเก็บภาษีในประเทศบนผลกำไรจากต่างประเทศต่างจากแต่เดิมที่สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ยึดหลักความเป็นกลางเป็นสำคัญจึงจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีเครดิตภาษี อย่างไรก็ตามการที่สหรัฐอเมริกามีการเปลี่ยนวิธีจัดภาษีซ้อนเป็นวิธีการยกเว้นภาษีย่อมแสดงให้เห็นว่าสหรัฐอเมริกามีได้ยึดหลักความเป็นกลางในการส่งออกทุนแล้ว

4.2 มาตรการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของต่างประเทศ

4.2.1 มาตรการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์จัดเป็นประเทศหนึ่งที่มีการลงทุนจากต่างประเทศและมีการเข้ามาจัดตั้งฐานสำนักงานใหญ่ในประเทศเป็นจำนวนมาก แม้สภาพภูมิประเทศของสิงคโปร์จะเป็นประเทศที่มีขนาดเล็กที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ทั้งหมดเป็นเกาะ ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เลย อันส่งผลให้ไม่สามารถมีการเข้ามาลงทุนในรูปแบบอุตสาหกรรมภายในประเทศได้ แต่กลับพบว่าประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศหนึ่งที่เหมาะสมแก่การลงทุนและสามารถดึงดูดนักลงทุนจากทั่วโลกได้เป็นอย่างมาก จนเป็นประเทศที่มีอัตราความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสูงที่สุดในตะวันออกเฉียงใต้

การที่ประเทศสิงคโปร์มีข้อจำกัดทั้งทางด้านจำนวนประชากรที่มีจำนวนน้อย ทำให้เป็นประเทศที่มีขนาดตลาดเล็กมีกำลังในการซื้อที่จำกัด มีทรัพยากรธรรมชาติน้อย ทั้งยังมีพื้นที่ในประเทศเป็นจำนวนน้อย แต่การที่สิงคโปร์มีความเชี่ยวชาญในการจัดการทรัพยากรบุคคล การบริหารจัดการธุรกิจ ทั้งยังมีทำเลที่ตั้งที่เชื่อมโยงกับหลายภูมิภาคได้จึงทำให้เป็นเมืองท่าที่สำคัญในการทำการค้ากับทั่วโลก มีระบบ Logistics ในการจัดการด้าน Supply Chain ในระดับมาตรฐาน ทำให้รัฐบาลได้นำเอาลักษณะเด่นของประเทศตนมาสร้างช่องทางต่าง ๆ ในการดึงดูดการลงทุนเพื่อให้มีเงินไหลเวียนในประเทศของตน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สิงคโปร์มีการออกแบบระบบภาษี การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี การเอื้ออำนวยแก่นักลงทุนในการลงทุนภายในประเทศ เพื่อดึงดูดให้มีการลงทุนภายในประเทศในรูปแบบการลงทุนโดยตรง

จากรายงานของ Doing Business ปี 2020 พบว่าประเทศสิงคโปร์ถูกจัดให้เป็นประเทศที่มีกฎระเบียบที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเป็นอันดับสองสิงคโปร์โดยมีนโยบาย ระเบียบต่าง ๆ ในการประกอบธุรกิจภายในสิงคโปร์

ที่ไม่ยุ่งยาก ได้แก่ การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างในสิงคโปร์ รวมถึงอิสระในการโอนเงินตราต่างประเทศ และผลกำไรในการประกอบธุรกิจออกนอกประเทศ การไม่จำกัดในการลงทุนชั้นเริ่มแรก ผู้ลงทุนสามารถตัดสินใจว่าจะลงทุนเองทั้งหมดหรือลงทุนร่วมกับผู้ประกอบการท้องถิ่น แล้วจึงจัดทำรายงานข้อเสนอโครงการ (Proposal เพื่อยื่นขอจดทะเบียนบริษัทต่อ Accounting & Corporate Regulatory Authority (ACRA) ซึ่ง ACRA จะใช้เวลาในการพิจารณาอนุมัติจัดตั้งบริษัทประมาณ 14 - 60 วัน เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จึงสามารถจัดตั้งบริษัทพร้อมจัดหาแรงงาน หากเป็นแรงงานต่างชาติต้องขอใบอนุญาตทำงานจากกระทรวงแรงงาน (Ministry of Manpower) หากมีการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า ต้องขอใบอนุญาตจากหน่วยงาน International Enterprise Singapore (IE Singapore) ด้วย ทั้งการลงทุนโดยการจัดตั้งบริษัทในสิงคโปร์สามารถมีผู้ถือหุ้นต่างชาติได้ทั้งหมด⁶¹

นอกจากนี้ระบบภาษีของสิงคโปร์ก็จัดเป็นเหตุจูงใจสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการลงทุน เนื่องจาก ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขต กล่าวคือ รายได้ที่เกิดจากกิจการในประเทศสิงคโปร์ และรายได้ต่างประเทศที่ได้รับในสิงคโปร์เท่านั้นที่ต้องเสียภาษีเงินได้ให้แก่ประเทศสิงคโปร์ ทั้งยังเป็นประเทศที่มีอัตราการจัดเก็บภาษีที่ต่ำสำหรับภาษีทางตรง ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ที่ร้อยละ 0 – 20 ภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 17 และการยกเว้นภาษีกำไรส่วนเกินทุน สำหรับภาษีทางอ้อมจัดเก็บจากการขายสินค้า และให้บริการ ร้อยละ 7 กรณีการหักภาษี ณ ที่จ่าย สิงคโปร์ยกเว้นภาษีเงินปันผลและยกเว้นภาษีในการส่งเงินกลับประเทศ แต่ดอกเบียหัก ณ ที่จ่าย ร้อยละ 15 และค่าสิทธิร้อยละ 10 จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าอัตราภาษีที่ต่ำเป็นแรงจูงใจสำคัญต่อนักลงทุน และหากผู้ประกอบการมีความสนใจเข้าไป ทำธุรกิจให้บริการด้านการจัดการวิจัยและพัฒนา แล้วสิงคโปร์ยังให้สิทธิประโยชน์อีกหลายประการ โดยเฉพาะตามโครงการต่าง ๆ อีกมากมาย⁶²

ในช่วงปี พ.ศ. 2529 ประเทศสิงคโปร์ได้มีการออกมาตรการเพื่อผลักดันให้ประเทศสิงคโปร์เป็นศูนย์กลางการบริหารเป็นประเทศแรกด้วยการออกมาตรการ Regional Headquarters Award (ROH) International Headquarters Award (IOH) Finance and Treasury Center (FTC) และ International Traders Programs ในการส่งเสริมให้นักลงทุนใช้ประเทศสิงคโปร์เป็นฐานในการบริหารจัดการธุรกิจอื่น ๆ ของตนที่อยู่ในหลากหลายประเทศ

มาตรการทางภาษีที่ประเทศสิงคโปร์ได้นำมาใช้เพื่อผลักดันให้ตนเป็นศูนย์กลางการบริหารที่ใช้ในปัจจุบัน ได้แก่ มาตรการ Development and Expansion Incentive โดยได้ถูกบัญญัติไว้ใน Economic Expansion Incentives (Relief from Income Tax) Act ซึ่งมีคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งประเทศสิงคโปร์ หรือ

⁶¹ AR GROUP. ข้อมูลการลงทุนเชิงลึกในตลาดประเทศสิงคโปร์. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://www.ar.co.th/kp/th/165> [15 มีนาคม 2564]

⁶² เรื่องเดียวกัน

Economic Development Board (EDB) เป็นหน่วยงานที่คอยกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ การจะขอรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ จากการเป็นศูนย์กลางการบริหารมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะการประกอบกิจการที่ได้รับสิทธิ

กิจการที่มีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ได้รับหนังสืออนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้า และอุตสาหกรรม (Minister of Ministry of Trade and Industry) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เพื่อรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามมาตรการ Development and Expansion Incentive จำต้องประกอบกิจการที่กำหนดไว้ตาม มาตรา 19I อันได้แก่

- 1) การผลิต หรือ การเพิ่มกำลังการผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมใด ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่เศรษฐกิจของประเทศสิงคโปร์
- 2) กิจการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 ได้แก่
  - การให้บริการทางด้านวิศวกรรมหรือทางเทคนิครวมถึงบริการด้าน ห้องปฏิบัติการทดลอง การให้คำปรึกษา การค้นคว้าวิจัยและการ พัฒนา
  - การให้บริการเกี่ยวกับข้อมูลทางคอมพิวเตอร์และการให้บริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
  - การให้บริการด้านการพัฒนาหรือผลิตแบบอุตสาหกรรม
  - การให้บริการหรือกิจการด้านอื่น ๆ ที่กำหนดขึ้น
- 3) บริการหรือกิจกรรมอื่น ๆ ตามที่กำหนด

หลักเกณฑ์ในการขออนุมัติตามมาตรการ Development and Expansion Incentive

การขออนุมัติตามมาตรการ Development and Expansion Incentive นอกจากจะต้องประกอบกิจการตามที่ได้กำหนดไว้แล้ว จำต้องมีการพิจารณาหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ประกอบการขออนุมัติด้วย

- 1) จำนวนการจ้างแรงงานที่เกิดขึ้นในประเทศสิงคโปร์ โดยไม่จำกัดชนิดของแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นการจ้างแรงงานที่มีทักษะ การจ้างแรงงานผู้สูงอายุ หรือการจ้างแรงงานทั่วไป
- 2) ค่าใช้จ่ายที่จำต้องใช้ในการประกอบกิจการ
- 3) แผนการดำเนินงานของกิจการที่ส่งเสริมความสามารถและศักยภาพทางด้านเทคโนโลยี ความรู้ความชำนาญ (know-how) ในประเทศสิงคโปร์

- 4) หากกิจการที่ยื่นคำขอมีส่วนของการประกอบธุรกิจในการผลิตจะมีการพิจารณาถึงมูลค่าการลงทุนในสินทรัพย์ที่ใช้ในการประกอบธุรกิจในการผลิต เช่น โรงงาน อาคาร และอุปกรณ์ที่ได้ใช้ประกอบกิจการในการผลิต
- 5) อื่น ๆ

หลักเกณฑ์ในการขออนุมัติตามมาตรการ Development and Expansion Incentive ในส่วนของหลักเกณฑ์อื่น ๆ นั้น หากบริษัทใดมีความประสงค์ยื่นขอประกอบกิจการภายใต้มาตรการ Development and Expansion Incentive จะต้องเขียนแผน รายละเอียดธุรกิจที่แสดงถึงกิจการที่จะได้ดำเนินการในประเทศสิงคโปร์ รวมถึงประกอบด้วยข้อมูล ดังต่อไปนี้เพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการ EDB เป็นผู้พิจารณาถึงความเหมาะสม

1. ข้อมูลของบริษัท ได้แก่ สถานที่ทำการของบริษัท ขนาดธุรกิจ โดยจำต้องชี้แจงผ่านจำนวนรายได้ของกิจการและจำนวนแรงงานในปัจจุบัน
2. ระยะเวลาในการประกอบกิจการในประเทศสิงคโปร์
3. ขนาดของการลงทุนในประเทศสิงคโปร์ โดยพิจารณาจากลงทุนในสินทรัพย์ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ
4. แผนการจ้างแรงงานในประเทศสิงคโปร์

ถ้ารัฐมนตรีเห็นว่ากิจการตามคำขอที่ยื่นขอมามีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ สิงคโปร์ รัฐมนตรีจะอนุญาตก็ได้โดยออกหนังสือรับรองพร้อมกำหนดเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์ที่บริษัทผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเป็นการเฉพาะรายได้

การอนุมัติและการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้ DEI ก็จะมีขึ้นอยู่กับการดำเนินงาน ตามแผนในการที่จะสร้างความเติบโตและสร้างความยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจของประเทศสิงคโปร์ด้วย

บริษัทที่ได้รับอนุมัติ DEI มีหน้าที่ต้องส่งรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอให้กับ ทาง EDB เพื่อที่จะประเมินการดำเนินงาน ในกรณีที่มีการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดบริษัทสามารถถูกเพิกถอนการอนุมัติและขอใช้สิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวข้องได้ นอกจากนี้ยังต้องส่งรายงานเรื่อง Arm's length เกี่ยวกับบริษัทในเครือ ให้กับ IRAS ตามที่ถูกร้องขอได้⁶³

สิทธิประโยชน์ทางภาษี

⁶³ อัญญรัตน์ สว่างวงศ์เสรี “มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ ในประเทศไทย” , (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชากฎหมายภาษี คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2561) , หน้า 39

บริษัทที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้อยู่ภายใต้ มาตรการ Development and Expansion Incentive จะได้รับการลดอัตราภาษีนิติบุคคลจากที่มีการจัดเก็บทั่วไปในอัตราร้อยละ 17 เป็น ร้อยละ 5 หรือ ร้อยละ 10 ตามที่ รัฐมนตรีได้มีการกำหนดไว้ในใบรับรอง เว้นแต่เป็นกรณีที่บริษัทได้รับการอนุมัติก่อนวันที่จะมีการบังคับใช้ มาตรา 17 (4) ของ Incentives (Relief from Income Tax) Act ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2559 จะได้รับการลดอัตรา ภาษีไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ตามที่รัฐมนตรีกำหนดในใบรับรอง⁶⁴ หากเป็นกรณีที่บริษัทได้ทำการได้รับอนุมัติในหรือ หลังวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2555 ในช่วงเวลาที่ได้มีการขยายระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอัตราภาษีเงินได้ นิติบุคคลจะได้รับการลดพิเศษไม่น้อยกว่าอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลลดพิเศษที่เคยได้บวกเพิ่มร้อยละ 0.5⁶⁵

ระยะเวลาในการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

บริษัทที่ได้รับหนังสืออนุมัติให้อยู่ภายใต้มาตรการ Development and Expansion Incentive จะได้รับ สิทธิประโยชน์ทางภาษีตามมาตรการดังกล่าวตามที่รัฐมนตรีได้กำหนดแต่ต้องไม่เกิน 10 ปี แต่สามารถขยาย ระยะเวลาต่อไปได้ไม่เกินครั้งละ 5 ปี⁶⁶ หากได้รับการอนุญาตจากรัฐมนตรีแต่รวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน 40 ปี⁶⁷ อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนกิจการที่ได้รับอนุมัติ หากพบว่าบริษัทที่ได้รับอนุมัติให้เป็น

⁶⁴ (5D) In subsection (5C), the concessionary rate is —

(a) in the case of a development and expansion company approved as such before the date of commencement of section 17(d) of the Economic Expansion Incentives (Relief from Income Tax) (Amendment) Act 2016, a concessionary rate of not less than 5%, as the Minister may specify in the certificate; or

(b) in any other case, either 5% or 10% as the Minister may specify in the certificate.

⁶⁵ (5E) Subject to subsection (5EA), in the case of a development and expansion company that is approved as such on or after 29 February 2012, or that has been granted on or after that date an extension of its tax relief period or periods for any qualifying activity or activities, the concessionary rate of tax applicable to the expansion income derived by it —

(a) from the qualifying activity specified in the company's certificate during any part of the company's tax relief period for that activity mentioned in subsection (5F); or

(b) if the certificate specifies 2 or more qualifying activities, from all of those activities during any part of the company's respective tax relief periods for those activities mentioned in subsection (5F),

at any time on or after the date of the approval or during the extension period (as the case may be), is the rate specified by the Minister to the company, which must not be less than

⁶⁶ 19K.—(1) Subject to subsection (3), the tax relief period of a development and expansion company for a qualifying activity commences on its commencement day of that qualifying activity and continues —

(a) for such period not exceeding 10 years as the Minister may determine; and

(b) for such further period or periods, not exceeding 5 years for each period, as the Minister may determine, where the Minister is satisfied that it is expedient in the public interest to do so and subject to such terms and conditions as he may impose.

⁶⁷ 19K(3B) The total tax relief period of a relevant development and expansion company for a qualifying activity under subsections (1), (2) and (3A) shall not in the aggregate exceed 40 years

Development and Expansion Company ขาดคุณสมบัติหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมาย หรือ หนังสือรับรอง กำหนดไว้⁶⁸

อย่างไรก็ตามกำหนดเวลาในการอนุมัติให้สิทธิประโยชน์ตามมาตรา Development and Expansion Incentive นี้ มีกำหนดเวลาสิ้นสุดภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2566 เท่านั้น ตามมาตรา 19J(3) แห่ง Economic Expansion Incentives (Relief from Income Tax) Act

4.2.2 มาตรการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของประเทศฟิลิปปินส์

ประเทศฟิลิปปินส์ถูกจัดเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจที่ซบเซาและมีปัญหาคอร์รัปชันมาอย่างยาวนานทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องมีการออกกฎหมายและนโยบายต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันตลอดมา จนกระทั่งในปี 2556 สถาบันจัดอันดับเครดิตชั้นนำของโลก ทั้ง Standard & Poor's และ Fitch ได้มีการปรับเพิ่มอันดับเครดิตของฟิลิปปินส์เป็น BBB- ซึ่งถือเป็นการก้าวขึ้นสู่ Investment Grade หรือระดับลงทุนได้อีกครั้ง ในปัจจุบันเศรษฐกิจฟิลิปปินส์เติบโตกว่า 6% ต่อปี สูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก⁶⁹

รัฐบาลประเทศฟิลิปปินส์ได้มีการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศโดยการบัญญัติกฎหมาย Foreign Investment Act 1991 เป็นกฎหมายหลักที่มีการให้สิทธิพิเศษต่าง ๆ เพื่อจูงใจนักลงทุนทั้งจากภายในและต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศฟิลิปปินส์โดยมีหลักการที่สำคัญ คือ นักลงทุนต่างชาติสามารถเป็นเจ้าของกิจการโดยไม่ต้องมีคนไทยร่วมทุนยกเว้นธุรกิจที่อยู่ในรายการธุรกิจต้องห้าม (The Foreign Investment Negative List) เช่น ธุรกิจบริการ ร้านอาหาร เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้มีการจัดตั้งหน่วยงาน PPP Center (Public-Private Partnership: PPP) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานนโยบายระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ อำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุน⁷⁰

ด้านการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางธุรกิจฟิลิปปินส์ก็ได้มีการออกนโยบายส่งเสริมการจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Operating Headquarters: ROHQ) เพื่อดึงดูดนักลงทุนให้ใช้ประเทศฟิลิปปินส์ใน

⁶⁸ 19J (5B) Without prejudice to section 99, the Minister may, on the Minister's own initiative, remove any qualifying activity from a certificate with effect from a date determined by the Minister, if the Minister is satisfied that the development and expansion company has contravened —

(a) any provision of this Act; or

(b) any condition of its approval as a development and expansion company.

⁶⁹ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. เปิดประตูสู่ตลาดใหม่: ฟิลิปปินส์...จากคนป่วยแห่งเอเชียสู่ตลาดดาวรุ่งดวงใหม่ของอาเซียน. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://www.ryt9.com/s/exim/3082675> [15 มีนาคม 2564]

⁷⁰ กรมส่งเสริมการส่งออกกระทรวงพาณิชย์. คู่มือการค้าและการลงทุนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.kamphaengphet.go.th/aec/data/Philippine%20Trade%20and%20Investment%20Handbook.pdf> [16 มีนาคม 2564]

การเป็นฐานบริหาร ควบคุม ดูแลธุรกิจต่าง ๆ ที่อยู่ทั่วโลก โดยได้มีการกำหนดรายละเอียดในการขอรับอนุมัติเป็นสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค และ สิทธิประโยชน์ทางภาษีดังนี้

ลักษณะการประกอบกิจการที่ได้รับสิทธิประโยชน์⁷¹

กิจการที่มีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค เพื่อรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามกฎหมายการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional or Area Headquarters ,Regional Operating Headquarters and Regional Warehouses Act : RA 8756) จำต้องประกอบกิจการที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

- 1) การบริหารและการวางแผนทั่วไป
- 2) การวางแผนธุรกิจและการประสานงาน
- 3) การจัดหาวัตถุดิบและส่วนประกอบ
- 4) การให้บริการให้คำปรึกษาด้านการเงินขององค์กร
- 5) การวางแผนการตลาดและการส่งเสริมการขาย
- 6) การฝึกอบรมและการบริหารบุคคล
- 7) การให้บริการด้านการขนส่ง
- 8) การบริการด้านการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์
- 9) การสนับสนุนทางเทคนิคและการดูแลรักษา
- 10) การให้บริการด้านการพัฒนาธุรกิจ

ห้ามมิให้เสนอบริการเหล่านี้แก่นิติบุคคลอื่นที่ไม่ใช่วิสาหกิจในเครือ หรือ บริษัทย่อยตามที่ได้ทำการจดทะเบียนกับ Securities and Exchange Commission (SEC) ทั้งการประกอบกิจการดังกล่าวของสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคยังไม่อนุญาตให้ชักชวนหรือทำการตลาดสินค้าและบริการทั้งทางตรงและทางอ้อมในนามของ สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค วิสาหกิจในเครือ หรือหน่วยงานธุรกิจอื่นใดที่เกี่ยวข้องกัน

⁷¹ Philippines Board of Investments. Regional Headquarters / Regional Operating Headquarters (RHOS/ROHOS) [online] Available from : <https://boi.gov.ph/uFAQs/regional-headquarters-regional-operating-headquarters-rhqs-rohqs/> [16 March 2021]

เงื่อนไขในการเป็นสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค⁷²

บริษัทที่จะได้รับการอนุญาตให้เป็นสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคต้องมีเงื่อนไขตามที่ Regional or Area Headquarters ,Regional Operating Headquarters and Regional Warehouses Act : RA 8756 ได้กำหนดไว้โดยมีเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- 1) ประกอบกิจการตามที่กฎหมายได้มีการบัญญัติไว้
- 2) มีการนำเงินเข้ามาในประเทศฟิลิปปินส์จำนวนไม่น้อยกว่า 200,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา อาจเป็นเงินสกุลอื่นได้แต่เมื่อแปลงค่าแล้วต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 200,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา
- 3) การประกอบกิจการของสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคจะต้องเป็นการให้บริการแก่วิสาหกิจในเครือในประเทศฟิลิปปินส์หรือต่างประเทศเท่านั้น

บริษัทที่ได้มีเงื่อนไขเป็นไปตามที่กำหนดจำยื่นขอเสนอโครงการ (Proposal) พร้อมแบบฟอร์ม ขอสั่งเสริมการลงทุน (BOI Form 501) และหลักฐานประกอบต่อ Board of Investment ของฟิลิปปินส์ ซึ่ง BOI จะพิจารณาการอนุมัติให้แก่ผู้ยื่นขอภายใน 30 วัน หากได้รับการอนุมัติแล้ว BOI จะทำการออกหลักฐาน Letter of Approval และ Pre-registration Requirements ให้นักลงทุนเพื่อเตรียมหลักฐานสำหรับการจดทะเบียน และ ส่งกลับ BOI ภายใน 30 วัน เมื่ออนุมัติ BOI จะออกใบรับรอง (Certificate of Registration) ให้เป็นหลักฐาน จากนั้นนักลงทุนต้องไปแจ้งจดทะเบียน บริษัทตามหน่วยงานที่กำหนด ในกรณีของการขอจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค ให้ยื่นต่อ Securities and Exchange Commission (SEC)⁷³

ในการยื่นเอกสารต่อ Securities and Exchange Commission (SEC) จำเป็นต้องจัดเตรียมเอกสารอันได้แก่ เอกสารรับรองโดยสถานกงสุล สถานทูตฟิลิปปินส์หรือสำนักงานพาณิชย์ของฟิลิปปินส์หรือจากสำนักงานเทียบท่าของกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมของฟิลิปปินส์ (DTI) ในประเทศต้นทางของบริษัท เอกสารข้อมูลการลงทุน ทะเบียน หนังสือรับรองบริษัทจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เอกสารงบการเงินปีล่าสุดของบริษัทที่ได้รับรองโดยผู้สอบบัญชีเพื่อให้ได้รับอนุญาตจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค

⁷² Kittelson & Carpo Consulting. REGISTER A REGIONAL OPERATING HEADQUARTERS (ROHO) – PHILIPPINES. [online] Available from : <https://philippinesbusinessregistration.com/company-registration/regional-operating-headquarters/> [16 March 2021]

⁷³ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. คู่มือการค้าและการลงทุนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.kamphaengphet.go.th/aec/data/Philippine%20Trade%20and%20Investment%20Handbook.pdf> [16 มีนาคม 2564]

หลังจากที่ได้รับการอนุญาตจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคบริษัทต้องไปจดทะเบียนภาษีที่ Bureau of Internal พร้อมแสดงหลักฐานการนำเงินเข้ามาในประเทศฟิลิปปินส์จำนวน 200,000.00 ดอลลาร์สหรัฐภายใน 30 วันนับแต่ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค

สิทธิประโยชน์จากการจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค⁷⁴

บริษัทที่ได้รับการอนุญาตให้เป็นสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค จะได้รับสิทธิประโยชน์ทั้งที่เป็นสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี และ สิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ภาษี ดังต่อไปนี้

- 1) ได้รับการยกเว้นภาษีท้องถิ่นค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการต่าง ๆ ทุกประเภท (ยกเว้นภาษีอสังหาริมทรัพย์สำหรับการพัฒนาที่ดิน)
- 2) การนำเข้าอุปกรณ์และวัสดุสำหรับการฝึกอบรมและการสัมมนาของสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคไม่ต้องเสียภาษีอากร
- 3) รายได้ที่ได้รับจากการให้บริการแก่วิสิตกิจของสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค จะได้รับการลดอัตราภาษีจากเดิมร้อยละ 30 เหลือร้อยละ 10
- 4) การนำส่งรายได้จากการให้บริการแก่วิสิตกิจในเครือในประเทศฟิลิปปินส์ของสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค เมื่อได้มีการนำส่งเงินรายได้จากการบริการไปยังบริษัทแม่ จะต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ 15
- 5) สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคที่จดทะเบียนกับ Philippine Economic Zone Authority (PEZA) จะได้รับการยกเว้นภาษีจากการส่งเงินกำไรของสาขา
- 6) ลดอัตราภาษีบุคคลธรรมดาเหลือเพียงร้อยละ 15 แก่รายได้ประเภทเงินเดือนค่าจ้างและค่าตอบแทนประเภทอื่น ๆ สำหรับพนักงานต่างด้าวที่ปฏิบัติงานและได้รับเงินได้ดังกล่าวจากการทำงานให้แก่สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค และได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้าในครัวเรือนที่ใช้แล้วและของใช้ส่วนตัว
- 7) พนักงานต่างด้าวที่ปฏิบัติงานที่สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาครวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่แต่งงานโดยมีอายุต่ำกว่า 21 ปี จะได้รับวีซ่า Multiple entry visa เป็นระยะเวลา 3 ปี ทั้งยังได้รับการยกเว้นไม่ต้องรับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนคนต่างด้าว

จากนโยบายต่าง ๆ ทำให้ฟิลิปปินส์สามารถดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (เอฟดีไอ) ได้อย่างเป็นจำนวนมาก ดังที่เห็นได้จากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในช่วงก่อนเกิดการระบาดของโควิด 19 ยังคงเพิ่มขึ้น

⁷⁴ Philippines Board of Investments. What are the activities that an RHO/ROHO can engage in ? [online] Available from : <https://boi.gov.ph/ufaqs/10-what-are-the-activities-that-an-rhq-rohq-can-engage-in/> [16 March 2021]

ต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีบางช่วงที่ชะลอตัวลงไปบ้าง สะท้อนถึงความเชื่อมั่นที่ดีของนักลงทุนต่อเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์
จากรายงานการลงทุนของอาเซียน

บทที่ 5

แนวทางที่เหมาะสมในการออกมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย

5.1 สภาพปัญหาและประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย

5.1.1 มาตรการฝ่ายเดียวในการจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศตามกฎหมายไทย

มาตรการฝ่ายเดียวในการจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือให้บริษัทไทยรับภาระทางภาษีจากเงินปันผลที่ได้จากการลงทุนในต่างประเทศน้อยลงเพื่อให้สามารถแข่งขันกับบริษัทอื่น ๆ ในต่างประเทศได้ ทั้งยังเป็นการช่วยดึงดูดนักลงทุนต่างประเทศให้เข้ามาจดทะเบียนตั้งบริษัทในประเทศไทยเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการยกเว้นภาษีเงินปันผลที่เกิดจากการลงทุนในต่างประเทศ

อย่างไรก็ตามมาตรการดังกล่าวมักจะถูกโต้แย้งว่าเป็นมาตรการที่ขาดความเป็นกลางในการส่งออกทุน เนื่องจาก เป็นการใช้ภาระทางภาษีเป็นตัวเลือกในการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการลงทุนทำให้เกิดการบิดเบือนต่อการตัดสินใจของนักลงทุนในทางเศรษฐกิจ ทั้งยังมีปัญหาว่าไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนให้มาลงทุนในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1) ปัญหาการขาดความเป็นกลางในทางภาษีจากการรับภาระภาษีที่ไม่เท่ากันของเงินปันผล

ระบบภาษีในเชิงเศรษฐกิจจำเป็นต้องมีความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนเป็นหลักสำคัญในการออกนโยบายภาษีต่าง ๆ ของรัฐ หากการจัดเก็บภาษีขาดความเป็นกลางย่อมเป็นการบิดเบือนการตัดสินใจในการลงทุนของนักลงทุน เนื่องจาก การประกอบการตัดสินใจในการเลือกลงทุนของนักลงทุนย่อมขึ้นอยู่กับต้นทุนทางธุรกิจ และ ผลกำไรเป็นสำคัญ นักลงทุนจำเป็นต้องมีการวางแผนการประกอบธุรกิจของตนให้ได้รับกำไรที่มากที่สุด และมีต้นทุนในการประกอบกิจการให้ต่ำที่สุด ภาระทางภาษีจัดเป็นต้นทุนในการลงทุนประการหนึ่งของนักลงทุน เนื่องจาก การจัดเก็บภาษีเป็นการจัดเก็บจากกำไรสุทธิในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีอันส่งผลทำให้กำไรที่ได้จากการประกอบการน้อยลง ด้วยเหตุนี้ทำให้นักลงทุนต้องมีการวางแผนภาษีในการประกอบธุรกิจเพื่อให้ตนเสียภาษีให้แก่รัฐน้อยที่สุด

การกำหนดนโยบายภาษีระหว่างประเทศได้มีการกำหนดให้ความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนเป็นกรอบสำคัญในการออกนโยบายทางภาษีต่าง ๆ โดยมีหลักการที่สำคัญว่าภาษีจะต้องไม่เข้ามาเป็นองค์ประกอบในการ

ตัดสินใจของผู้ลงทุนในการเลือกรูปแบบ หรือ ประเทศในการลงทุน อย่างไรก็ตามความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนจะมีลักษณะและหลักการที่ต่างกันไปในแต่ละระบบภาษีประเทศที่มีระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกจะให้ความสำคัญกับการส่งออกทุนเป็นสำคัญโดยจะต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติระหว่างการลงทุนในประเทศ และการลงทุนในต่างประเทศต่างจากความเป็นกลางของประเทศที่มีระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักอาณาเขตที่ยึดหลักความเป็นกลางในการนำเข้าทุนที่ว่าหากมีการเข้ามาลงทุนภายในประเทศการลงทุนที่เข้ามาจะต้องมีภาระภาษีที่เท่ากันหมด

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีระบบภาษีจากการจัดเก็บภาษีตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกซึ่งโดยหลักการแล้วจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการส่งออกทุนว่าจะต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติระหว่างการลงทุนภายในประเทศและการลงทุนในต่างประเทศ อย่างไรก็ตามหากพิจารณานโยบายทางภาษีต่าง ๆ ของประเทศไทยจะพบว่าประเทศไทยมีการออกนโยบายทางภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุนไว้หลายประการไม่ว่าจะเป็นการลงทุนภายในประเทศหรือการลงทุนในต่างประเทศก็ดี เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 442 หรือพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 576 ทำให้เห็นได้ว่าประเทศไทยไม่ได้มีการมุ่งเน้นการนำเข้าทุน หรือ การส่งออกทุนใดเป็นหลัก แต่กลับมีนโยบายทางภาษีที่ส่งเสริมทั้งการนำเข้าทุนและการส่งออกทุนประกอบกัน

หากเปรียบเทียบกรณีเงินปันผลระหว่างเงินปันผลที่บริษัทไทยได้รับจากต่างประเทศ กับเงินปันผลที่บริษัทไทยได้รับภายในประเทศจะพบว่าเงินปันผลที่บริษัทไทยได้รับภายในประเทศบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลจำเป็นต้องผ่านการเสียภาษีนิติบุคคลภายในประเทศตามแหล่งเงินได้มาก่อน เมื่อมีการจ่ายเงินปันผลบริษัทไทยผู้รับเงินปันผลก็ต้องนำเงินปันผลอันถือว่าเป็นรายได้นั้นมารวมคำนวณเพื่อกำไรสุทธิในการเสียภาษีนิติบุคคลอีก จึงเห็นได้ว่าเงินปันผลจำนวนนี้มีการถูกจัดเก็บภาษีถึงสองครั้ง จึงได้มีการออกมาตรการขจัดภาษีซ้อนลดในรูปแบบการยกเว้นภาษี ตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 การดังกล่าวทำให้บริษัทไทยผู้รับภาษีเงินปันผลจากต่างประเทศมีภาระทางภาษีแค่เพียงเท่าที่จ่ายให้แก่ประเทศแหล่งเงินได้เท่านั้น

สำหรับกรณีภาระทางภาษีเงินปันผลของบริษัทไทยที่ลงทุนภายในประเทศไทยนั้น ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 65 ทวิ (10) ได้กำหนดให้บริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ให้นำเงินปันผลที่ได้จากบริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม และเงินส่วนแบ่งกำไรที่ได้จากกิจการร่วมค้ามารวมคำนวณเป็นรายได้เพียงกึ่งหนึ่งของจำนวนที่ได้ โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นบริษัทจดทะเบียน หรือ บริษัทจำกัดซึ่งถือหุ้นในบริษัทจำกัดผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทจำกัดผู้จ่ายเงินปันผล และบริษัทจำกัดผู้จ่ายเงินปันผลไม่ได้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดผู้รับเงินปันผลไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมเป็นเงินปันผลและเงินส่วนแบ่งกำไรดังกล่าวโดยถือหุ้นที่ก่อให้เกิดเงินปันผลและเงินส่วนแบ่งกำไรนั้นไว้ไม่ถึงสามเดือนนับ

แต่วันที่ได้หุ้นนั้นมาถึงวันมีเงินได้ดังกล่าว หรือได้ออนหุ้นนั้นไปก่อนสามเดือนนับแต่วันที่มีเงินได้ ไม่ต้องนำเงินปันผลที่ได้จากบริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม และเงินส่วนแบ่งกำไรที่ได้จากกิจการร่วมค้ามารวมคำนวณเป็นรายได้

จากประมวลรัษฎากร มาตรา 65ทวิ(10) จะพบได้ว่าการกำหนดเงื่อนไขที่มากและจำกัดกว่าพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่442) พ.ศ. 2548 ที่ได้มีเพียงการกำหนดเงื่อนไขเพียงว่าผู้ที่มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ทั้งหมด ได้แก่ บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยโดยบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดผู้รับเงินปันผลต้องถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนนับแต่วันที่ได้หุ้นนั้นมาจนถึงวันที่ได้รับเงินปันผล ทั้งเงินปันจำนวนดังกล่าวจะต้องเป็นเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศซึ่งเงินปันผลต้องผ่านการเสียภาษีในประเทศของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินในอัตราภาษีไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบห้าของกำไรสุทธิ จึงสามารถใช้ได้กับทุกประเภทกิจการและได้รับยกเว้นทั้งหมดต่างกับมาตรา 65ทวิ(10) ที่ไม่ได้ยกเว้นทั้งหมดทุกกรณี ทั้งยังมีการจำกัดประเภทกิจการที่จะเข้าเงื่อนไขที่เคร่งครัด

เมื่อได้มีการเปรียบเทียบภาระทางภาษีเงินปันผลระหว่างกรณีที่บริษัทได้รับเงินปันผลจากต่างประเทศ ประกอบกับ การที่บริษัทได้รับเงินปันผลจากบริษัทในประเทศจะพบว่าภาระทางภาษีในเงินปันผลมีภาระทางภาษีที่ต่างกัน กล่าวคือ บริษัทไทยที่ได้รับเงินปันผลจากต่างประเทศจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลจึงถูกจัดเก็บแค่จากประเทศแหล่งเงินได้ ส่งผลทำให้มีภาระภาษีที่ต่ำ ต่างจากบริษัทได้รับเงินปันผลจากบริษัทในประเทศที่ได้รับการยกเว้นภาษีในบางกรณี ทำให้ต้องนำเงินนั้นมาคำนวณเพื่อเสียภาษี แม้จะเสียภาษีเพียงแค่ครั้งเดียวจากประเทศแหล่งเงินได้ แต่หากเงินปันผลถูกจ่ายจากประเทศแหล่งเงินได้ที่มีอัตราภาษีต่ำกว่าของประเทศไทยก็ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนของนักลงทุนให้เลือกไปลงทุนในต่างประเทศเพื่อให้ได้รับการยกเว้นเงินปันผลมากกว่าการลงทุนในประเทศไทยอันเป็นการใช้ภาระทางภาษีที่ต่างกันมาเป็นปัจจัยในการตัดสินใจลงทุน

ดังนั้น พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่442) พ.ศ. 2548 ที่ได้บัญญัติให้ใช้วิธีจัดภาษีซ้อนด้วยการยกเว้นจึงมักถูกกล่าวว่าเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติที่ขัดต่อหลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุน หรือ ความเป็นกลางทางระบบเศรษฐกิจ เนื่องจาก การขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธียกเว้นเป็นกฎหมายที่ทำให้ภาระทางภาษีของนักลงทุนน้อยลงกว่าภาระทางภาษีที่ต้องมีการขจัดภาษีซ้ำซ้อน เกิดภาระทางภาษีที่ต่างกันระหว่างการลงทุนภายในประเทศกับการลงทุนภายนอกประเทศการดังกล่าวย่อมเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจเพื่อลงทุนของนักลงทุน ต่างจากการใช้วิธีเครดิตภาษีที่จะทำให้มีความเป็นกลางทางภาษีมากกว่า

2) ปัญหาการกำหนดจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นจะต้องถือเพื่อให้ได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผล

เงินปันผลที่ได้มีความเกี่ยวข้องกับรัฐหลายรัฐไม่ว่าจะมาจากกรณีที่รัฐนั้นเป็นแหล่งเงินได้ หรือ การที่รัฐนั้นเป็นแหล่งเงินที่อยู่ก็ตาม ความเกี่ยวพันดังกล่าวย่อมส่งผลทำให้เงินปันผลจำนวนเดียวกันต้องเสียภาษีให้แก่รัฐที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้เสียภาษีส่งผลให้เงินจำนวนเดียวกันต้องถูกจัดเก็บภาษีมากกว่าหนึ่งครั้ง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีการออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อขจัดภาษีซ้อนที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นมาตรการสองฝ่ายในรูปแบบอนุสัญญาระหว่างประเทศ หรือ มาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวในรูปแบบของการออกกฎหมายภายใน

มาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวเป็นวิธีที่รัฐถิ่นที่อยู่หรือรัฐที่ผู้เสียภาษีมีสัญชาติของรัฐนั้นมักใช้เพื่อช่วยลดภาระทางภาษีโดยมักจะมีวิธีในการขจัดภาษีซ้อนนิยมใช้กันสองวิธีด้วยกัน ได้แก่ วิธีการยกเว้นภาษี และวิธีการเครดิตภาษี วิธีการขจัดภาษีซ้อนทั้งสองวิธีดังกล่าวมักมีการโต้แย้งกันเสมอว่าวิธีใดเป็นวิธีที่ดีที่สุด สำหรับประเทศไทยมาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวสำหรับเงินปันผลจากต่างประเทศจะใช้วิธีขจัดภาษีซ้อนด้วยการยกเว้นภาษีตามที่ได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548

อย่างไรก็ตามได้มีกล่าวว่า การขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้นของไทยนั้น แม้จะมีการยกเว้นภาษีซ้อนทำให้ผู้เสียภาษีไม่ต้องนำเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทต่างประเทศมารวมเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีในประเทศอีก แต่หากพิจารณาตามหลักกฎหมายภาษีอากรจะพบว่า อัตราภาษีของประเทศแหล่งเงินได้ต่ำกว่าอัตราภาษีของประเทศไทยส่งผลให้นักลงทุนไปเลือกลงทุนในประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำกว่าประเทศไทย วิธีการยกเว้นภาษีจึงทำให้เกิดความไม่เป็นกลางทางภาษีระหว่างการลงทุนในประเทศกับการลงทุนต่างประเทศ เพราะตามวิธียกเว้นภาษี ผู้เสียภาษีที่ลงทุนต่างประเทศเสียภาษีในประเทศแหล่งเงินได้เพียงที่เดียวเท่านั้น⁷⁵ การใช้วิธีขจัดภาษีซ้อนด้วยการยกเว้นจึงทำให้ขาดความเป็นกลางทางภาษี ทั้งยังไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนได้จริงจึงควรเปลี่ยนเป็นวิธีการเครดิตภาษี

หากพิจารณาการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวด้วยวิธีการยกเว้นแล้ว จะพบว่าวิธีการยกเว้นภาษีของไทยทำให้ภาระทางภาษีอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับภาระภาษีของประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียอันเป็นประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำและเป็นประเทศที่มีการลงทุนจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก หากพิจารณาอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงโดยเฉลี่ยทั้งในส่วนของภาระภาษีภายในประเทศแหล่งลงทุน และ ภาระภาษีที่เกิดจากการส่งเงินปันผลกลับสู่ประเทศไทยแล้วจะพบว่า อยู่ที่ร้อยละ 36.3 ภายใต้แรงจูงใจภาษีมาตรฐาน และร้อยละ 26.1 ภายใต้แรงจูงใจ

⁷⁵ มณีรัตน์ สวรรค์พนา “ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการขจัดภาษีซ้อนระหว่างประเทศภายใต้ประมวลรัษฎากรของบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งตามกฎหมายไทย”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2552) , หน้า 108

สูงสุด แต่เมื่อมีการยกเว้นภาษีตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 จะทำให้เงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงเฉลี่ยลดลงมาเป็นร้อยละ 24.7 ภายใต้แรงจูงใจภาษีมาตรฐาน และร้อยละ 12.1 ภายใต้แรงจูงใจภาษีสูงสุด ซึ่งอัตราภาษีดังกล่าวอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับอัตราภาษีของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์⁷⁶ จึงทำให้วิธีการขจัดภาษีซ้อนด้วยการยกเว้นเป็นวิธีการที่ทำให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันดึงดูดนักลงทุนกับประเทศสิงคโปร์และประเทศมาเลเซียที่เป็นประเทศที่มีการจัดเก็บอัตราภาษีที่ต่ำได้ หากมีการเปลี่ยนเป็นวิธีเครดิตภาษี แม้จะเป็นวิธีการที่มีความเป็นกลางทางภาษี แต่การเครดิตภาษีดังกล่าวยังคงมีข้อจำกัด ทำให้ไม่สามารถดึงดูดการลงทุนเข้ามาในประเทศไทยจากการจัดตั้งบริษัทในประเทศไทยได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้หลาย ๆ ประเทศเปลี่ยนวิธีการขจัดภาษีซ้อนเงินปันจากต่างประเทศจากเดิมที่เป็นวิธีการเครดิตเป็นวิธีการยกเว้นภาษี

ตารางเปรียบเทียบภาระทางภาษีเงินปันผลจากต่างประเทศที่ได้รับการยกเว้นภาษีและไม่ได้รับการยกเว้นภาษี

แรงจูงใจทางภาษี	ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง	
	ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีตาม พ.ร.ฎ ฉบับที่ 442	ยกเว้นภาษีตาม พ.ร.ฎ ฉบับที่ 442
ภาษีมาตรฐาน	ร้อยละ 36.3	ร้อยละ 24.7
ภาษีสูงสุด	ร้อยละ 26.1	ร้อยละ 12.
		อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับอัตราภาษีของมาเลเซียและสิงคโปร์ (ร้อยละ 25.6 ภายใต้แรงจูงใจภาษีมาตรฐาน และร้อยละ 12.9 ภายใต้แรงจูงใจภาษีสูงสุด)

อย่างไรก็ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 ยังคงมีปัญหาที่ทำให้ไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาในประเทศไทยได้อย่างเต็มที่ ปัญหาดังกล่าวมาจากการกำหนดเงื่อนไขของบริษัทที่มีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลที่ได้จ่ายมาจากต่างประเทศ โดยได้กำหนดว่าบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลก็ต่อเมื่อถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล การกำหนดจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นต้องถือเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงนั้นอันเป็นการกำหนดจำนวนสัดส่วนการถือหุ้นใน

⁷⁶ พนิดา ร้อยดวง. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลกับการลงทุนทางตรงของธุรกิจไทย. *TSRI Policy Brief* 9 (2562) : 5.

บริษัทผู้จ่ายเงินปันผลที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง เนื่องจาก การที่นักลงทุนจะสามารถถือหุ้นจำนวนถึงร้อยละ 25 ได้นั้นจำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมากในการลงทุนซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถที่จะลงทุนเป็นจำนวนเยอะได้จึงไม่อาจใช้มาตรการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้นได้ส่งผลต่อการดึงดูดนักลงทุนให้มาลงทุนในประเทศไทย

หากพิจารณาจำนวนสัดส่วนของหุ้นที่ผู้ถือหุ้นต้องถือเพื่อได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลกับประเทศต่าง ๆ ที่ใช้วิธีการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้นจะพบว่าประเทศอื่น ๆ มีการกำหนดจำนวนสัดส่วนของหุ้นที่ผู้ถือหุ้นต้องถือเพื่อได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผล ไม่เท่ากับประเทศไทย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่กำหนดสัดส่วนผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ประเทศออสเตรเลีย ประเทศฝรั่งเศสไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ประเทศ จากการพิจารณาในหลาย ๆ ประเทศพบว่ามีกำหนดสัดส่วนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นต้องถือเพื่อที่จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลจากต่างประเทศอยู่ในอัตราเฉลี่ยที่ร้อยละ 10 – 15 ของหุ้นทั้งหมด

การที่ประเทศไทยมีการกำหนดสัดส่วนผู้ถือหุ้นไว้เช่นนี้ ย่อมส่งผลให้ไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักลงทุนเลือกประเทศอื่นที่มีการกำหนดจำนวนหุ้นที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในการลงทุนแทนประเทศไทยเพื่อให้มีภาระทางภาษีที่ต่ำที่สุดสำหรับการลงทุน ทั้งยังไม่เป็นการส่งเสริมให้นักลงทุนไทยให้สามารถทัดเทียมกับนักลงทุนต่างประเทศได้อันเป็นการขัดต่อวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้

5.1.2 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศของไทย

แม้พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 ว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศจะมีการออกมาแทนที่พระราชกฤษฎีกาที่ว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Operating Headquarters : ROH) , สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters : IHQ), บริษัทการค้าระหว่างประเทศ. (International Trading Center : ITC) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของโครงการต่อต้านการกีดกันฐานภาษีและการโยกย้ายกำไร (BEPS) ขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) แต่ก็ยังคงพบประเด็นสำคัญที่ทำให้พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการดึงดูดนักลงทุนให้ใช้ไทยเป็นฐานในการลงทุน ได้แก่

- 1) ปัญหาการไม่สามารถดึงดูดเงินลงทุนได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre : IBC)

การจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ(International Business Centre : IBC) มีวัตถุประสงค์เพื่อการดึงดูดนักลงทุนให้ใช้ประเทศไทยเป็นฐานในการลงทุนในรูปแบบการลงทุนโดยตรง ที่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจโดยรวมได้เป็นอย่างดี เกิดสภาพคล่องทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นรูปแบบการลงทุนที่ทำให้เงินลงทุนดังกล่าว

ไหลเวียนในระบบเศรษฐกิจของประเทศได้นาน ทั้งยังทำให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญขององค์กรธุรกิจต่างชาติมาสู่คนในชาติ ส่งผลให้แรงงานนั้นมีศักยภาพและเข้มแข็งด้วยเหตุนี้จึงมีการออกพระราชกฤษฎีกา เพื่อดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นสามารถแข่งขันกับประเทศสิงคโปร์ที่เป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนขนาดใหญ่

ก่อนที่จะมีการออกกฎหมายเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศ หรือ IBC ประเทศไทยได้เคยมีการออกมาตรการทางภาษีเพื่อจูงใจให้มีการใช้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการลงทุนมาก่อนตามที่ได้มีการบัญญัติพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 586 ขึ้น อย่างไรก็ตามกฎหมายฉบับดังกล่าวกลับพบปัญหาหลายประการไม่ว่าจะเป็นการสูญเสียรายได้ของรัฐจากการให้สิทธิประโยชน์ที่มากเกินไป และยังเกิดการใช้กฎหมายฉบับดังกล่าวโดยมิชอบ ทำให้ถูกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) จัดให้นโยบายดังกล่าวเป็นนโยบายทางภาษีที่อัตราย นอกจากนี้แล้วนโยบายดังกล่าวยังไม่ประสบความสำเร็จในการดึงดูดนักลงทุนให้ใช้ประเทศไทยเป็นฐานในการลงทุนได้ตามวัตถุประสงค์

สาเหตุที่ทำให้พระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าวไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนให้ใช้ประเทศไทยเป็นฐานในการลงทุนได้เกิดจากการที่ไม่มีกฎหมายกำหนดเงื่อนไขในการจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศให้นำเงินทุนเข้ามาในระบบ คงมีเพียงการกำหนดประเภทกิจการ ค่าใช้จ่าย และทุนจดทะเบียนเพื่อที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายเท่านั้น จึงทำให้มีบริษัทที่ได้มีการดำเนินธุรกิจในประเทศไทยอยู่แล้ว มาดำเนินการแยกส่วนของการบริหารต่าง ๆ ออกมาจากบริษัทเดิมเป็นบริษัทใหม่เพื่อขอจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ดังที่เห็นได้จากรายชื่อบริษัทที่ได้มีการขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคบางส่วนดังนี้⁷⁷ เช่น

- 1) บริษัทไมเนอร์ โฮเทล กรุ๊ป จำกัด
- 2) บริษัท ซานซ์ เทรดิง แอนด์ เอ็นจิเนียริง จำกัด
- 3) บริษัท ชำนาญกิจ จำกัด
- 4) บริษัท พานาโซนิค แมเนจเม้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด
- 5) บริษัท โยโกฮามา เอเชีย จำกัด
- 6) บริษัท บำรุงราษฎร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
- 7) บริษัท ดีเคเอสเอช รีเจอเนล ออฟฟิส จำกัด เป็นต้น

⁷⁷ รายชื่อผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจ สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค [ออนไลน์] แหล่งที่มา :<https://www.dataforthai.com/business/objective/70103>

สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคที่ได้กล่าวไปแล้วเป็นส่วนเป็นบริษัทที่ได้มีการประกอบกิจการในไทยอยู่แล้ว แม้จะมีการเข้ามายื่นขอจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศและมีการบริหารงานจริง แต่กลับพบว่าไม่ได้มีการนำเงินทุนเข้ามาใช้ในประเทศแต่ประการใด ทั้งเมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่มีการเลิกกิจการ การดังกล่าวยอมทำให้การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ที่ต้องการให้เกิดการลงทุนโดยตรงเพื่อให้เกิดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจได้ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการออกพระราชกฤษฎีกาเพื่อมายกเลิกนโยบาย และ ออกพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 674 เพื่อแก้ไขการให้สิทธิประโยชน์ หรือเงื่อนไขบางประการให้สามารถดึงดูดนักลงทุนได้ตามวัตถุประสงค์ และเพื่อป้องกันการถูกจัดให้เป็นภาษีอัตราก้าวหน้าก็ตาม แต่การแก้ไขดังกล่าวกลับไม่พบว่ามี การแก้ไขเงื่อนไขที่จะส่งผลให้การจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่ว่าด้วยการเกิดการลงทุนในประเทศด้วยเงินลงทุนจำนวนใหม่

ในการนี้พบว่าผู้ประกอบการที่ได้ยื่นคำขอเข้ามาเป็นศูนย์กลางบริหารระหว่างประเทศตามกฎหมาย ฉบับใหม่หรือยื่นขอเปลี่ยนสิทธิพิเศษจากสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Operating Headquarters : ROH) , สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters : IHQ), บริษัทการค้าระหว่างประเทศ (International Trading Center : ITC) เป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Centre : IBC) เป็นจำนวนมากยกตัวอย่างบริษัทที่ได้ยื่นคำขอเป็นศูนย์กลางบริหารระหว่างประเทศ ได้แก่⁷⁸

- บริษัท อาเคโอบโน โคออปเพอเรชั่น (ประเทศไทย)
- บริษัท ซีอาร์ เอเชีย กรุป อาร์โอเอส (ประเทศไทย) จำกัด
- บริษัท ไอเคโอ ทอมป์สัน เอเชีย จำกัด
- บริษัท อินแอ็ค (ประเทศไทย) จำกัด

จากรายชื่อบริษัทที่ได้มีการขอใหม่จะพบว่าบางส่วนเป็นบริษัทที่เคยประกอบกิจการในไทยอยู่แล้ว แต่มีการจดทะเบียนตั้งบริษัทใหม่เพื่อเป็นบริษัทที่จะประกอบกิจการตามที่กำหนด และ เพื่อความสะดวกสบายในการแยกบัญชีเพื่อเสียภาษีเท่านั้น จึงเป็นเพียงการปรับโครงสร้างบริษัทมิได้มีการนำเอาทุนเข้ามาแต่ประการใด ทั้งการที่มีการขอเปลี่ยนสิทธิต่าง ๆ เป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศได้ก็มิได้มีการนำทุนเข้ามาในระบบเพิ่มเติมแต่ประการใด เนื่องจาก มาตรการแต่เดิมมิได้มีการให้เงินเข้ามาในระบบอยู่แล้ว แม้จะมี ค่าบริการแต่ก็เป็นเพียงรายได้เข้ามาไม่ได้เป็นการลงทุนในระบบที่เหมือนการตั้งสำนักงานที่ก่อให้เกิดการจ้างงาน เกิดการลงทุนในสินทรัพย์ที่แปรเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ยากทำให้มีเงินไหลเวียนในระบบได้นาน

⁷⁸ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. ฐานข้อมูลของบริษัทที่ได้รับการส่งเสริม. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : https://www.boi.go.th/index.php?page=search_promoted&primary_select=C_NAME&primary_sort=asc&secondary_select=OFF_PR O&secondary_sort=asc&language_search=Thai&province=กรุงเทพมหานคร&keyword=IBC

การดังกล่าวย่อมส่งผลทำให้มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศของไทยไม่สามารถดึงดูดเงินลงทุนจำนวนใหม่ให้เข้ามาในระบบเศรษฐกิจได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศ แม้จะเคยมีการยกเลิกกฎหมายที่เคยมีปัญหาและออกเป็นกฎหมายฉบับปัจจุบันแล้วก็ตาม

2) ปัญหาการกำหนดระยะเวลาเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจ

ปัจจุบันการประกอบธุรกิจไม่ได้มีการประกอบกิจการจำกัดแค่ภายในประเทศใดประเทศหนึ่ง บางธุรกิจมีการประกอบธุรกิจไปทั่วโลก การบริหารงาน ต่าง ๆ จึงต้องมีการติดต่อประสานงานระหว่างกัน อย่างไรก็ตามการที่บริษัทบางบริษัทมีการประกอบธุรกิจทั่วโลกอาจเป็นการยากในการบริหาร หรือ ควบคุม จึงได้มีการตั้งบริษัทเพื่อจัดการบริหารต่าง ๆ ไว้ในภูมิภาคต่าง ๆ แต่ละประเทศจึงได้มีการออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้มีการตั้งบริษัทในประเทศตนเพื่อส่งเสริมให้มีการลงทุนในประเทศ

ประเทศไทยก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้มีการออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อดึงดูดนักลงทุนให้มายังประเทศไทย ดังที่หมายเหตุท้ายพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 ซึ่งให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับดังกล่าวว่ามีการบัญญัติเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศที่ ประกอบกิจการให้บริการด้านบริหาร และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรืออาจเป็นแกวีสาทกิจในเครือ หรือประกอบกิจการการค้าระหว่างประเทศอันจะทำให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการลงทุนทางธุรกิจในระดับภูมิภาคและในระดับโลก เพื่อให้มีเงินหมุนเวียนเกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจโดยนำการให้สิทธิประโยชน์ทั้งทางภาษี และ มีใช้ภาษีมาใช้ในการดึงดูดนักลงทุนให้มีการลงทุนโดยคาดหวังให้มีการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อให้เกิดเงินไหลเวียนในระบบส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวม

การให้สิทธิพิเศษสำหรับการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศประเทศ (International Business Centre : IBC) จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นระยะเวลา 15 รอบระยะเวลาบัญชี นับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดี หรือ กำหนดระยะเวลา 15 ปี นั้น เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 15 รอบระยะเวลาบัญชีแล้วจะไม่สามารถได้รับสิทธิประโยชน์ต่อไปได้ทำให้เกิดการย้ายฐานการลงทุนไปยังประเทศใหม่เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากประเทศอื่นต่อ หากเปรียบเทียบกับมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุนของต่างประเทศ เช่น ประเทศสิงคโปร์ ประเทศฟิลิปปินส์ จะพบว่ามีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่นานกว่าประเทศไทย เช่น ประเทศสิงคโปร์จะให้ระยะเวลานานถึง 40 ปีอันเป็นระยะเวลาที่ทำให้มีบริษัทที่เข้ามาใช้ประเทศสิงคโปร์มาเป็นฐานมีสินทรัพย์ในประเทศที่มาก ทั้งยังมีความเชี่ยวชาญในการประกอบธุรกิจในประเทศทำให้หากครบกำหนดระยะเวลาแล้วยังคงดำเนินกิจการต่อไป ต่างจากประเทศไทยที่ให้สิทธิประโยชน์เพียง 15 ปีเท่านั้น การที่ประเทศไทยให้สิทธิประโยชน์ด้วยระยะเวลาที่น้อยกว่าย่อมไม่สามารถดึงดูดนักธุรกิจได้ในระยะยาว

นอกจากนี้การที่ให้สิทธิประโยชน์เป็นระยะเวลา 15 ปี โดยไม่มีการตรวจสอบถึงคุณสมบัติของศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศในช่วงระหว่างระยะเวลาที่ให้สิทธิประโยชน์อันอาจทำให้การประกอบธุรกิจไม่มีคุณสมบัติเป็นไปตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ แม้จะมีการกำหนดคุณสมบัติศูนย์กลางทางธุรกิจที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ว่าจำเป็นต้องมีรายจ่ายขั้นต่ำเพื่อขอสิทธิประโยชน์ทางภาษี แต่การกำหนดเช่นนี้ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากหากรายจ่ายมีไม่ครบก็คงเพียงไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ แต่หากต่อมารายจ่ายครบก็จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีแต่เดิม แต่คุณสมบัติอื่น ๆ จะไม่ได้มีการตรวจสอบว่าดำเนินการจริง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศหรือไม่

การกำหนดระยะเวลาเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจ IBC จึงต้องนำมาพิจารณาว่าระยะเวลา 15 ปี ที่พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 ได้กำหนดไว้เพียงพอหรือไม่ ทั้งการให้สิทธิประโยชน์เป็นระยะเวลา 15 ปีเลย โดยไม่จำเป็นต้องมาขอต่อจะเป็นการทำให้เกิดการใช้มาตรการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศ (IBC) โดยมีขอบด้วยวิธีการการขอสิทธิประโยชน์ไปก่อนแต่ภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานกิจการ หรือ ไม่ได้มีคุณสมบัติตามที่ได้กำหนดไว้แล้ว แต่ยังคงได้รับสิทธิประโยชน์อยู่

3) ปัญหาการยกเว้นภาษีเงินปันผลที่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศได้รับจากวิสาหกิจในเครือ

ตามหลักการทั่วไปแล้วเงินปันผลที่บริษัทไทยได้รับจากต่างประเทศจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลทำให้ผู้รับเงินปันผลไม่จำเป็นต้องนำเงินปันผลดังกล่าวมารวมกับรายได้เพื่อยื่นเสียภาษีนิติบุคคลตามรอบระยะบัญชี อย่างไรก็ตามการจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีด้วยการยกเว้นภาษีดังกล่าวได้นั้น จะต้องมีเงื่อนไขเป็นไปตามที่พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 ได้กำหนดไว้อันมีเงื่อนไขที่สำคัญประการหนึ่ง คือ เงินปันผลจำนวนดังกล่าวจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลได้ก็ต่อเมื่อเงินปันผลนั้นต้องมาจากกำไรสุทธิที่มีการเสียภาษีในประเทศของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผล โดยอัตราภาษีดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบห้าของกำไรสุทธิ ทั้งนี้ ไม่ว่าประเทศของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลจะมีกฎหมายลดหรือยกเว้นภาษีสำหรับกำไรสุทธิให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นหรือไม่ก็ตาม

อย่างไรก็ตามในกรณีของศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (IBC) ก็ได้มีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่เงินปันผลที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครือตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 มาตรา 8 โดยไม่ได้มีการกำหนดถึงเงื่อนไขใด ๆ เป็นการพิเศษเพื่อให้ได้รับการยกเว้นเงินปันผลที่ได้จากวิสาหกิจในเครือ เพียงแค่มีการจำกัดความถึงวิสาหกิจในเครือเท่านั้น

การที่พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 มิได้กำหนดเงื่อนไขในการได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลเหมือนดังพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 โดยเฉพาะเงื่อนไขที่ว่าเงินปันผลที่จะได้รับการยกเว้น

ภาษีต้องผ่านการเสียภาษีมาแล้วในประเทศแหล่งเงินได้ การดังกล่าวย่อมเป็นช่องว่างที่ทำให้มีการไปตั้งวิสาหกิจในเครือในประเทศที่มีอัตราภาษีที่ต่ำมาก รวมไปถึงดินแดนปลอดภาษี ทำให้เงินปันผลจำนวนดังกล่าวไม่ถูกจัดเก็บภาษีเลย อันส่งผลทำให้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้อาจถูกมองว่าเป็นนโยบายทางภาษีที่อันตรายส่งผลทำให้นักลงทุนเกิดการไม่ไว้วางใจถึงนโยบายดังกล่าวว่าจะถูกยกเลิก แก้ไขเมื่อใด

5.2 แนวทางที่เหมาะสมในการในการพัฒนามาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย

5.2.1 มาตรการฝ่ายเดียวในการขจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศตามกฎหมายไทย

- 1) ความเหมาะสมของการออกมาตรการทางภาษีเพื่อยกเว้นภาษีให้แก่เงินปันผลที่ได้รับจากต่างประเทศกับหลักความเป็นกลางในการระบบภาษี

การที่แต่ละประเทศทั่วโลกมีการใช้ระบบภาษีที่ต่างกันย่อมส่งผลให้การลงทุนในแต่ละประเทศมีภาระทางภาษีที่ต่างกันโดยประเทศที่มีระบบภาษีจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกจะมีภาระทางภาษีที่มากกว่าประเทศที่มีระบบภาษีตามหลักอาณาเขตประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่ใช้ระบบภาษีจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกทำให้นิติบุคคลที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งในบริษัทไทย (มีสัญชาติไทย) จำต้องนำเงินที่ได้ทั่วโลกมาคำนวณเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล แม้เงินจำนวนนั้นจะไม่ได้มีแหล่งกำเนิดในประเทศไทยก็ตาม จึงทำให้เงินได้ดังกล่าวต้องเสียภาษีถึงสองครั้งให้แก่ประเทศไทยและประเทศแหล่งเงิน ต่างจากระบบภาษีตามหลักอาณาเขตที่เสียเพียงภาษีครั้งเดียวหากเงินเกิดขึ้นในรัฐนั้น นักลงทุนจึงมักนิยมไปลงทุนในประเทศที่มีระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขตจึงจำเป็นต้องมีการขจัดภาษีซ้อนเพื่อให้สามารถแข่งขันกับประเทศที่ใช้ระบบเหล่านั้นได้

การขจัดภาษีซ้อนเป็นการออกนโยบายทางภาษีของรัฐซึ่งโดยหลักแล้วรัฐจำเป็นต้องมีการออกแบบนโยบายทางภาษีของตนให้มีความสอดคล้องกับหลักการทางภาษีโดยเฉพาะนโยบายทางภาษีที่เป็นการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีต่าง ๆ แก่นักลงทุนเพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนไม่ว่าจะเป็นการลงทุนภายในประเทศ หรือ ลงทุนต่างประเทศ ที่ทำให้เกิดการ เคลื่อนย้ายทุน นโยบายเช่นนี้โดยหลักการแล้วจำเป็นต้องให้มีความสอดคล้องกับหลักเป็นกลางทางภาษีที่มุ่งเน้นไม่ให้อุปสรรคทางภาษีอากรเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจของนักลงทุนในการเลือกประเทศในการลงทุนอันเป็นการบิดเบือนการตัดสินใจของนักลงทุน เพื่อให้ภาษีอากรไม่ขัดขวางการเคลื่อนย้ายทุน อย่างเป็นอิสระจึงมีหลักการว่ารัฐแต่ละรัฐจำเป็นต้องมีการออกนโยบายทางภาษีที่สอดคล้องกับหลักความเป็นกลางทางภาษี หรือ ความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุน

มาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน ได้แก่ วิธีการยกเว้น และวิธีการเครดิตภาษี โดยวิธีการเครดิตภาษีถูกจัดว่าเป็นวิธีการที่มีความเป็นกลางทางภาษี เนื่องจาก เป็นวิธีการที่ไม่ได้ทำให้ภาระทางภาษีที่เกิดจากการลงทุนภายในประเทศและต่างประเทศมีภาระที่ต่างกัน แต่หากพิจารณาเปรียบเทียบกับมาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวด้วยวิธีการยกเว้นแล้วจะพบว่าในแง่มุมมองของนักลงทุนการใช้วิธีการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้นจะให้ผลประโยชน์แก่ตนมากกว่า กล่าวคือหากเงินได้นั้นไม่ได้เกิดในประเทศที่ใช้ระบบภาษีตามหลักอาณาเขตจะมีการเสียภาษีให้แก่ประเทศแหล่งเงินได้เพียงแค่ครั้งเดียวเท่านั้นโดยไม่จำเป็นต้องเสียให้ประเทศถิ่นที่อยู่อีกจึงมีการเสียภาษีเพียงครั้งเดียวเท่านั้น การที่แต่ละประเทศมีการใช้มาตรการขจัดภาษีซ้อนที่แตกต่างกันซึ่งโดยส่วนใหญ่ใช้มักขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้นย่อมทำให้นักลงทุนที่ไปลงทุนในต่างประเทศมีภาระทางภาษีที่ต่ำกว่าประเทศที่ใช้ระบบเครดิต หากเป็นวิธีการเครดิตจะทำให้ภาระภาษีที่ได้เสียในประเทศแหล่งเงินได้ถูกหักออกเฉพาะส่วนที่ทับซ้อนเท่านั้น ทำให้หลาย ๆ ประเทศ แม้แต่ประเทศสหรัฐอเมริกาที่มุ่งเน้นความเป็นกลางในการส่งออกทุนโดยการใช้วิธีขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีเครดิตภาษีก็เปลี่ยนมาใช้วิธีการยกเว้นแทนที่ ด้วยสาเหตุที่ว่าระบบการเก็บภาษีเนื่องจากการเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ แม้จะมีการใช้วิธีเครดิตเพื่อขจัดภาษีซ้อนแต่ระบบภาษีก็ยังคงสร้างความบิดเบือนอยู่สองประการ ได้แก่ การกีดกันการส่งผลกำไรกลับเข้ามาในประเทศ และการเคลื่อนย้ายทุนออกไปนอกสหรัฐอเมริกาผ่านการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในต่างประเทศ หรือที่เรียกว่า “Inversion” ทำให้เกิดการย้ายฐานไปยังประเทศที่ใช้ระบบภาษีตามหลักอาณาเขต

การดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นได้ว่าการออกนโยบายทางภาษีที่รัฐต้องออกแบบให้มีความเป็นกลางทางภาษีเพื่อให้ภาษีอากรไม่ขัดขวางการเคลื่อนย้ายทุนอย่างเป็นอิสระนั้นขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละประเทศว่าให้ความสำคัญกับความเป็นกลางในระบบภาษีหรือการดึงดูดนักลงทุน โดยต้องพิจารณาระบบการจัดเก็บภาษีและบริบททางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ หากต้องการความเป็นกลางในการส่งออกทุนด้วยการใช้วิธีเครดิตภาษีย่อมไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนได้เทียบเท่ากับประเทศอื่นที่ใช้มาตรการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้น หรือ ประเทศที่มีการใช้ระบบภาษีตามหลักอาณาเขต ทั้งวิธีการขจัดภาษีซ้อนด้วยการเครดิตภาษียังมีวิธีการที่ซับซ้อนกว่าวิธีการยกเว้นจึงไม่เอื้ออำนวยต่อนักลงทุนในการประกอบกิจการ

หากพิจารณาถึงสภาพเศรษฐกิจประเทศไทยตามรายงานภาวะเศรษฐกิจไทยของธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่าภาวะเศรษฐกิจไทยในปัจจุบันมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ชะลอลงตั้งตั้งแต่ พ.ศ. 2561 ทั้งการลงทุนจากต่างประเทศก็มีการลดลงตามลำดับจากที่แต่เดิมมีสัดส่วนอยู่ที่ 29 % ในพ.ศ. 2553 กลับหดตัวลงเหลือเพียง 10% ในปี 2562 และคาดว่าจะมีการสัดส่วนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการประสพภาวะการณ์การไหลออกของเงินทุน จากการที่นักลงทุนต่างประเทศที่ได้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยและนักลงทุนไทยได้ย้ายการลงทุนไปในประเทศอื่นที่มีปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาษี แรงงาน ที่ดีกว่า การย้ายฐานการผลิตในอุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมถึงรายรับของประเทศที่มาจากการท่องเที่ยวเป็นหลักก็ลดลงจากการระบาดของโรคระบาดทั้งการที่ประเทศที่กำลัง

พัฒนาหลาย ๆ ประเทศได้มีออกนโยบายต่าง ๆ เพื่อแย่งสัดส่วนการลงทุนแล้ว. จะพบได้ว่าต้องมีส่งเสริมให้เกิดการไหลเวียนเงินในระบบเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น หากมีใช้วิธีการขจัดภาษีซ้อนด้วยการยกเว้นภาษีแล้วย่อมไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนให้มาตั้งบริษัทในประเทศ หรือช่วยเหลือนักลงทุนไทยในการแข่งขันได้เท่าเทียมกับประเทศที่ใช้ระบบภาษีตามหลักอาณาเขตทำให้ประเทศไทยต้องเน้นส่งเสริมการลงทุนในประเทศมากยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องออกมาตรการทางภาษีต่าง ๆ เพื่อดึงดูดให้เกิดการลงทุนภายในประเทศมากยิ่งขึ้น แม้ว่าการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ จะทำให้ภาระทางภาษีจากการลงทุนในประเทศ และ ภาระทางภาษีจากการลงทุนในต่างประเทศไม่เท่ากันอันขัดต่อหลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุน แต่หากพิจารณาถึงระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันย่อมมีความจำเป็นที่ต้องออกมาตรการทางภาษีต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการลงทุน และให้นักลงทุนที่ได้ลงทุนในประเทศสามารถสร้างการแข่งขันในการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการย้ายการลงทุนไปยังประเทศอื่น

หากประเทศไทยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีให้สอดคล้องกับหลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนด้วยการเปลี่ยนมาตรการขจัดภาษีซ้อนฝ่ายเดียวจากวิธีการยกเว้นมาเป็นวิธีการเครดิตแม้วิธีการเครดิตจะสอดคล้องกับหลักความเป็นกลางในระบบภาษีแต่การดังกล่าวย่อมส่งผลต่อการดึงดูดนักลงทุนให้มาลงทุนภายในประเทศน้อยลง ส่งผลต่อเงินที่ไหลเวียนในระบบที่จะน้อยลง ทั้งยังทำให้เกิดการย้ายเงินลงทุนไปนอกประเทศที่มีปัจจัยอื่น ๆ เช่น แรงงาน สาธารณูปโภคที่ใกล้เคียงกัน และมีภาระทางภาษีที่ต่ำกว่า เพื่อให้ได้มีภาระทางภาษีอันเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ในการพิจารณาเลือกประเทศในการลงทุนที่ต่ำกว่าประเทศไทย ดังที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเคยประสบมาก่อนมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขจัดภาษีซ้อนเป็นการยกเว้นเงินปันผลจากต่างประเทศ

ด้วยเหตุนี้แล้วการที่ประเทศไทยได้มีการออกพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 442 เพื่อขจัดภาษีซ้อนให้แก่เงินปันผลที่บริษัทไทยได้รับจากต่างประเทศด้วยวิธีการยกเว้นภาษีย่อมเป็นวิธีการที่เหมาะสมแก่สภาพเศรษฐกิจในประเทศไทยในปัจจุบันที่ประสบปัญหาการไหลออกของเงินทุน ช่วยดึงดูดการลงทุนทั้งจากนักลงทุนในประเทศไทยไม่ให้ย้ายฐานการลงทุนไปยังประเทศอื่น และนักลงทุนต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการดึงเงินที่นักลงทุนไปกักเก็บไว้ในประเทศที่เป็นดินแดนปลอดภาษีให้กลับมายังประเทศไทยด้วยแม้วิธีการยกเว้นจะเป็นวิธีการที่ขัดต่อหลักความเป็นกลางในการเคลื่อนย้ายทุนก็ตาม อย่างไรก็ตามพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าวก็ยังคงมีประเด็นที่ไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพอันเนื่องมาจากการกำหนดเงื่อนไขจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นจะต้องถือเพื่อให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินปันผล

- 2) ปัญหากำหนดจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นจะต้องถือเพื่อให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินปันผล

การที่พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 442 ได้กำหนดเงื่อนไขการใช้วิธียกเว้นภาษีเงินปันผลจากต่างประเทศโดยกำหนดให้บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยผู้รับเงินปันผลต้องถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนนับแต่วันที่ได้หุ้นนั้นมาจนถึงวันที่ได้รับเงินปันผลจึงจะได้รับการยกเว้นภาษีนั้น จะพบว่ามีการกำหนดจำนวนสัดส่วนผู้ถือหุ้นที่มากเกินไป การกำหนดเงื่อนไขสัดส่วนผู้ถือหุ้นถึงร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงย่อมไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เนื่องจาก การจะถือหุ้นในจำนวนถึงร้อยละยี่สิบห้าได้นั้นจำเป็นต้องมีการใช้เงินในการลงทุนเพื่อเข้าไปถือหุ้นเป็นจำนวนมาก จึงเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมการลงทุน

การที่ประเทศไทยมีการกำหนดให้บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยผู้รับเงินปันผลต้องถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลนั้นเป็นการกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับประมวลรัษฎากรมาตรา 65ทวิ(10) ที่ให้บริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยไม่ต้องนำเงินปันผลที่ได้จากบริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยมารวมคำนวณเป็นรายได้ โดยกำหนดเงื่อนไขให้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 อันเป็นการกำหนดสัดส่วนการถือหุ้นเพื่อให้มีการลงทุนในระดับที่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมหรือควบคุมการดำเนินงานกิจการได้จริงมิใช่เพียงผิวเผินโดยมิได้คำนึงจำนวนสัดส่วนที่สามารถทำให้เกิดการกระตุ้นการลงทุนได้จริง

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงการให้คำนิยามของการลงทุนโดยตรงขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) จะพบว่าได้มีการให้คำนิยามของการลงทุนโดยตรงว่าหากมีการลงทุนที่มีการใช้เกณฑ์อำนาจในการออกเสียง หรือ จำนวนหุ้นที่ผู้รับเงินปันผลได้ถือไว้ในบริษัทที่จ่ายเงินปันผลในการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ หรือการพิจารณาถึงนิยามของการลงทุนโดยตรงแล้ว การจะถือว่าเป็นการลงทุนจำเป็นต้องมีการถือหุ้นอย่างน้อย 10%⁷⁹ การกำหนดจำนวนสัดส่วนไว้แค่เพียง 10% ย่อมเป็นการแสดงให้เห็นได้ว่าการจะถือว่ามี การเข้าไปลงทุนกันจริงไม่จำเป็นต้องถึงกับขนาดที่เข้าไปมีส่วนร่วมควบคุมในกิจการได้ การที่ถือหุ้นอย่างน้อย 10% ย่อมเพียงพอต่อการเข้าไปลงทุนแล้ว นอกจากนี้หากพิจารณาประเทศต่าง ๆ ที่ได้ใช้วิธีการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้นจะพบว่าประเทศที่มีการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้นจะมีการกำหนดเงื่อนไขจำนวนหุ้นที่ผู้ได้รับปันผลต้องถือเพื่อได้รับการยกเว้นภาษีน้อยกว่าประเทศไทย เช่น ประเทศออสเตรเลีย ประเทศฟินแลนด์ที่กำหนดจำนวนหุ้นที่ผู้ได้รับปันผลต้องถือไม่น้อยกว่าร้อยละ 10% หรือ ประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดจำนวนหุ้นที่ผู้ได้รับปันผลต้องถือไม่น้อยกว่าร้อยละ 15% อันแสดงให้เห็นถึงการกำหนดจำนวนสัดส่วนผู้ถือหุ้นที่มุ่งเน้นให้เกิดการกระตุ้น

⁷⁹ OECD. *OECD Benchmark Definition of Foreign Direct Investment*. [Online], 2008 . Available from : <https://www.oecd.org/daf/1nv/investmentstatisticsandanalysis/40193734.pdf>

การลงทุนและการให้คำนิยามของการลงทุนที่ไม่จำเป็นต้องถึงขนาดเข้าไปมีส่วนในการควบคุมกิจการของบริษัทผู้จ่ายเงินปันผล

การที่ประเทศไทยจะสามารถทำให้พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 442 สามารถดึงดูดนักลงทุนได้จริงนั้นจำเป็นต้องมีการแก้ไขจำนวนหุ้นที่ผู้ได้รับปันผลต้องถือเพื่อได้รับการยกเว้นภาษีให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่นักลงทุนสามารถไปลงทุนในประเทศอื่นได้ การที่องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ได้มีการให้คำนิยามของการลงทุนทางตรงว่าควรถือหุ้นไม่น้อยกว่า 10% แสดงให้เห็นว่าการที่จะได้รับยกเว้นเงินปันผลนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นกรณีที่ผู้ได้รับเงินปันผลนั้นถือหุ้นมากถึงขนาดที่มีอำนาจในการควบคุมกิจการแต่ประการใด จึงควรปรับลดสัดส่วนดังกล่าวลงมา ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ จะมีการกำหนดจำนวนหุ้นที่ถือไว้ในบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลไว้ไม่น้อยกว่า 10% การที่ประเทศไทยจะสามารถแข่งขันแย่งสัดส่วนการลงทุนจากประเทศอื่นได้จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขพระราชกฤษฎีกา ฉบับ 442 โดยกำหนดให้บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยผู้รับเงินปันผลต้องถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินปันผลเพื่อให้ได้รับมาตรการขจัดภาษีซ้อนด้วยวิธีการยกเว้น เพื่อเป็นการกระตุ้นการลงทุนและให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ต้องการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและดึงดูดการลงทุน

5.2.2 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศของไทย

- 1) ปัญหาการไม่สามารถดึงดูดเงินลงทุนได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศ

จากข้อมูลพบว่าบริษัทที่ได้มีการขอจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศบางส่วนเป็นบริษัทที่เคยประกอบกิจการในไทยอยู่แล้ว แต่ได้มีการแบ่งแยกส่วนการบริหารออกมาจดทะเบียนตั้งบริษัทใหม่เพื่อเป็นบริษัทที่จะประกอบกิจการเฉพาะส่วนตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 674 และ เพื่อความสะดวกสบายในการแยกบัญชีบริษัทเพื่อยื่นเสียภาษีประจำปีเท่านั้น การกระทำดังกล่าวจึงเป็นเพียงการปรับโครงสร้างของบริษัทมิได้มีการนำเอาทุนจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศแต่ประการใด ทั้งกิจการที่มีการขอเปลี่ยนสิทธิต่าง ๆ เป็น IBC ก็มีได้มีการนำทุนเข้ามาในระบบตั้งแต่กฎหมายฉบับเดิมแล้ว แม้บริษัทได้ขอจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจจะมีค่าบริการแต่ก็เป็นเพียงรายได้เข้ามาไม่ได้เป็นการลงทุนในระบบที่เหมือนการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจจึงไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่มุ่งเน้นการให้มีเงินทุนใหม่เข้ามาลงทุนในประเทศ

หากเปรียบเทียบกับมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งสำนักงานบริหารของประเทศฟิลิปปินส์จะพบว่ามีกำหนดเงื่อนไขในการขอจัดตั้งสำนักงานดังกล่าวด้วยว่าบริษัทที่จะทำการเข้ามาขอจัดตั้งสำนักงานใน

ประเทศฟิลิปปินส์ได้จำเป็นต้องมีการนำเงินเข้ามาในประเทศฟิลิปปินส์จำนวนไม่น้อยกว่า 200,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งอาจเป็นเงินสกุลอื่นได้แต่เมื่อแปลงค่าแล้วต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 200,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา จะเห็นว่ามีข้อกำหนดเงื่อนไขให้ต้องมีการนำเงินทุนเข้ามาในประเทศเสียก่อนต่างจากประเทศไทย แม้ประเทศไทยจะได้มีการกำหนดถึงเงื่อนไขในการขอจัดตั้งเป็นศูนย์กลางระหว่างประเทศว่าบริษัทที่ประสงค์จะเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศต้องมีทุนที่ได้ทำการชำระแล้วในวันสุดท้ายของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไปก็จะพบว่าเงินทุนนั้นยังเป็นเงินทุนที่มีการไหลเวียนในระบบเศรษฐกิจไทยอยู่แล้ว

ด้วยเหตุนี้แล้ว พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 674 จึงควรมีการแก้ไขถึงเงื่อนไขในการขออนุมัติจัดตั้งเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศโดยกำหนดให้มีการนำเงินทุนเข้ามาด้วยเพื่อขอจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ

2) ปัญหาการกำหนดระยะเวลาเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจ

การให้สิทธิพิเศษสำหรับการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจ IBC จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นระยะเวลา 15 รอบระยะเวลาบัญชี นับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดี หรือ กำหนดระยะเวลา 15 ปี นั้น เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 15 รอบระยะเวลาบัญชีแล้วก็จะไม่สามารถได้รับสิทธิประโยชน์ต่อไปได้ หากเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เช่น ประเทศสิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ จะพบว่ามีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่นานกว่าประเทศไทย เช่น ประเทศสิงคโปร์จะให้ระยะเวลานานถึง 40 ปี อันเป็นระยะเวลาที่ทำให้มีบริษัทที่เข้ามาใช้ประเทศสิงคโปร์มาเป็นฐานมีสินทรัพย์ในประเทศที่มาก ทั้งยังมีความเชี่ยวชาญในการประกอบธุรกิจในประเทศทำให้หากครบกำหนดระยะเวลาแล้วยังคงดำเนินกิจการต่อไป ต่างจากประเทศไทยที่ให้สิทธิประโยชน์เพียง 15 ปีเท่านั้น การที่ประเทศไทยให้สิทธิประโยชน์ด้วยระยะเวลาที่น้อยกว่าย่อมไม่สามารถดึงดูดนักธุรกิจได้ในระยะยาว

ดังนั้น กำหนดระยะเวลาในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการจัดตั้งศูนย์กลางระหว่างประเทศจึงควรมีการพิจารณาเรื่องการขยายระยะเวลาในการขอสิทธิประโยชน์เพื่อให้เป็นเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเข้ามาลงทุนในระยะยาวขึ้น

3) ปัญหาการยกเว้นภาษีเงินปันผลที่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศได้รับจากวิสาหกิจในเครือ

การที่พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 มิได้กำหนดเงื่อนไขในการได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลเหมือนดังพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 442 ในประการที่ว่าเงินปันผลที่จะได้รับการยกเว้นภาษีต้องผ่านการเสียภาษีมาแล้วในประเทศแหล่งเงินได้ ส่งผลทำให้เกิดการตั้งวิสาหกิจในเครือในประเทศที่มีอัตราภาษีที่ต่ำมาก รวมไปถึง

ถึงดินแดนปลอดภาษี ทำให้เงินปันผลจำนวนดังกล่าวไม่ถูกจัดเก็บภาษีเลย ทั้งยังก่อให้เกิดการเลี่ยงเงินโอนที่พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 442 กำหนดไว้ไปใช้พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 674 แทน

ปัญหาการใช้พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 674 โดยมีขอบดังกล่าวสามารถแก้ไขได้ด้วยการกำหนดเงื่อนไขที่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศจะได้รับยกเว้นภาษีเงินปันผลจากวิสาหกิจในเครือแบบเดียวกับที่พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 442 ได้มีการกำหนดไว้ในเรื่องของเงื่อนไขว่าการที่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลจากต่างประเทศได้จำเป็นต้องผ่านการเสียภาษีมาแล้วในประเทศแหล่งเงินได้ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบห้าของกำไรสุทธิ

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การลงทุนถือว่าเป็นตัวชี้วัดระบบเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ในการพัฒนาเศรษฐกิจสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนารวมไปถึงประเทศไทยจะให้ความสำคัญแก่การลงทุนเป็นอย่างมาก เนื่องจากประเทศที่กำลังพัฒนามักจะประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนปัจจัยทุน เนื่องจากการสะสมทุนภายในประเทศมีไม่เพียงพอทำให้ไม่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจของตนให้ไปเป็นประเทศที่พัฒนาได้จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการออกนโยบายต่าง ๆ เพื่อดึงดูดให้เกิดการลงทุนในประเทศของตนเพื่อเพิ่มทุนสะสมภายในประเทศ ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงได้มีการออกนโยบายทางภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุนอยู่หลายนโยบายด้วยกัน อย่างไรก็ตามเอกัตศึกษาฉบับนี้จะมุ่งพิจารณาเพียงสองนโยบายเท่านั้น ได้แก่ มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 และ มาตรการฝ่ายเดียวในการจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศ ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548

มาตรการฝ่ายเดียวในการจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศ ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 442) พ.ศ. 2548 เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือให้บริษัทไทยรับภาระทางภาษีจากเงินปันผลที่ได้จากการลงทุนในต่างประเทศน้อยลงเพื่อให้สามารถแข่งขันกับบริษัทอื่น ๆ ในต่างประเทศได้ ทั้งยังเป็นการช่วยดึงดูดนักลงทุนต่างประเทศให้เข้ามาจดทะเบียนตั้งบริษัทในประเทศไทยเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการยกเว้นภาษีเงินปันผลที่เกิดจากการลงทุนในต่างประเทศ อย่างไรก็ตามมาตรการดังกล่าวมักจะถูกโต้แย้งว่าเป็นมาตรการทางภาษีที่ขาดความเป็นกลางในการส่งออกทุน เนื่องจาก เป็นการใช้ภาระทางภาษีเป็นตัวเลือกในการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการลงทุนทำให้เกิดการบิดเบือนต่อการตัดสินใจในทางเศรษฐกิจ ทั้งยังมีปัญหาว่าไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนให้มาลงทุนในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการกำหนดเงื่อนไขเพื่อขอยกเว้นว่าต้องมีจำนวนสัดส่วนหุ้นอย่างน้อยร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง

แม้การใช้มาตรการฝ่ายเดียวในการจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศด้วยวิธีการยกเว้นจะถูกโต้แย้งว่าเป็นมาตรการทางภาษีที่ขาดความเป็นกลางในการส่งออกทุนก็ตาม แต่หากพิจารณาถึงสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการไหลออกของเงินทุน และการลงทุนภายในประเทศที่น้อยลงแล้ว การใช้วิธีการยกเว้นย่อมสอดคล้องกับบริบทและภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศมากกว่าจึงไม่ควรมีการแก้ไขวิธีการจัดภาษีซ้อนไปเป็นวิธีการอื่นแม้จะขาดหลักความเป็นกลางในการส่งออกทุน แต่หากเทียบถึงผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับแล้วการใช้วิธีการยกเว้นภาษีย่อมเป็นวิธีการที่สามารถดึงดูดนักลงทุนได้ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายมากที่สุด ส่วน

กรณีของการกำหนดจำนวนหุ้นที่บริษัทไทยผู้รับเงินปันผลต้องถือไว้ในบริษัทต่างประเทศผู้จ่ายเงินปันผลนั้น ควรมีการแก้ไขให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าไปถือหุ้นได้ เมื่อพิจารณาถึงการให้คำนิยามของการถือการลงทุนของ OECD ที่ไม่ได้มีการกำหนดว่าต้องเป็นการถือหุ้นที่มีอำนาจในการควบคุม ทั้งการกำหนดจำนวนผู้ถือหุ้นของประเทศต่าง ๆ ก็เน้นที่การส่งเสริมการลงทุนทำให้มีการกำหนดจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นต้องถือไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ จึงควรปรับลดสัดส่วนดังกล่าวลงมาโดยกำหนดจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นต้องถือไม่น้อยกว่าร้อยละสิบเพื่อเป็นการกระตุ้นการลงทุนและให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ต้องการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและดึงดูดการลงทุน

สำหรับมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 เป็นมาตรการที่มีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่นักลงทุนเพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนด้วยการตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศเพื่อบริหาร ควบคุม หรือให้บริการแก่วิสาหกิจในเครือ แม้พระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าวจะได้มีการออกมาแทนที่นโยบายทางภาษีที่ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางธุรกิจฉบับก่อนก็ดี แต่ก็ยังคงพบประเด็นสำคัญที่ทำให้พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการดึงดูดนักลงทุนให้ใช้ไทยเป็นฐานในการลงทุนได้ โดยมีสาเหตุสี่ประการด้วยกัน ได้แก่ การไม่มีการกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องนำเข้ามาในการลงทุนทำให้ไม่สามารถดึงดูดเงินลงทุนได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศ การยกเว้นภาษีเงินปันผลที่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศได้รับจากวิสาหกิจในเครือที่ไม่ได้กำหนดจำนวนภาษีที่ได้เสียมาแล้วขั้นต่ำ การกำหนดระยะเวลาเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจ

การที่พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 ไม่มีการกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องนำเข้ามาในการลงทุนเป็นการเปิดช่องให้บริษัทที่ได้มีการประกอบกิจการในไทยเป็นปกติอยู่แล้วมาขอจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศโดยไม่ได้มีการเงินจำนวนใหม่เข้ามาลงทุนในระบบเศรษฐกิจใด ๆ ทำให้ไม่สามารถดึงดูดเงินลงทุนจำนวนใหม่ให้เข้ามาในระบบเศรษฐกิจได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศ จึงควรมีการแก้ไขถึงเงื่อนไขในการขออนุมัติจัดตั้งเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศโดยกำหนดให้มีการนำเงินทุนเข้ามาเป็นจำนวนเท่าใด

ส่วนกรณีของการยกเว้นภาษีเงินปันผลที่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศได้รับจากวิสาหกิจในเครือที่ไม่ได้กำหนดจำนวนภาษีที่ได้เสียมาแล้วขั้นต่ำย่อมส่งผลให้บริษัทที่ได้มีการขอจัดตั้งเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศในประเทศไทยนำเอาเงินปันผลที่ได้จากวิสาหกิจในเครือที่ตั้งอยู่ในเขตปลอดภาษีเข้ามาในประเทศไทยโดยไม่ผ่านการเสียภาษีเลย หรือ เสียในอัตราที่ต่ำทำให้มาตรการทางภาษีอาจถูกมองว่าเป็นมาตรการทางภาษีที่เป็นภัยส่งผลทำ

ให้อาจมีการแก้ไข ยกเลิกจึงเป็นมาตรการทางภาษีที่ไม่มีความแน่นอนส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตลอดระยะเวลาจัดตั้ง จึงควรกำหนดเงื่อนไขที่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศจะได้รับยกเว้นภาษีเงินปันผลจากวิสาหกิจในเครือแบบเดียวกับที่พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 442 ได้มีการกำหนดไว้ ด้วยการกำหนดเงื่อนไขว่าการที่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลจากต่างประเทศได้ จำต้องผ่านการเสียภาษีมาแล้วในประเทศแหล่งเงินได้ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบห้าของกำไรสุทธิ

สาเหตุประการถัดมาที่ทำให้พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 ไม่สามารถบรรลุดึงดูดนักลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพมาจากการกำหนดระยะเวลาเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการจัดตั้งศูนย์กลางทางธุรกิจที่ยังไม่เพียงพอ จึงควรขยายระยะเวลาในการขอสิทธิประโยชน์เพื่อให้เป็นเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเข้ามาลงทุนในระยะที่ยาวขึ้นพอที่จะมีการลงทุนในประเทศที่ยากต่อการย้ายการลงทุน เมื่อเทียบกับประเทศสิงคโปร์ที่ให้สี่สิบปี

อย่างไรก็ตามแม้จะมีการปรับปรุง แก้ไข มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่ 674) พ.ศ. 2561 และ มาตรการฝ่ายเดียวในการขจัดภาษีซ้อนให้กับเงินปันผลที่มาจากต่างประเทศ ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นตามรัษฎากร (ฉบับที่442) พ.ศ. 2548 ให้สามารถดึงดูดนักลงทุนได้จริง แต่การศึกษาดังกล่าวเป็นเพียงการพิจารณาในแง่ของภาระทางภาษีที่เป็นปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจของนักลงทุนเท่านั้น ซึ่งในการพิจารณาถึงปัจจัยในการลงทุนจำต้องพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบด้วย การที่มีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยทำให้ในบางกรณีแม้จะมีการแก้ไข ปรับปรุงนโยบายดังกล่าวก็อาจไม่ได้ดึงดูดนักลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศกระทรวงพาณิชย์. รอบรู้เศรษฐกิจ ตามติดตลาดโลก. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.ditp.go.th/contents_attach/95200/95200.pdf [8 เมษายน 2564]
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. นโยบายการค้าการลงทุนของไทยในอดีตถึงปัจจุบัน : บทเรียนสู่อนาคต. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://www.thaifta.com/trade/strat_chap4.pdf
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. คู่มือการค้าและการลงทุนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.kamphaengphet.go.th/aec/data/Philippine%20Trade%20and%20Investment%20Handbook.pdf> [16 มีนาคม 2564]
- กลุ่มสารนิเทศการคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง. กระทรวงการคลังต้นมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (IBC) เพื่อขับเคลื่อนไทยเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนของภูมิภาค. (27 มีนาคม 2562) [ออนไลน์] : https://media.thaigov.go.th/uploads/document/142/2019/03/pdf/Doc_20190327095605000000.pdf [5 มีนาคม 2564]
- ชลतिकานต์ สิทธิอักษร, “ปัญหาความเหมาะสมในการสนับสนุนให้บริษัทต่างประเทศเข้ามาตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศในประเทศไทย = international headquarter : IHQ,” (เอกัตศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจสาขาวิชากฎหมายภาษี คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557), หน้า 19.
- ฐานิญา โอชะพนม และ ฐิติวรรณ ศรีเจริญ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจเศรษฐศาสตร์และการศึกษา ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2559) : 76
- ธนาคารโลก. รายงานตามติดเศรษฐกิจไทยประเทศไทยท่ามกลางวิกฤตโควิด-19 มิถุนายน 2563. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://pubdocs.worldbank.org/en/293541593435178813/TEM-July-2020-Executive-Summary-Thai-final.pdf> [18 มกราคม 2564]
- ธนภณ (เพริศพิบูลย์) แก้วสถิต, คำอธิบายภาษีเงินได้ระหว่างประเทศและหลักการทั่วไปของอนุสัญญาภาษีซ้อน, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ:บริษัท ชวนพิมพ์ 50 จำกัด, 2554), หน้า 3.
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. เปิดประตูสู่ตลาดใหม่: ฟิลิปปินส์...จากคนป่วยแห่งเอเชียสู่ตลาดดาวรุ่งดวงใหม่ของอาเซียน. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://www.ryt9.com/s/exim/3082675> [15 มีนาคม 2564]

พล ธีรคุปต์, สารพันปัญหาภาษีระหว่างประเทศ, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561), หน้า 11

รายชื่อผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจ สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค [ออนไลน์] แหล่งที่มา :<https://www.dataforthai.com/business/objective/70103>

พนิดา ร้อยดวง. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลกับการลงทุนทางตรงของธุรกิจไทย. TSRI Policy Brief 9 (2562) : เวทาศาสตร์ พวงทรัพย์ และคณะ. International Headquarter เพื่อผลักดันการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค. [ออนไลน์] แหล่งที่มา :http://www2.fpo.go.th/FPO/member_profile/itadmin/upload/file/International%20Headquarters.pdf%20 [26 กุมภาพันธ์ 2564] หน้า 39

วุฒิพงษ์ ศิริจันทร์านนท์, “มาตรการสนับสนุนการลงทุน ของบริษัทข้ามชาติในอาเซียน” สรรพากรสาส์น ปีที่ 62, ฉบับที่ 3 (มีนาคม 2558) : 92.

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) ในประเทศไทย. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : https://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2557/may2557-2.pdf [15 มกราคม 2564]

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://old.rmutto.ac.th/rmuttonews/attachment/TP719_183627.pdf

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : https://www.nesdc.go.th/ewt_dlink.php?nid=6422

ส่วนสถิติภาคต่างประเทศฝ่ายสถิติและข้อสนเทศ. สถิติภาคต่างประเทศของไทย : อ่านได้ ใช้เป็น ตอนที่ 1 ฐานะการลงทุนระหว่างประเทศของประเทศไทย (IIP). [ออนไลน์] แหล่งที่มา : https://www.bot.or.th/Thai/Statistics/Articles/Doc_Lib_statisticsHorizon/IIP.pdf

สมชาย โรจน์คุรีเสถียร และคณะ , ประมวลสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร กรุงเทพฯ : ธรรมนิติเพรส, หน้า 19

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. ฐานข้อมูลของบริษัทที่ได้รับการส่งเสริม. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : https://www.boi.go.th/index.php?page=search_promoted&primary_select=C_NAME&primary_sort=asc&secondary_select=OFF_PRO&secondary_sort=asc&language_search=Thai&province=กรุงเทพมหานคร&keyword=IBC

สุเมธ ศิริคุณโชติ, กฎหมายภาษีอากรระหว่างประเทศ, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลา , 2554), หน้า 20 – 21.

เสาวคนธ์ มีแสง, “การพัฒนาแนวทางการกำหนดมาตรการทางภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุนและการเงิน ภายใต้บริบทของความร่วมมือในการป้องกันการกีดกันการค้าและภาษีและการโยกย้ายกำไรของประชาคมโลก,” (รายงานการศึกษาส่วนบุคคลหลักสูตรบริหารการทูต รุ่นที่ 12 สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงต่างประเทศ, 2563), หน้า 24.

อุษณีย์ พรจตุรวิธ, “ระบบภาษีเงินได้แบบแยกเงินได้เป็น 2 ประเภทเพื่อความเป็นกลางทางภาษี,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชากฎหมายภาษี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555), หน้า 55.

เอกสารประกอบการเรียนรามคำแหง. บทที่ 4 การลงทุนระหว่างประเทศ. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : [http://old-book.ru.ac.th/e-book/i/IB416\(48\)/ib416-4.pdf](http://old-book.ru.ac.th/e-book/i/IB416(48)/ib416-4.pdf)

เอกสารประกอบการเรียนรามคำแหง. บทที่ 3 นโยบายการค้าต่างประเทศของประเทศไทย. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://old-book.ru.ac.th/e-book/e/EC454/chapter3.pdf>

AR GROUP. ข้อมูลการลงทุนเชิงลึกในตลาดประเทศสิงคโปร์. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://www.ar.co.th/kp/th/165> [15 มีนาคม 2564]

KPMG Thailand . ไทยเสนอมาตรการศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศเพื่อแทน IHO เดิม. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://home.kpmg/th/en/home/insights/2019/04/thailand-tax-updates-25april2019.html>

ภาษาอังกฤษ

Brian J. Arnold, International Tax Primer, 3rd ed. (United Kingdom : Kluwer Law International B.V.,2016), p. 48-50.

Christopher Hanna. Rethinking International Tax Reform [online]. 2014. Available from : <https://www.bushcenter.org/publications/articles/2014/10/rethinking-international-tax-reform.html> [23 January 2021]

David A. Weisbach, “The USE OF NEUTRALITIES IN INTERNATIONAL TAX POLICY,” National Tax Journal 68(3) (September 2015) : 637.

Jason Furman, “The Concept of Neutrality in Tax Policy” , Paper presented at Testimony Before the U.S. Senate Committee on Finance Hearing on “Tax Fundamentals in Advance of Reform ”, 2008 , April 15.

Kyle Pomerleau. A Hybrid Approach: The Treatment of Foreign Profits under the Tax Cuts and Jobs Act. [online] Available from : <https://taxfoundation.org/treatment-foreign-profits-tax-cuts-jobs-act/> [25 December 2020]

- Kittelson & Carpo Consulting. REGISTER A REGIONAL OPERATING HEADQUARTERS (ROHO) – PHILIPPINES . [online] Available from : <https://philippinesbusinessregistration.com/company-registration/regional-operating-headquarters/> [16 March 2021]
- Philippines Board of Investments. Regional Headquarters / Regional Operating Headquarters (RHOS/ROHOS) [online] Available from : <https://boi.gov.ph/ufaqs/regional-headquarters-regional-operating-headquarters-rhqs-rohqs/> [16 March 2021]
- Philippines Board of Investments. What are the activities that an RHO/ROHO can engage in ? [online] Available from : <https://boi.gov.ph/ufaqs/10-what-are-the-activities-that-an-rhq-rohq-can-engage-in/> [16 March 2021]
- The Nation Law Review. ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลกvs ระบบภาษีจากการจัดเก็บตามหลักอาณาเขต [Online], 2017 , February 1. Available from : [https:// www.atlawreview .com /article/worldwide-tax-system-vs-territorial-tax-system](https://www.atlawreview.com/article/worldwide-tax-system-vs-territorial-tax-system) [2 February 2021]
- The United States Senate Republican Policy Committee (RPC). TERRITORIAL VS. WORLDWIDE TAXATION. SEPTEMBER 19, 2012. [online] Available from : <https://www.rpc.senate.gov/policy-papers/territorial-vs-worldwide-taxation> OECD [15 March 2021]
- OECD. Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting. 2013. [online]. Available from : <https://www.oecd.org/ctp/BEPSActionPlan.pdf> [8 April 2021]
- OECD. Harmful Tax Practices - 2017 Progress Report on Preferential Regimes. [online]. Available from : <https://www.oecdilibrary.org/docserver/9789264283954en.pdf?expires=1616296141&id=id&accname=guest&checksum=36543ACDED02237DAA34B586FCDB3B35> [5 March 2021]
- OECD. OECD Benchmark Definition of Foreign Direct Investment. [Online], 2008 . Available from : <https://www.oecd.org/daf/investmentstatisticsandanalysis/40193734.pdf>

ภาคผนวก

เปรียบเทียบ ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ IBC และสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ IHQ

- ลักษณะการประกอบกิจการของศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ IHQ	ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ IBC
<p>กิจการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการ บริหารด้านต่าง ๆ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การให้บริการสนับสนุน อันได้แก่การให้บริการสนับสนุนในเรื่องต่อไปนี้ 1) การบริหารงานทั่วไป การวางแผนธุรกิจ การประสานงานทางธุรกิจ 2) การจัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน 3) การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ 4) การสนับสนุนด้านเทคนิค 5) การส่งเสริมด้านการตลาดและการขาย 6) การบริการด้านงานบุคคลและการฝึกอบรม 7) การให้คำปรึกษาด้านการเงิน 8) การวิเคราะห์และวิจัยด้านเศรษฐกิจและการลงทุน 9) การจัดการและการควบคุมสินเชื่อ 10) การให้บริการสนับสนุนอื่น ๆ ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด - การบริการด้านการบริหารเงินจำเป็นต้องเป็นการบริหารเงินดังต่อไปนี้ 1) การบริหารเงินของศูนย์บริหารเงินซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุม การแลกเปลี่ยนเงิน 2) การกู้ยืมและให้กู้ยืมดังต่อไปนี้ (ก) เงินบาทจากสถาบันการเงินในประเทศหรือวิสาหกิจในเครือในประเทศไทย 	<p>กิจการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการ บริหารด้านต่าง ๆ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การให้บริการสนับสนุน อันได้แก่การให้บริการสนับสนุนในเรื่องต่อไปนี้ 7) การบริหารงานทั่วไป การวางแผนธุรกิจ การประสานงานทางธุรกิจ 8) การจัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน 9) การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ 10) การสนับสนุนด้านเทคนิค 11) การส่งเสริมด้านการตลาดและการขาย 12) การบริการด้านงานบุคคลและการฝึกอบรม 13) การให้คำปรึกษาด้านการเงิน 14) การวิเคราะห์และวิจัยด้านเศรษฐกิจและการลงทุน 15) การจัดการและการควบคุมสินเชื่อ 16) การให้บริการสนับสนุนอื่น ๆ ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด - การให้บริการด้านการบริหารเงินต้องให้บริการในเรื่องดังต่อไปนี้ 1) การบริหารเงินของศูนย์บริหารเงินซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุม การแลกเปลี่ยนเงิน

สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ IHQ	ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ IBC
<p>(ข) การนำเงินบาทที่ได้รับจากการดำเนินการตาม (1) หรือ (ก) มาให้กู้เป็นเงินบาทแก่วิสาหกิจในเครือในประเทศไทย</p> <p>- การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การจัดหาสินค้า 2) การเก็บรักษาสินค้าระหว่างรอการส่งมอบ 3) การจัดทำหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ 4) การขนส่งสินค้า 5) การประกันภัยสินค้า 6) การให้คำปรึกษาแนะนำและบริการด้านเทคนิคและฝึกอบรมเกี่ยวกับสินค้า 7) การให้บริการอื่น ๆ ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด 	<p>2) การกู้ยืมและให้กู้ยืมเงินบาทของศูนย์บริหารเงินซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน</p> <p>- การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจการการค้าระหว่างประเทศบริการดังกล่าวได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การจัดหาสินค้า 2) การเก็บรักษาสินค้าระหว่างรอการส่งมอบ 3) การจัดหาสินค้า 4) การเก็บรักษาสินค้าระหว่างรอการส่งมอบ 5) การจัดทำหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ 6) การขนส่งสินค้า 7) การประกันภัยสินค้า 8) การให้คำปรึกษาแนะนำและบริการด้านเทคนิคและฝึกอบรมเกี่ยวกับสินค้า 9) การให้บริการอื่น ๆ ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด

- เงื่อนไขในการขออนุมัติเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ

สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ IHQ	ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ IBC
<ul style="list-style-type: none"> - มีทุนชำระแล้วในวันสุดท้ายของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป - มีการให้บริการแก่วิสาหกิจในเครื่องที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศอย่างน้อยหนึ่งประเทศ - มีรายจ่ายในการดำเนินงานซึ่งเกี่ยวกับกิจการของสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศที่จ่ายให้แก่ผู้รับในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 15 ล้านบาทในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยเพื่อประกอบกิจการให้บริการด้านบริหาร ให้บริการด้านเทคนิค ให้บริการสนับสนุน หรือให้บริการด้านการบริหารเงินแก่วิสาหกิจในเครื่อง - มีทุนที่ได้ทำการชำระแล้วในวันสุดท้ายของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป - มีพนักงานที่มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศโดยทำงานประจำให้แก่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน - หากเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศที่มีเฉพาะการให้บริการด้านการบริหารเงินแก่วิสาหกิจในเครื่อง อาจมีพนักงานน้อยกว่าสิบคนก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน

- สิทธิประโยชน์ทางภาษีของศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ
  - ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ประเภทรายได้	สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ IHQ	ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ IBC
รายได้จากการให้บริการด้านการบริหารหรือด้านเทคนิค การให้บริการสนับสนุน หรือการบริหารเงินแก่วิสาหกิจในเครื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - เงินได้ที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครื่องในต่างประเทศได้รับการยกเว้นภาษี - เงินได้ที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครื่องในประเทศไทยได้รับลดอัตราภาษีจากร้อยละ 20 เหลือร้อยละ 10 	<ul style="list-style-type: none"> - เงินได้ที่ได้รับจากวิสาหกิจเครื่องเสียอัตราภาษีร้อยละแปดของกำไรสุทธิโดยต้องมีรายจ่ายจ่ายให้แก่ผู้รับในประเทศไม่น้อยกว่าหกสิบล้านบาท

		<ul style="list-style-type: none"> - เงินได้ที่ได้รับจากวิสาหกิจเครื่องเสียดัชนีภาษีร้อยละห้าของกำไรสุทธิโดยต้องมีรายจ่ายจ่ายให้แก่ผู้รับในประเทศไม่น้อยกว่าสามร้อยล้านบาท - เงินได้ที่ได้รับจากวิสาหกิจเครื่องเสียดัชนีภาษีร้อยละสามของกำไรสุทธิโดยต้องมีรายจ่ายจ่ายให้แก่ผู้รับในประเทศไม่น้อยกว่าหกร้อยล้านบาท
ค่าสิทธิที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าสิทธิที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครื่องในต่างประเทศได้รับการยกเว้นภาษี - ค่าสิทธิที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครื่องประเทศไทยได้รับลดอัตรากาชีจากร้อยละ 20 เหลือร้อยละ 10 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าสิทธิที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครื่องประเทศไทยได้รับลดอัตรากาชีตามรายจ่ายที่ได้จ่าย
เงินปันผลที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - เงินปันผลที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครื่องได้รับการยกเว้นภาษี - เงินปันผลที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครื่องในประเทศไทยไม่ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี 	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศสำหรับรายได้จากเงินปันผลที่ได้รับจากวิสาหกิจในเครื่อง
ดอกเบี้ยสำหรับการให้กู้ยืมแก่วิสาหกิจในเครื่องที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศเฉพาะที่เป็นการบริหารการเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - วิสาหกิจตั้งอยู่ในต่างประเทศได้รับการยกเว้นภาษี - วิสาหกิจตั้งอยู่ในประเทศไทยไม่ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี 	<ul style="list-style-type: none"> - วิสาหกิจตั้งอยู่ในต่างประเทศหรือตั้งอยู่ในประเทศไทยได้รับการยกเว้นภาษี
รายได้จากการโอนหุ้นของวิสาหกิจในเครื่อง เฉพาะที่ตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงตามตาม	<ul style="list-style-type: none"> - รายได้จากการโอนหุ้นของวิสาหกิจในเครื่องในต่างประเทศได้รับการยกเว้นภาษี 	<ul style="list-style-type: none"> - รายได้จากการโอนหุ้นของวิสาหกิจในเครื่องในต่างประเทศหรือในประเทศไทยไม่ได้รับการยกเว้นภาษี

เงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากร ประกาศกำหนด	- รายได้จากการโอนหุ้นของวิสาหกิจ ในเครือในประเทศไทยไม่ได้สิทธิ ประโยชน์ทางภาษี	
--	--	--

- ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ IHQ	ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ IBC
อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับคนต่างด้าวที่ ทำงานกับศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศให้จัดเก็บ ในอัตรา 15% ของเงินได้	อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับคนต่างด้าวที่ ทำงานกับศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศให้จัดเก็บ ในอัตรา 15% ของเงินได้

- ภาษีธุรกิจเฉพาะ

สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ IHQ	ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ IBC
ยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับรายรับจากการ ให้บริการด้านการบริหารเงินแก่วิสาหกิจในเครือ	ยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับรายรับจากการ ให้บริการด้านการบริหารเงินแก่วิสาหกิจในเครือ

● คุณสมบัติในการได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี

สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ IHQ	ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ IBC
<ul style="list-style-type: none"> - มีทุนชำระแล้วในวันสุดท้ายของแต่ละรอบ ระยะเวลาบัญชีตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป - มีการให้บริการแก่วิสาหกิจในเครือที่ตั้งขึ้นตาม กฎหมายต่างประเทศอย่างน้อยหนึ่งประเทศ - มีรายจ่ายในการดำเนินงานซึ่งเกี่ยวกับกิจการของ สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศที่จ่ายให้แก่ผู้รับใน ประเทศไทยไม่น้อยกว่า 15 ล้านบาทในแต่ละรอบ ระยะเวลาบัญชี 	<ul style="list-style-type: none"> - มีรายจ่ายของกิจการศูนย์กลางธุรกิจระหว่าง ประเทศที่ได้จ่ายให้แก่ผู้รับในประเทศไทย ไม่น้อย กว่าหกสิบล้านบาทในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี เว้นแต่กรณีสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคตาม มาตรา 10(4) แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 405) พ.ศ. 2545 สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคตาม มาตรา 11/6 (6) แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 405) พ.ศ. 2545 หรือ สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ ตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 586) พ.ศ. 2558 มาตรา 18 ที่ ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงเป็น ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ

	<ul style="list-style-type: none"> - มีการให้บริการด้านบริหาร ให้บริการด้านเทคนิค ให้บริการสนับสนุน หรือให้บริการ ด้านการบริหาร เงินแก่วิสัยกิจในเครือ - ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดี ประกาศกำหนด
--	---

● ระยะเวลาที่ได้รับสิทธิประโยชน์ มาตรา 12

สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ IHQ	ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ IBC
<ul style="list-style-type: none"> • ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นระยะเวลา 15 รอบระยะเวลาบัญชี รอบบัญชีใดไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดให้ถือว่าไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในรอบระยะเวลา บัญชีนั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นระยะเวลา 15 รอบระยะเวลาบัญชี นับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรณีรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ยื่นคำร้องขอและได้รับอนุมัติให้เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจระหว่างประเทศ หากถูกระงับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดเป็นระยะเวลาสองรอบติดต่อกันย่อมเป็นเหตุให้ถูกเพิกถอน